

**Konec
dober,
vse
dobro**

BOJAN BREZIGAR

**DANES
V OSPREDJU**
Na 3. strani

Zgonik: zelena luč za obrtno cono

Na zemljišču proseškega jusa v zgoniški občini bo zrasla obrtna cona. Zadnjo oviro za izvedbo tega pomembnega načrta je premostil tržaški občinski svet, ki je na svoji zadnji seji sklenil prodati jusersko zemljišče (35 tisoč kv. metrov) Občini Zgonik po ceni 15 tisoč lir na kv. meter. Prevladalo je tako stališče Illyjeve uprave ter svetovalcev večine

koalicijskih sil in tudi opozicije, ki so bili mnenja, da predstavlja obrtna cona pomembno investicijo ne samo za Zgonik in Prosek, ampak za vse tržaško gospodarstvo. Poražene so bile desničarske sile, ki so nasprotovale projektu iz zgolj političnih razlogov, a tudi zeleni, ki menijo, da je načrt v nasprotju s krajinsko zaščito Krasa.

Malalanovo pohištvo prodali na javni dražbi

TRST - Ko so zahtevali placilo davka za odvoz smeti, je Lucijan Malalan bil pripravljen poravnati svoj dolg, vendar je zahteval, da mu pozivnico posljejo v slovenscini. Namesto pozivnice v materinem jeziku so k njemu v Trebče prisli davčni izterjevalci, ki so mu junija letos zarubili in odpeljali del pohištva. Včeraj so to

pohištvo prodali na dražbi, kupil ga je Karlo Grgic, Malalanu pa je solidarnost izrazilo več znancev in prijateljev, članov društva Edinost, in tudi pohištvo naj bi se kmalu vrnilo na njegov dom. Dogodek je svojčas globoko odjeknil v javnosti, saj je slo ze za drugi poseg organov javne varnosti pri Malalanovih.

Na 5. strani

BAGDAD / KLJUB RAZGLAŠENI POMILOSTITVI ZA VSE

Kurdi bežijo iz Kurdistanu pred Sadamovi zavezniki

Trenutno so mejni prehodi med Irakom in Iranom zaprti

BAGDAD - Čeprav sta Sadam in vodja KDP Barzani proglasila pomilostitev za vse kurdske civiliste in za pripadnike nasprotujoče frakcije PUK. Kljub temu se je več deset tisoč Kurdiv podalo v beg in skuša doseči iransko mejo, saj se vsi se dobro spomnijo plinskih napadov, ki jih je iraški diktator izvedel proti kurdskim vasem pred osmimi leti. Mejni prehodi z Iranom so sicer zaprti, čeprav je Teheran zagotovil, da bo sprejel begunce na svoje ozemlje, vendar dodaja, da sta v Iranu že dva milijona beguncev iz Afganistana in da nujno potrebuje mednarodno pomoč. Pripadniki KDP (na sliki) popolnoma obvladujejo položaj.

Na 11. strani

Višješolci od danes spet v šolskih klopeh

TRST, GORICA - Danes se bodo odprla solska vrata. Prvi bodo spet stopili v sole dijaki višjih srednjih sol, medtem ko bodo imeli osnovnosolci in dijaki nižjih srednjih sol še nekaj dni počitka. Prvi dan bodo višješolci sledili le nekaj uram pouka, saj bo redni solski urnik stekel šele potem, ko bodo solske oblasti imenovalle suplente.

Na 5. strani

De Benedetti premieru Prodiu: Krizo bomo premostili z lastnimi močmi

RIM - Prodi je včeraj povabil na razgovor bivšega predsednika grupe Olivetti, da bi izvedel, kako se bo telekomunikacijski velikan izlekel iz stiske. Carlo De Benedetti mu je zagotovil, da bo grupa zadane si cilje dosegla z lastnimi močmi, in s tem naredil predsedniku

vlade veliko uslugo. Zakaj? Zato, ker mnogi zahtevajo od vlade, da takoj priskoči na pomoč Olivettiju, vlada pa tega noče.

De Benedetti je Prodi seznanil z nadaljnjo strategijo grupe, toda objasniti jo je treba tudi investitorjem. To bo storil novi po-

blasceni upravitelj Francesco Caio, ki se bo v ponedeljek sesel v Milano z italijanskimi vlagatelji, nekaj dni pozneje pa v Londonu s tujimi.

Navadne delnice Olivettija so včeraj strmoglavile na samih 560 lir.

Na 12. strani

PERUGIA / NA PROCESU PECORELLI

Andreottijeva obramba »obstreljevala« Buscetto

Odvetnik Coppi je z »rafalom« 450 vprašanj skušal načeti verodostojnost in ugled mafijskega skesanca

PERUGIA - Andreottijevi branilci so včeraj presli v ofenzivo in skesanca Tommasa Buscetto zasuli z »rafalom« 450 vprašanj. Vzdušje v sodni dvorani v Perugii, kjer bivšemu premieru Giuliju Andreottiju sodijo kot domnevnomu mandatorju umora novinarja Mina Pecorellija, je bilo zelo napeto. Buscetto je v bistvu ponovil to, kar je že večkrat povedal in sicer, da je Pecorellija umorila mafija, da bi naredila uslugo Andreottiju.

Danes bo na procesu skesanec rimske tolpe »banda della Magliana« Antonio Mancini.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

»Mascarpone« in botulizem

Medtem ko so karabinjerji po vsej Italiji nadaljevali z iskanjem konfekcij sira »mascarpone«, so preiskovalci nenamernega umora osumili še nekaj oseb.

Stran 2

Podtajnica Toja pri manjšini v Kopru in Rovinju

Podtajnica v zunanjem ministrstvu Patrizia Toja se je včeraj v Kopru in v Rovinju srečala s predstavniki italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem.

Stran 4

Srečanje uprav Gorice in Trsta

Goriški zupan Valenti je napovedal skupno sejo obeh mestnih uprav, da se razčisti problem Gorici odvzetih 8 milijard financiranj iz zakona 26 in da se med mestoma vzpostavijo konstruktivnejši odnosi.

Stran 9

Slovenski turizem v Pordenonu

V okviru pordenonskega sejma so predstavili slovensko turistično ponudbo in ugotovili, da je treba izboljšati njeno kakovost.

Stran 12

Poker Parme, Rome, Lazio in Interja

Za italijanske nogometne ekipe so se nastopi v pokalu UEFA začeli s stiri zmagami v prav toliko tekmah, kar daje vsem lepe možnosti za uvrstitev v 2. kolo. Inter je v gosteh s 3:0 premagal francoski Guingamp, Lazio je z 1:0 slavil v Lensu, Roma je odpravila moskovski Dinamo s 3:0, najtežje pa je do zmage prišla Parma (2:1) s portugalsko Vitorio iz Guimaraesa.

Na 17. strani

Konec dober, vse dobro. Tako pravi pregovor. In tako je tudi bilo z obrtno cono, ki bo nastala v zgoniški občini, na velikem zemljišču, na katerem je ob gradnji avtoceste gradbeno podjetje odlagalo material. Po predsinočnem glasovanju v tržaškem občinskem svetu je bila namreč rešena se zadnja težava za prodajo zemljišča.

Postopek, ki ga je terjala birokracija, je pravzaprav en sam skupek anomalij. Zemljišče leži v zgoniški občini, je last proseškega jusa, prodajo pa je morala odobriti tržaška občina. Ko bi slo le za birokracijo, bi ne bilo posebnih težav, vendar so se v postopek vrinili na eni strani razni apetiti, na drugi pa načelno nasprotovanje pobudi, ki bo nedvomno okrepila slovensko gospodarstvo in slovenski živelj na zahodnem Krasu.

Tu pa je tudi bistvo vprašanja. Ob hladnih prhah, ki jih je slovensko gospodarstvo doživelo v zadnjih letih, ko so se splošni gospodarski krizi pridružila še specifična vprašanja, v veliki meri povezana z razpadom Jugoslavije, je pač vsaka pozitivna novica se kako dobrodošla. Tako je nadvse pomembno dejstvo, da bo nova obrtna cona omogočila nastanek novih podjetij in okrepitev že obstoječih, ki bodo lahko v primernejših prostorih povečala svojo dejavnost. To bo pomembno tudi za obstoj slovenske manjšine, za katero je, kot smo že večkrat ugotavljali, samostojna gospodarska dejavnost bistvenega pomena.

Za ta uspeh imajo velike zasluge vsi, ki si že leta prizadevajo za obrtno cono, od zgoniške občine do Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in tudi do proseških jusev. Največjo zaslugo pa ima politična klima, ki jo je znala ustvariti Illyjeva občinska uprava; se pred nekaj leti bi bilo prizadevanje vseh drugih dejavnikov zaman, kajti v tržaškem občinskem svetu tak izid glasovanja enostavno ni bil možen.

Seveda pa sedaj postopek se ni končan. Zakonodaja vsebuje še vrsto zank, ki bi jih lahko izkoristili tisti, ki nasprotujejo morda ne coni sami, ampak zagotovo slovenskemu gospodarstvu. Zato bodo morali sedaj vsi odgovorni dejavniki, zgoniška občina, obrtniki in ostali, cim bolj pohiteti, da pri izvedbi ne zamudijo ugodne klime, ki danes obstaja, jutri pa kdo ve... Tako, da bomo prav zares cimprej ugotovili, da smo to vprašanje privedli do »dobrega konca«.

PERUGIA / PROCES ZARADI UMORA NOVINARJA MINA PECORELLIJA

Andreottijeva obramba je skušala načeti ugled Buscette

Odvetnik Coppi štiri ure »naskakoval« skesanca, ki je potrdil obtožbe

PERUGIA - Obramba bivšega premiera in dosmrtnega senatorja Giulia Andreottija je včeraj presla v ofenzivo na procesu zaradi umora novinarja Mina Pecorellija. Potem ko je v ponedeljek skesanec Tommaso Buscetta potrdil vse dosedanje obtožbe, je obramba skušala načeti verodostojnost in ugled, ki si ga je eden od prvih mafijskih skesancev pridobil s sodelovanjem s sodniki in s točnostjo svojih pričevanj.

Odvetnik Franco Coppi, ki zastopa Andreottija v Perugii in tudi na procesu v Palermu, kjer bivšemu predsedniku vlade sodijo zaradi sodelovanja z mafijo, je zastavil Buscetti kar 450 vprašanj. Cilj obrambe je

bil dvojen: po eni strani načeti ugled Buscette, po drugi strani dokazati, da tudi v mafijski organizaciji niso vselej dosledno spoštovali pravil, ki so si jih zadali. Tudi mafijci naj bi si lagali med seboj in prikrivali resnico, pa ceprav je v načelu veljalo, da morajo »možje časti« v medsebojnih odnosih govoriti samo resnico.

Zaradi tega je bilo vzdusje na procesu zelo napeto. Tommaso Buscetta je štiri ure odgovarjal na vprašanja Andreottijevega branilca, prve »iskre« pa so prasinile za na samem začrtku, ko je odv., Coppi vprašal Buscetto, zakaj se je prejšnji petek srečal z državnimi tožilci iz Perugie in Palermo. S

tem je vzbudil tudi ostro reakcijo tožilcev.

Buscetta je v odgovor na Coppijeva vprašanja v bistvu ponovil to, kar je povedal že večkrat v zadnjih letih. Po njegovem sta umor novinarja Mina Pecorellija odredila mafijska voditelja Stefano Bontade in Gaetano Badalamenti na prošnjo bratrancev Salvo. Za umor naj bi se mafijska veljaka odločila, da bi naredila uslugo Giulio Andreottiju. Sicer pa je soocenje zajelo se veliko drugih vprašanj. Od umora generala Carla Alberta Dalla Chiese do zadeve Moro in do finančne podpore, ki jo Buscetta kot skesanec dobiva od italijanske države.

Po napetem soocanju so bile ocene različne. »Z izidom sem zelo zadovoljen, saj se je jasno izkazalo, da Buscetta svojih obtožb ne more podkrepiti z dokazi, ampak vse temelji samo na tem, kar naj bi mu zaukali drugi,« je dejal odvetnik Coppi. In obtoženec Giulio Andreotti je dodal, da se mu zdi jasno, da »nekdo navdihuje skesance«. Dodal je, da »to, kar trdi Buscetta ni samo neresnico, ampak celo smešno«.

Drugačna je bila ocena tožilcev. »Buscetta je ponovil to, kar je povedal že večkrat. Lahko mu verjamemo ali ne - in o tem bo moralo odločiti porotno sodišče, ni pa mogoče trditi, da je samo orodje v rokah skritih navdihovalcev,« je poudaril novinarjem tožilec Fausto Cardella.

Odvetnik Franco Coppi med včerajšnjim procesom (Ap)

RIM / NA SEDEŽU TUJEGA TISKA

Maroni poudaril miroljubno pot za ločitev Padanije

Severna liga je na manifestacijo povabila tudi tuje diplomate

RIM - Umberto Bossi je razočaral tuje novinarje, ki poročajo iz Rima. Povabili so ga, naj jim obrazloži, kaj se bo dejansko zgodilo v nedeljo, namesto Bossija pa se je odzval Roberto Maroni, sicer »predsednik odbora za osvoboditev Padanije«.

Maroni je v svojem izjavljanju poudarjal predvsem miroljubnost in Ghandijevski duh Severne lige in nje ne bitke za ločitev Padanije od Italije, obenem pa potrdil tudi, da Liga namerava nadaljevati po poti, ki vodi v secesijo. »V nedeljo bomo na manifestaciji ob Padu prebrali tri dokumente: proglašitev neodvisnosti Padanije, listino s temeljnimi pravicami narodov Padanije in prehodno ustavo, ki določa pot za ločitev,« je povedal nekdanji notranji minister v vladi Silvia Berlusconi. Maroni je tudi dodal, da se bo na nedeljski manifestaciji zbralo ogromno ljudi in vsekakor veliko več od napovedanega milijona in pol »Padancev«.

Na manifestacijo je Severna liga povabila kakih 40 tujih veleposlanikov, izključila pa je Španijo, Francijo in Veliko Britanijo zaradi njihove represije osvobodilnih gibanj, izključili pa so tudi predstavnike tistih osvobodilnih gibanj, ki so se odločili za nasilje.

Maroni je poudaril, da manifestacija »ne bo folklor na prireditve. To sta dobro došla predsednik Scalfaro in kardinal Martini, medtem ko gresijo D'Alema, Prodi in Napolitano, ki pobudo podcenjujejo«.

NOVICE

Michele Coiro bo prevzel vodstvo zaporov

RIM - Visji sodni svet je včeraj sprejel zahtevo pravosodnega ministra Flicka o drugačni zadolžitvi rimskega državnega pravdnika Micheleja Coira, ki naj bi odslej prevzel vodstvo zaporov. Zahtevo pravosodnega ministra je VSS sprejel z 28 glasovi za, enim nasprotnim in tremi vzdržanimi. Proti je glasoval Franco Fumagalli (bivši pripadnik Lige), vzdržali pa so se Agostino Viviani in Sergio Fois (oba Forza Italia) in Gianvittorio Gabri (bivši pripadnik Lige). Po tem glasovanju je VSS prekinil postopek za kazensko premestitev Coira.

Svet vojaškega sodstva proti politikom

RIM - »Nedopustno je, da del predstavnikov političnega razreda nacenja legitimnost sodne ustanove, ki se obstaja in mora se naprej obstajati; nedopustno je tudi, da ta poskus prihaja s strani tistih, ki niso nikoli posvečali primerne pozornosti vprašanju, ki jih postavlja obstoj vojaškega sodstva.« Svet vojaškega sodstva, ki se je včeraj sestal na izredni seji, je s temi besedami odgovoril na kritike in predloge o ukinitvi vojaškega sodstva, ki so bile iznesene na več mestih po razsodbi o oprostitvi Ericha Priebkeja. S tem je svet vojaškega sodstva odgovoril tudi obrambnemu ministru, ki je 6. avgusta zahteval inspekcijo v vojaškem sodišču.

Karla Hassa včeraj dvakrat zaslišali

RIM - Vojaske tožilec Antonino Intelisano je včeraj dvakrat zaslišal bivšega esesovskega majorja Karla Hassa; zaslišal ga je v kliniki Imi v Grottaferrati, kjer se od julija zdravi zaradi ran, ki jih je zadobil med poskusom bega iz hotela Gerber v Rimu. Po zasliševanju je Hassov branilec izjavil, da je Intelisano Hassa zaslišal glede pokola v Storti in torej glede umora Bruna Buozzija ter o zadevi 80 ton zlata, ki so jih nacisti odnesli iz denarnega zavoda Banca d'Italia. Po branilcevi besedah je bilo Hassovo sodelovanje »obsežno« v prihodnjih dneh pa bo vojaško sodstvo preverilo njegove izjave.

Curzi se vrača k Raiu

RIM - Bivši direktor Tg3 in poročil Telemontecarla je včeraj, po pogovoru s predsednikom Enzom Sicilianom, podpisal enoletno pogodbo z državno televizijo hiso Rai. V Raijevih oddajah se bo Curzi predstavil v drugi polovici meseca oktobra s programom, ki bo posvečen velikemu zgodovinskemu dogodku in ki ga bo Rai predvajal v večernih urah, ko je pred ekrani največ gledalcev.

Zakonska predloga Menie

RIM - Tržaški poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia je včeraj vložil dva zakonska osnutka, od katerih prvi predvideva dodelitev priznanja svojcem zrtov fojb (podpisal ga je tudi Fini), drugi pa uvedbo novih normativov glede izplačevanja pokojnin prebivalcem, ki so nekdanj prebivali na italijanskem ozemlju, ki je preslo pod bivšo Jugoslavijo.

NEAPELJ / PO ŠTEVILNIH PRIMERIH BOTULIZMA

Več oseb osumljenih nenamernega umora

Zaplenili nove konfekcije sira »mascarpone« - Delavcem grozi dopolnilna blagajna

NEAPELJ - Medtem ko so karabinjerji po vsej Italiji zaposleni z iskanjem konfekcij sira »mascarpone« (doslej so jih zaplenili več kot sto tisoč), so včeraj opravili obdukcijo na truplu 14-letnega Nicola Saggioma, ki je umrl pred nekaj dnevi zaradi domnevnega botulizma. Kot se je izvedelo, naj bi obdukcija potrdila, da gre smrt pripisati bakteriji botulina. Medtem so preiskovalci naslovili tri nova jamstvena obvestila osebju bolnišnice Cardarelli. Doslej so nenamernega umora že osumili nekega zdravnika in zdravstvenega direktorja Cardarellija, pravnega zastopnika podjetja Giglio, odgovornega za proizvodnjo in distribucijo proizvodov Giglio v Pastoranu (Casserta) ter prodajalca na drobno, ki je prodal »mascarpone« bratoma Saggiomo. Kaze, da so Nicol Saggiomu, njegovemu bratu Gaetanu in njegovemu prijatelju Pietru Falcu dali ustrezno zdravilo sele 12 ur po sprejetju v bolnišnico. Po mnenju izvedenke Marie De Giacomo z rimske katoliške univerze zdravilo v nekaterih primerih morda sploh ni učinkovito, in sicer, če ga jemljemo 48 ur po zaužitju okužene hrane: najhujša posledica je namreč paraliza dihalnih misic in v tem primeru je učinkovito samo umetno dihanje. Zdravila v Italiji že več kot leto dni sploh ne proizvajajo več (verjetno zaradi prevelikih stroškov) in ga uvažajo. De Giacomova je se menila, da je okužbo »mascarponeja« morda povzročila napaka ali nesreča med proizvodnjo, saj doslej s siri in mlekom nasploh ni bilo take vrste problemov (paziti je treba predvsem na prehrabne

mu, njegovemu bratu Gaetanu in njegovemu prijatelju Pietru Falcu dali ustrezno zdravilo sele 12 ur po sprejetju v bolnišnico. Po mnenju izvedenke Marie De Giacomo z rimske katoliške univerze zdravilo v nekaterih primerih morda sploh ni učinkovito, in sicer, če ga jemljemo 48 ur po zaužitju okužene hrane: najhujša posledica je namreč paraliza dihalnih misic in v tem primeru je učinkovito samo umetno dihanje. Zdravila v Italiji že več kot leto dni sploh ne proizvajajo več (verjetno zaradi prevelikih stroškov) in ga uvažajo. De Giacomova je se menila, da je okužbo »mascarponeja« morda povzročila napaka ali nesreča med proizvodnjo, saj doslej s siri in mlekom nasploh ni bilo take vrste problemov (paziti je treba predvsem na prehrabne

izdelke v olju, ki jih kuhamo le nekaj minut, nakar ostanejo v zaprtem prostoru brez kisika in pri temperaturi, visji od 5-10 stopinj).

Osebe višjega zdravstvenega instituta si je včeraj ogledalo obrat podjetja Giglio v Reggio Emilii, od koder so prisle vse konfekcije, ki so jih te dni zaplenili. Kaze, da niso nasli nobene nepravilnosti. Obrat je izredno sodoben, voden je racionalno in je praktično nemogoče poseci v njegovo delovanje. Če bo proizvodnja se ustavljena, bo s ponedeljkom 12 delavcev moralo v dopolnilno blagajno. Skoda je seveda ogromna: na leto prodajo za okrog 3,5 milijarde »mascarponeja, ki je skupaj s »pamigianom reggianom« edini proizvod, ki ga izvažajo v ZDA, Avstrijo, Rusijo, Španijo in na Švedsko.

POLITIKA / SOCIALISTIČNA INTERNACIONALA

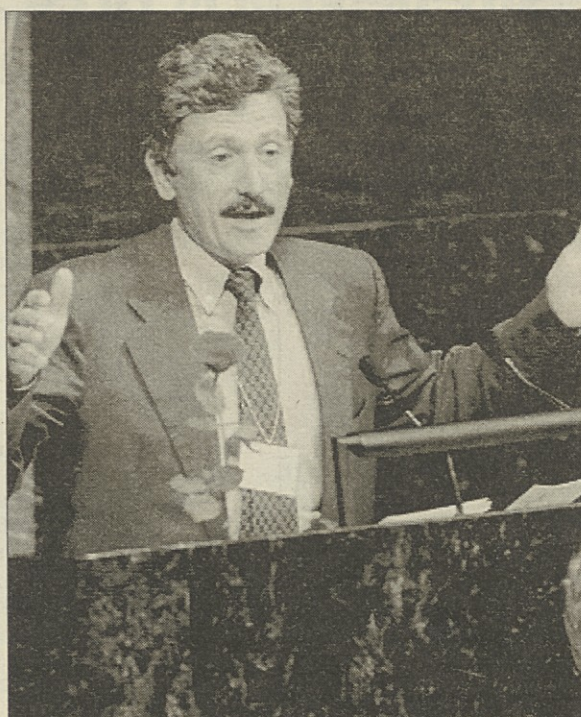
D'Alema v New Yorku tudi o italijanski politiki

Na kongresu govoril o pomenu in vlogi moderne levice

NEW YORK - Tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema (telefono Ap) je zagotovil, da med njegovim obiskom v Združenih državah, kjer sledi 20. kongresu Socialistične internacionale, praviloma ne govoril o italijanski politiki. ker pa vsako pravilo ima svojo izjemo, je tudi D'Alema izjemoma spregovoril o morebitnem vrhu strank, ki podpirajo Prodijevo vlado. K temu ga je »prisilil« naslov članka enega od italijanskih časopisov, iz katerega naj bi izhajalo, da njegova stranka nasprotuje srečanju na vrhu. D'Alema je zatrdil, da gre za gole izmislicotone, ker ni nikoli kaj takega izjavil.

Tajnik DSL je podčrtal pomen zmage levice na volitvah: »Sedaj nas v svetu spoštujejo,« je objasn timer.

O levici je spregovoril tudi med svojim posegom na kongresu Socialistične internacionale. Dejal je, da levica mora sedaj, med upravljanjem sedanjosti, načrtovati prihodnost, ne pa sanjati o prihodnosti, kot je to pocenjala vse doslej. Levica mora sedaj po njegovem mnenju voditi k demokratizaciji sveta.

Prodi orisal Scalfau postavke proračuna

RIM - Predsednik vlade Prodi in zakladni ter proračunski minister Ciampi sta večerj nadaljevala z delom za oblikovanje finančnega zakona in državnega proračuna za prihodnje leto. O opravljenem delu sta dopolne poročala predsedniku republike Scalfaru, popoldne pa sta se srečala z nekaterimi ministri, s katerimi sta preučila možne ukrepe v njihovih resorjih.

Pripravljalno delo spremlja znatna napetost v vladni koaliciji, saj je na primer SKP zahtevala kolegialno srečanje vseh komponent večine, da se preuči zasnovano in postavke zakona. Predsednik senatorjev Demokratske levice Cesare Salvi je včeraj skusal prispevati k pomiritvi duhov in dejal, da se bo napetost polegla, ko bo znan finančni zakon, ki upošteva navodila parlamenta. Toda SKP mu je takoj odgovorila, da bo s »prikrivanjem problemov« samo zaostрил napetost.

DANES
V OSPREDJU

Tržaški občinski svet prižgal zeleno luč za prodajo zemljišč

Na zemljišču pro-
seskega jusa v zgoniški
obceni bo zrasla obrtna
cona. Zadnje oviro za iz-
vedbo tega pomembnega
nacrta je premostil
tržaški občinski svet, ki
je v noči med pone-
deljkom in torkom skle-
nil prodati jusersko
zemljišče (35 tisoč kv.
metrov) Obceni Zgonik
po ceni 15 tisoč lir na
kv. meter. Prevladalo je
tako stališče Illyjeve
uprave ter svetovalcev
večine koalicijskih sil in
tudi opozicije, ki so bili
mnenja, da predstavlja
obrotna cona pomembno
investicijo ne samo za
Zgonik in Prosek, ampak
za vse tržaško gospodar-
stvo. Porazene so bile
desničarske sile, ki so
nasprotovale projektu iz
zgodnj političnih razlogov,
a tudi zeleni, ki menijo,
da je nacrt v nasprotju s
krajinsko zaščito Krasa.

Upravni sklep o pro-
daji zemljišča, ki ga je
pripravil odbornik Dros-
si Fortuna, so, poleg zu-
pana Illyja, podprli sve-
tovalci Demokracije
stranke levice, Ljudske
stranke, Slovenske sku-
pnosti, Stranke komuni-
stične prenov, nekateri
zastopniki Zaveznistva
za Trst in Severna liga.
Proti so glasovali Nacio-
nalno zavezništvo in
večina svetovalcev Liste
za Trst, medtem ko so se
Camber in Drabeni (oba
LpT), Marini (CCD) ter
republikanec Castigliero
vzdržali.

Obrtno cono bodo
zgradili na zemljišču ob
državni cesti 202 med
obratom Coca-cola in
novo prodajno trgovino
Universaltecnica. Med
gradnjo avtoceste je
podjetje Place Moulin
izkoristilo površino za
gradbišče, na zemljišče
pa so tudi odlagali grad-
beni material, ki ga je
podjetje odstranilo sele

po mučnih pritiskih pro-
seskih jesarjev. Področje
so nato krajinsko sanira-
li, obrtna cona pa bo mo-
rala tudi na zahtevo ju-
sarjev spustovati okolje.

Ce pustimo ob strani
stališča Nacionalnega za-
vezništva in nekaterih li-
starjev, je obrtni cona
najbolj ostro nasprotova-
la Zelena lista. Njen
predstavnik Russignan je
sicer večkrat poudaril,
da ni proti gospodarske-
mu projektu, a proti nje-
govim lokaciji, tudi pro-
dajna cena pa je po nje-
govem prenizka. Tržaška
obcina bi morala po Rus-
signanovem mnenju
svojo obrtno cono zgra-
diti na zapuščenih po-
vršinah industrijske co-
ne, na prosekem
zemljišču pa bi lahko

uredili tranzitno in tudi
bivanjsko območje za
Rome.

Nacelnik DSL De Rosa
je rekel, da bodo imeli
zeleni in naravovarstve-
niki čas in tudi vse mo-
žnosti za strogi nadzor
nad gradnjo obrtne cone.
Projekt je potreben in
koristen, kar je ugotovila
tudi deželna uprava, ki
je odobrila ustrezno
spremembo zgoniškega
regulacijskega nacrtu. Ti-
sti, ki danes napadajo
Obcino Zgonik in pro-
seske jesarje, naj raje na-
menijo pozornost Usta-
novi za industrijsko co-
no EZIT, ki popolnoma
zanemarija ovrednotenje
zapuščenih tovarn in po-
dobno.

Berdon (SSK) je izpo-
stavil enotno stališče

vseh stanovskih
združenj krajevnih obrt-
nikov v podporo zgo-
niški obrtni coni ter kot
primer navedel zelo do-
bro poslovanje dolinske
obrtne cone. Javne upra-
ve morajo spodbujati go-
spodarske pobude, v na-
sprotne primeru bodo
podjetniki in obrtniki se
dalje bežali na Gorisko
in v Furlanijo. Venier
(SKP) je opozoril, da
tukaj ne gre za občinsko,
ampak za jusersko
zemljišče, pri čemer so
ze prosek jesarji v prvi
osebi preverili koristnost
in umestnost obrtne co-
ne. Russignan je očital,
da po nepotrebnem dra-
matizira dogajanja in da
so njegove ocene o eko-
loski škodi pretirane in
zato neosnovane.

Dolenc (DSL) je izpo-
stavil pozitivne izkušnje
obrtne cone v Sovodnjah
in v Ronkah, zato ni
čudno, da so mnogi
tržaški obrtniki in
podjetniki izbrali Po-
socje za svoje ekonom-
ske dejavnosti. Zgoniška
obrotna cona predstavlja
veliko priložnost, ki je
ne gre zamuditi. S tem je
soglasal tudi svetovalec
Ljudske stranke Godina,
ki je pohvalil zgoniške
upravitelje in tudi pro-
seske jesarje za pogum-
no in vsekakor dobro-
doslo izbiro. Da je treba
zemljišče prodati po že
dogovorjeni ceni je me-
nil tudi odbornik Fortu-
na Drossi, ki je od vsega
zacetka podpiral pobudo
zgoniških upraviteljev.

S.T.

Na sliki pod naslovom tržaški občinski svet,
desno zgoniška županja Tamara Blažina
(foto KROMA)

Blažina: Obrtna cona bo adut za vso pokrajino

Zgoniška
županja Tama-
ra Blažina je
sklep tržaškega
občinskega
sveta v prid
obrtne cone
pozdravila z
globokim za-
dovoljstvom.
V prasanje
obrtne cone se
je pojavilo že
leta 1989, nje-
govo rešitev pa
so prejšnje me-
stne uprave
tako zavirale,
da ni prodrlo
niti v skupsci-
no, nam je po-
vedala in na-
daljevala: »Hk-
rati je nastal se

problem s podjetjem
Place Moulin, ki je
med gradnjo avtoceste
odlagalo na območje
nacrtovane obrtne co-
ne material, in sele ko
so zemljišča očistili,
smo lahko vzeli zade-
vo v svoje roke. Nase
napore je podprl ju-
sarski odbor na Pro-
seku, naposled pa tu-
di Obcina Trst, kar gre
pripisati drugačni
večini v skupščini.»

Tamara Blažina je
tako preko našega
dnevnika izrazila ja-
vno zahvalo pristojne-
mu tržaškemu odbor-
niku, ki je odločilno
pripomogel k razreši-
vi vprasanja, predsed-
niku občinske komi-
sije, ki je imela čez
vso zadevo, Igorju Do-
lencu, obenem pa
vsem političnim silam
v skupščini. »Te so s
svojim transverzalnim
soglasjem dokazale,
da so doumele pomen
obrtne cone v vidiku
nadaljnega razvoja
gospodarstva na
Tržaškem in razume-
le, da ne gre za kakšno
spekulacijo, temveč za

izgraditev nove gospo-
darske postojanke,« je
dodala zgoniška zu-
panja in potezo mest-
ne skupščine označila
kot prvi uspešen ko-
rak k uresničitvi obrt-
ne cone; v resnici pri-
dejo zdaj na vrsto ur-
banizacijski posegi.
Tamara Blažina je
poudarila, da so fi-
nancna sredstva za
obrotno cono razpo-
ložljiva, in sicer v Sk-
ladu za Trst, nazadnje
pa podčrtala stalno
podporo Slovenskega
dezelnega gospodar-
skega združenja, ki je
za nacrt pridobilo se
soglasje drugih dveh
organizacij obrtnikov
in na ta način morda
bistveno prispevalo k
ugodnemu razpletu
glasovanja v obcin-
skem svetu.

Skratka, po mnenju
zgoniške županje gre
glavno zaslugo za »pr-
vi uspešen korak« pri-
pisati naklonjenosti Il-
lyjeve uprave oziroma
okolščini, da je bilo
mogoče s pridom
izkoristiti to edinstve-
no priložnost.

Drago Ota: Gospodarski in politični uspeh

Bivši predsednik obrtne
sekcije Slovenskega dezel-
nega gospodarskega združenja
Drago Ota je na nočno glasova-
vanje v tržaškem občinskem
svetu reagiral z razumljivim
zadoscenjem. »Zadovoljni
smo, da so politične sile -
predsem večinske - pokazale
svojo strnjeno, to je politič-
no zelo pomembno,« je pou-
daril Ota. Spomnil nas je na
odločno dolgoletno prizade-
vanje omenjene sekcije za to,
da se obrtna cona pri Zgo-
niku vendarle uresniči, a
podčrtal, da bi bilo to brez
naklonjenosti javnih upravi-
teljev nemogoče. Uspeh je
pripisal tudi učinku, ki so ga
imeli »dobri članki«.

Seveda je to za Draga Oto

le začetek. »Zdaj je na obrt-
nikih oziroma na Sloven-
skem dezelnem gospodar-
skem združenju, da se orga-
nizirajo in ukrenejo kaj pa-
metnega, kaj pozitivnega, da
bo dobro zanje in za celovito
tukajšnjo skupnost,« je zat-
dil. Sklep mestne skupščine
ima po njegovem mnenju
globok političen in gospodar-
ski pomen; političen zaradi
tega, ker dokazuje, »da so v
naši sredi nastale spremem-
be, ki gredo v pravo smer, saj
ne gre pozabiti tistih svetov-
alcev, ki so se med glasova-
vanjem vzdržali,« gospodar-
ski pa zato, ker je pač na dla-
ni, da bo obrtna cona v zgo-
niški občini v korist vse
tržaške pokrajine.

Dragotin Daneu: Zdaj bo treba zavihati rokave

Med slovenskimi in ita-
lijanskimi obrtniki znotraj
tržaške pokrajine, ki so
zainteresirani za uresniči-
tev obrtne cone v zgoniški
obceni, je tudi Dragotin Da-
neu - podjetnik in član
ožjega odbora obrtne sek-
cije SDGZ. Na Opčinah vo-
di trdko za čiščenje grez-
nic, vendar je na tesnem,
zato potrebuje večji pro-
stor.

Kako ocenjujete sklep, ki
ga je sprejel tržaški obcin-
ski svet včeraj ponoči, smo
ga vprašali. »Vsekakor po-
zitivno,« je odgovoril in iz-
razil kvečjemu kakšen po-
mislek glede cene, ki jo
Obcina Trst zahteva za ju-
sarsko zemljišče: »Zdi se

mi nekoliko previsoka, po
drugi strani pa je morda tu-
di realna glede na posa-
mezne primere.« V resnici
smo Daneua zmotili v pi-
sarni, se predno je zvedel
za razplet glasovanja v me-
stni skupščini. »O tem bo-
mo razpravljali na dre-
višnji (sinočni, op. p.) seji
ožjega odbora obrtne sek-
cije,« je povedal in pri-
pomnil, da bodo na ceno
vplivali tudi se posegi ur-
banistične narave.

Ce je bila vest zanj ugod-
na, pa seveda se ne ve, ka-
kako se bo razvil celoviti
postopek. »Samo to upam,
da se ne bo z zgoniško
obrotno cono zgodilo tako
kot z nabrezinsko,« je vz-
-

liknil in nadaljeval: »Tak-
rat smo imeli opraviti z
dolgotrajnim zavlače-
vanjem, s strahovito biro-
racijo, medtem ko se je
vprasanje dolinske obrtne
cone razrešilo čisto dru-
gače; upamo, da bo tako tu-
di z nacrtovano cono sredi
Krasa, ki bo imela se to od-
liko, da bo razpolagala s
širšim zaledjem vse tja do
Trziča in Gorice.« Zgo-
niška obrtna cona bi sprico
tega lahko postala celo po-
vod za kaj drugega, po-
membnejšega, kakor je za-
trdil Dragotin Daneu, a se-
veda, kot že receno, pod
pogojem, da se stvar naglo
uredi. Kaj pomaga mlade-
mu človeku - obrtniku -

obljuba, če pa mora potem
čakati pet, šest ali sedem
let na uresničitve! In kaj
pomaga se tako spodbuden
in hvalevreden sklep člo-
veku srednjih let, za kate-
rega je v prelomnem ob-
dobju vsaka zamuda lahko
usodna...

Skratka, nacrt naj se ure-
snici čimprej s pomočjo
proznjih navodil in pred-
pisov, kakor se to dogaja na
tujem. Podjetnik, ki je pro-
storsko utesnjen, ne more
čakati v nedogled. »Ali naj
se selim v tržaško indu-
strijsko cono, kjer bi izgu-
bil kliente,« se je vprašal
naš sogovornik ter pozval
pristojne in zainteresirane
kroge, naj se podvzajo.

OGLEDALO

Kultura
in njene
stiske

ACE MERMOLJA

Velika dejanja rodijo velika pričakovanja. Pride čas, ko moramo računati z novo stvarnostjo. Teh nekaj samoumevnih besed naj služi kot uvod v razmišljanje o slovenski kulturi s posebnim poudarkom na naši, to je na kulturi slovenske manjšine v Italiji. Za argument smo uporabili sode črnica, sedaj pa imamo opravka z zelo konkretnimi problemi, o katerih je treba nekaj zapisati. Stopamo namreč v novo kulturno sezono, v Italiji se bo prvič odprla razprava o novem finančnem zakonu, kjer levica ne bo v opoziciji demokratski ali desničarski vladi, v Sloveniji se pripravljajo na volitve. Kak odstavka v predvolilnih programih bo morda upošteval tudi problem slovenskih manjšin, ki živijo izven Slovenije. Kulturniki nimamo na razpolago velikih rogov, da bi vanje vpili svoja stališča, skromna pisal pa nam še ostaja: pihnimo vanjo! Ker je samopomilovanje povsem iz mode, uporabimo raje glas realizma. Tako bomo razumljivi tudi v svetu politike in biznisa, kako se bosta odzvala, je drugo vprašanje.

Ob osamosvojitvi Slovenije je med mnogimi kulturnimi delavci, literati, umetniki in znanstveniki obveljalo prepričanje, da bo samostojna Slovenija doživela kulturno renesanso. Zavezale da bodo umetnosti in znanosti, mecenji da bodo vabili k sebi ustvarjalce in tako pomagali pri uredništvu komaj pridobljene svobode. Intelektualci, predvsem pisatelji, naj bi vnovčili svoje nasprotovanje prejšnjemu režimu. Ni bilo in ni tako. Samostojnost, politični pluralizem, predvsem pa prosto tržišče, ki nastaja na pogorišču državne ekonomije, porivajo kulturo majhnega naroda med vetrove vedno strožjih ekonomskih računov. Preživetveni problemi spreminjajo vrednostne lestvice ljudi. Kultura je bila na Slovenskem desetletja glas drugega, prostor manj obremenjene diskusije, načrtovanj in družbene kritike. Danes so velike družbene teme predmet politične razprave in polemike. Sredinski problemi so ekonomski, v izrazito liberističnem vzdušju so ob politiki protagonisti slovenske scene majhni in večji, novi in stari podjetniki, obrtniki, trgovci, skratka, ljudje, ki z lastno iniciativo pogajanjajo stroj slovenskega gospodarstva. Kolesca se vrtijo mrzlično, pogostokrat kaotično in sredi nemajhnih trenj. Dogajanje je znano in normalno vpeto v dobre in slabe tirnice postkomunistične evropske polovice. Ima pa kar nekaj posledic, ki znajo biti neprijetne. Zanimanje za kulturo in njene finančne stiske je manjše, kar se pozna tudi pri subvencijah. Ker se Slovenija ukvarja predvsem sama s sabo, ima manj posluha za probleme Slovencev v Italiji. V Sloveniji se kultura bori za preživetvena sredstva in v tem smislu so prošnje iz zamejstva konkurenca, ki zmanjšuje solidarnost. K vsemu je treba pristeti politične bitke. Ni namreč vseeno, kdo upravlja z ministrstvom za kulturo. Politične barve ministrov pogojujejo pomoč. Vse to ne pomeni, da Slovenija ne bo pomagala zamejstvu. Ko računamo nanjo, pa moramo biti realisti. Realizem nas mora spremljati tudi v odnosih do Italije in do Prodijske vlade. Kaj vse to pomeni?

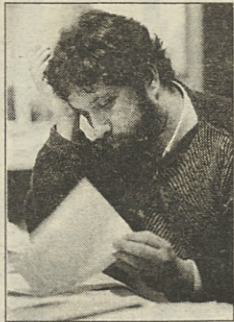
Kulturi se nikoli ni ceditil med. Slovenci v Italiji smo kljub stiskam ustvarili močno kulturno mrežo. Po drugi svetovni vojni smo obnovili to, kar je razdrli fašizem. Tako imamo danes ustanove, organizacije in društva, založniško dejavnost, skratka mrežo, ki se poklicno ali ljubiteljsko ukvarja s kulturo. Mreža proizvaja, a tudi stane, najdražje so seveda poklicne ustanove. Ker ne bi postavljali v dvom koristnosti kulture, mi je jasno, da se mora manjšina z vsemi močmi boriti za to, da istrži od Italije, a tudi od matične Slovenije, stabilne subvencije.

To pa ne pomeni, da morajo ostali oblike in vsebine ustanov, organizacij in društev povsem nespremenjene. Kulturnemu dogajanju sledim z bližine in z malce strahu opazam, da veliko razmišljamo o mašenju lukenj, premalo pa na to, kako bi kulturno mrežo prilagodili sedanji stvarnosti. Problemi se pričnejo že pri deželni zakon, s katerim dobivamo preko Dezele FJK državna sredstva za kulturo. Najpomembnejše bi bilo, da bi italijanska država sprejela zakon za trajno in sistematsko financiranje slovenske kulturne mreže. Dežela bi morala sprejeti tak zakon, ki bi omogočal agilnejšo in smoterno dodelitev podpor. Denarja itak ni veliko, iz najrazličnejših razlogov pa je v fondu nekaj (pravijo, da približno šest) neizplačanih milijard lir. Ljubiteljske organizacije čakajo, da jim izplačajo glavnino prispevka za leto 1994. Pri pregledovanju dokaznega gradiva, da je nekdo res uporabil denar za kulturo, prihaja do nedavnih zapletov. Kriteriji o tem, kaj lahko deželna uprava sprejme kot dokazila, se spreminjajo in so večkrat subjektivni, ker ni jasnih podrobnih navodil. Ustanovam je nekoliko lažje, organizacije in društva se srečujejo z birokratskim molohom. Uradniki pravijo, da jih je premalo za količino dela itd. Ob tarnanju bi bilo pomembno, da predlagamo, kaj bi bilo treba spreminiti.

Potrebujemo stalen sistem podpor, ki bi ga lahko sedanja vlada uzakonila, saj je ne bi smela ovirati pritoslovenska čustva. Do sedaj manjšina se ni vzpostavila dialoga z vlado, oziroma ga se ni vlada z manjšino. Vrata v Rimu so še vedno velika in težka (ni namreč res, da nihče nanje ne trka), a čas beži... Ob tem naj bi se tudi deželna uprava opremila s sodobnimi zakonskimi besedili in potrebnimi funkcijami in uradniki.

Cas je, da tudi Slovenija sistematično zira svoj odnos do slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Le-ta je namreč še vedno preveč izpostavljen trenutnim strankarsko-političnim tehtnicam in silnicam.

Ko Slovenci sprašujemo, ni brez pomena, kaj in za kaj sprašujemo. Nekateri problemi so na dlani, a se jim izogobamo. Je na primer res smiselno, da manjšinsko gledališče prevzame nase številne obveznosti, ki jih nalaga zakon o stalnih gledališčih? Zakon postavlja pogoje, ki so sprejemljivi za velika italijanska gledališča, manjšinsko gledališče pa potrebuje agilnejše in manj zavezujoče oblike. Seveda ni to edini problem SSG. Slovenci zahtevamo svoj glasbeni konservatorij. Je to res najprikladnejša oblika za naše glasbeno solstvo? Ne postavljamo pod vprašaj stalnosti, razumem pa razloge tistih, ki opozarjajo na slabe italijanske solske sisteme. Bodoča solska reforma bo naglaševala solsko avtonomijo, ki bi lahko pomenila pozitiven izziv za vse naše solstvo. Avtonomija predpostavlja večjo prilagodljivost potrebam, kar je za vse naše solstvo življenjskega pomena. Slovenska sola v Beneciji bi bila kot državna sola varna, gotovo ne bi bila tako uspešna, kot je naša zasebna. Glasbeno solstvo ni izvzeto iz te razprave. Vem, da konkretne potrebe in stiske ne preneso neskončnih razprav. Naši predlogi pa naj bodo čim boljše danes in ne le potrjevanje tega, kar se je včeraj kazalo kot najboljše. Doslej smo res dobili manj, kot smo pričakovali, oziroma manj od tega, kar nam kot državljanom priteče. Ko in če bomo kaj dobili, naj bo to sodobno. Probleme imajo vse ustanove, vse organizacije in društva. Vseh ni mogoče rešiti. Bolj urejeno življenje potrebuje spremembe v okolju in hkrati notranje spremembe. Ni vse odvisno od nas, kar pa je, naj ne ostane med predlogi v predalu.

ITALIJANSKA MANJŠINA

Podtajnica Toia
v Kopru in
na Hrvaškem

S predstavniki manjšine je govorila o šolstvu in kulturi

KOPER - Na povabilo Unije Italijanov je včeraj obiskala Koper podtajnica v italijanskem zunanjem ministrstvu Patrizia Toia. S predstavniki Unije in Obalne samoupravne interesne skupnosti italijanske manjšine se je pogovarjala o sodelovanju na področju kulture.

Podtajnica Toia, ki v zunanjem ministrstvu vodi resor za kulturo in solstvo, je obljubila pomoč italijanske vlade italijanskemu solstvu v Sloveniji na dveh področjih in sicer poskrbeli naj bi za izobraževanje učiteljev, pomagali pa naj bi tudi pri zagotavljanju sodobne opreme za pouk.

Kot je povedala Patrizia Toia v italijanskem

zunanjem ministrstvu razmišljajo tudi o razširitvi sodelovanja na področju informiranja. Zeli si, da bi se povečala gledanost televizijskega programa v italijanskem jeziku. Ena od možnosti, o kateri so govorili na včerajšnjem srečanju, je tudi skupna televizija, ki naj bi predvajala skupni slovenski in italijanski program na obeh straneh meje.

Podtajnica je politične odnose med Slovenijo in Italijo ocenila kot zelo dobre. Menila je, da bi take odnose morali razviti tudi na področju kulture.

Po obisku v Kopru se je podtajnica Toia odpravila v Rovinj, kjer je obiskala Center za zgodovinske raziskave.

AVSTRIJA / PISMO EL VLADI

Manjšina se
zavzema za
neovirane stike
z matično državo

CELOVEC - Neljubi dogodki v preteklih tednih na avstrijski strani mejnega prehoda Ljubelj, ko so avstrijski cariniki nekaterim glasbenim skupinam in tudi posameznim sportnikom-amaterjem zabranili vstop na Korosko, ker naj bi za nastop morali imeti posebno delovno dovoljenje, so spodbudili Enotno listo (EL), da posreduje pri avstrijskem ministru za socialne zadeve Franzu Humsu.

V posebnem pismu, ki ga je predsednik EL Andrej Wakounig ob odprtju Pliberskega sejma osebno predal ministru, se EL zavzema za čimbolj svoboden pretok ljudi. Slovenska stranka ob tem obžaluje, da je v zadnjih letih prav zaradi restriktivne avstrijske zakonodaje glede bivanja in zaposlovanja tujcev v Avstriji in tudi v zvezi s schengenskim sporazumom prislo do večjih motenj na avstrijski meji, ki jih se posebej cutijo tudi kulturne in sportne organizacije slovenske narodnostne skupnosti na Koroskem.

Enotna lista zato avstrijski vladi oz. parlamentu predlaga, naj spremeni obstoječo zakonodajo tako, da državljanji iz sosednjih držav (Slovenija, Hrvaška, Madžarska, Slovaška in Češka) ne bi več potrebovali vize, ko jih vabijo društva oz. organizacije uradno priznanih narodnostnih skupnosti v Avstriji. Wakounig je povedal, da je Hums zagotovil temeljito preučitev predloga in že napovedal uradni pogovor z zastopniki Enotne liste na Dunaju.

Ivan Lukan

BENEŠKA SLOVENIJA / DEMOGRAFSKI PODATKI

Benečija prosi za pomoč
Kdo se bo na njen klic odzval?

CEDAD - Večkrat smo zapisali, da eno od hudih ran Beneške Slovenije predstavlja nenehen padec števila prebivalstva, ki je posledica družbenega in gospodarskega siromašenja teh krajev. Ugotovili smo tudi, da je stanje posledica jasne in načrtne politike, ki je se posebno v povojnem času močno vplivala na izpraznjevanje vasi in na množično izseljevanje Benečanov v nizino oziroma v tujino.

Dramatičnost teh ugotovitev je jasnejša in vidljivejša ob primerjavi podatkov izpred stotih in več let z današnjimi (navajamo jih v spodnji razpredelnici). V Nadiskih dolinah je denimo ostala le tretjina prebivalcev, če zdajšnje podatke primerjamo z ljudskim štetjem iz leta 1921, ko so v teh krajih zabeležili »rekordno« prisotnost 17.640 oseb. Konec decembra lanskega leta je v sedmih občinah Nadiskih dolin živelo 6.761 oseb. To so dejstva, ki najbolj zgovorno pričajo o dramatičnem položaju teh krajev.

Podatki zadnjih let iz

Smerokazi ob vhodu v industrijsko ceno pri Špetru

spetske občine, ki edina beleži sicer rahlo, a vendar stalno rast prebivalstva, dokazujejo, da so za dramatično demografsko stanje nekateri odgovorni. Rezultat, ki ga beležijo v Špetru, je sad pametne politike tamkajšnjih upraviteljev, ki so znali ustvariti pogoje za gospodarski razvoj, ki je mlade družine obdržal na teritoriju.

Ta trend je danes v

nevarnosti, saj dobršen del delovne sile v tej občini zagotavljajo slovensko-italijanska mesana podjetja (nad 300 delovnih mest), ki so ta čas v težavah in jim grozi zaprtje. Pomislimo na posledice, in ne samo gospodarske, ki bi jih imel v Nadiskih dolinah takšen zaposlitveni udarec, ki se nakazuje tem podjetjem, če ne bo prišlo do primernih in hi-

trih posegov in če ne bo tudi Slovenija pokazala večjega razumevanja. Bezen pregled demografskih podatkov v Nadiskih dolinah kaže, da je zdajšnje prebivalstvo Občine Dreka tolikšno, kolikor ga premore srednje velik mestni stanovanjski blok: 227 oseb. V tej občini pa so pred desetletji nasteli nad 1.500 oseb, kar pomeni, da je ta kraj doživel 500-odstotno demografsko recesijo.

Najmanjši upad števila prebivalstva lahko zabeležimo v Občini Špeter, ki danes šteje 225 oseb, svoj vrhunec pa je imela leta 1921, ko je v njej živel 3.544 oseb.

Zdajšnji krajevni upravitelji se trudijo, da bi zaustavili negativni trend in da bi v te kraje privabili tudi tiste Benečane, ki so se izselili v dolino. Kljub dobri volji, smo prepričani, da sami tako zahtevnega načrta ne bodo zmogli. Nujno je, da jim pristojne krajevne in državne oblasti priskocijo na pomoč. Bodo tokrat imele več posluha za beneski klic v sili?

Rudi Pavšič

DEMOGRAFSKI PODATKI ZA NADIŠKE DOLINE

občina	1871	1881	1901	1911	1921	1931	1936	1951	1961	1971	1981	1991	1994
Dreka	1.036	1.278	1.389	1.424	1.562	1.458	1.285	1.392	1.128	599	397	255	227
Grmek	1.024	1.560	1.570	1.678	1.780	1.621	1.543	1.737	1.645	929	766	584	599
Podbonesec	3.256	3.492	3.779	3.991	4.066	3.864	3.681	3.735	3.306	2.237	1.832	1.347	1.354
Sv. Lenart	2.188	2.382	2.639	2.623	2.637	2.424	2.222	2.283	2.077	1.375	1.236	1.127	1.122
Špeter	2.811	3.182	3.313	3.525	3.544	3.039	3.077	3.088	2.842	2.331	2.060	2.208	2.250
Sovodnje	1.820	2.017	2.780	2.026	2.143	2.044	1.867	2.077	1.741	1.226	1.029	777	730
Srednje	1.616	1.710	1.805	2.000	1.908	1.908	1.722	1.883	1.554	952	731	537	519
SKUPAJ	14.051	15.621	16.573	17.267	17.640	16.358	15.397	15.195	14.293	9.649	8.051	6.835	6.761

ŠOLSTVO / ŠOLSKO LETO 1996/97

Danes prvi dan pouka na višjih srednjih šolah

V 4. v.g. na klasičnem liceju le trije vpisani

Vpisi na višje srednje šole

VISJA	1996/97		1995/96	
SREDNJA SOLA	1.r.	skupno	1. r.	skupno
Znanstveni licej F. Preserna	51	233	62	248
Klasični licej F. Preserna	3	50	10	51
Trgovski tehn. zavod Z. Zoisa	45	145	25	149
Oddelek za geometre	14	43	8	46
Pedagoški licej A.M. Slomska	23	86	15	84
Poklicni zavod J. Stefana	33	148	36	150
SKUPNO	169	705	156	728

razreda. Tako bo torej usoda 4. višje gimnazije, kot je uradno naziv prvega razreda, znana sele danes.

Na ostalih solah je bila bera vpisov v prve

razrede izdatnejša. To velja predvsem za trgovski tehnični zavod. Lani so zabeležili za to solo zelo nizko število vpisov (25), letos pa jih je bilo kar 20 več. Na soli bosta

tako delovala dva prva razreda. S 14 vpisi se je okrepil tudi prvi razred oddelka za geometre.

Lepo število vpisanih so zabeležili tudi na pedagoškem liceju A.M. Slomska. V pismu didaktičnim ravnateljici Kseniji Dobrili izpred nekaj mesecev je nekdanji minister za šolstvo Giancarlo Lombardi namignil, da bo treba razmisliti o obstoju »učiteljskega«. Po letosnjem vpisu sodec, kaže, da so bila ministrova namigovanja preuranjena.

Na poklicnem zavodu se je število vpisov ustalilo okrog številke 30 do 35. V 1. razredu oddelka elektronike bo študiral 15 dijakov, v prvem razredu orodnih mehanikov in biokemikov pa 18.

Skupščine v občinskih vrtcih

Trzaska občina obvešča, da bodo v prihodnjih dneh potekale v občinskih otroških vrtcih in v jaslih sindikalne skupščine zaposlenih in kratke stavke, zaradi česar bo delovanje vrtcev in jasi lahko začasno prekinjeno.

Tako so napovedane kratke stavke osebja v jaslih za danes, petek, 13., ponedeljek, 16., sredo, 18., petek, 20. in ponedeljek, 23. septembra. V sredo, 18. septembra pa bodo v občinskih otroških vrtcih sindikalne skupščine, in sicer od 8.30 do 10.30.

Trzaska občina je nadalje sporočila, da bo v primeru nadaljevanja sindikalne akcije spremenila urnik vrtcev in jasi, najavila pa je, da bodo otrokom tudi v dneh stavk in sindikalne skupščine nudili kosilo in druge obroke hrane.

S kolesarjenjem za združenje cistične fibroze

Koliko je kolesarjev v Trstu? Lansko leto se jih je na Krasu skoraj 1600 udeležilo 4. izvedbe manifestacije »Kolesarimo, da pomagamo«, ki jo je priredilo združenje cistične fibroze iz FJK. Pobudo bo združenje ponovilo v nedeljo 15. s kolesarjenjem solidarnosti, ki ga prireja trzaski Ciclo Club. Prireditelji vabijo udeležence, da bi se zbrali ob 9. uri na križišču za Briscke (na cesti Prosek-Opcine). Vpisovanje za udeležbo do sobote sprejemajo bar X, Uomo coiffeur in trgovina avtomobilskih delov Zanchi, v Ul. Coroneo. Vpisnina za sodelovanje znaša 6000 lir, izkupicek pa bo v celoti namenjen združenju cistične fibroze.

TRŽAŠKA OBČINA / NAČRT

Koristna navodila za iskanje dela

Na razpolago bodo (v prihodnjem letu) v občinskem uradu za stike z javnostjo

Giacomo Borruso, Riccardo Illy in Mauro Tommasini na predstavitvi načrta (fKROMA)

Vprašanje brezposelnosti je v trzaski pokrajini zelo pereče; število brezposelnih na Trzaskem je namreč višje od povprečja v severni Italiji; na seznamih za zaposlovanje je vpisanih od 15 do 16 tisoč oseb, številna podjetja se nahajajo v hudi krizi, pa tudi znakov, ki bi kazali na morebitno spremembo te negativne težnje, zaenkrat ni videti.

Občinska uprava, ki se je s tem vprašanjem spoprijela že decembra 1993, je skušala spodbujati nove pobude, vprašanje pa ni bilo in tudi sedaj ni lahko resljivo: vpisani v sezname brezposelnih imajo namreč različne profile, ki niso vedno v skladu s ponudbami in z razpoložljivimi delovnimi mesti. Zato je pripravila »Načrt za orientacijo do

dela«, o katerem so včeraj na tiskovni konferenci spregovorili zupan Riccardo Illy, rektor Trzasko univerze Giacomo Borruso in odbornik za osebje Mauro Tommasini.

Slednji je predvsem podčrtal, da občinska uprava z načrtom nikakor ne namerava prevzeti nalog pristojnih organizmov za zaposlovanje. Načrt je namreč le nov instrument za stalno monitoražo, v okviru katerega bodo zbrani zaposlitveni podatki in gospodarske analize; na tej osnovi bo načrt nudil navodila in nasvete o možnostih in perspektivah tržišča dela. Občinska uprava trenutno zbira in »obdeluje« razne podatke, uporabljenikom pa bodo na razpolago (v občinskem uradu za stike z javnostjo) v

začetku prihodnjega leta.

Pri načrtu sodeluje tudi Trzaska univerza, ki s tem načrtom -kot je med drugim podčrtal rektor Giacomo Borruso- utrjuje sodelovanje z občinsko upravo; univerzitetna ustanova je namreč v zadnjih letih skušala usmerjati študente glede poklicnih izbir in stalno sledila tržišču dela; zato mora študente pripravljati, je dodal, da bodo po opravljenem studiju seznanjeni z možnostmi, ki jih nudi; stalni observatorij je zato po rektorjevih besedah nujno potreben. Tudi zupan Illy je podprl rektorjeve besede in pri tem ugotavljal, da je občinski upravi doslej manjkala sinteza o že razpoložljivih podatkih o brezposelnosti, z načrtom za usmerjanje k delu pa bo to vrzel zapolnila.

PO RUBEŽU / NA JAVNI DRAŽBI

Prodali Malalanovo pohištvo

Malalan ni plačal davkov, ker pozivnica ni bila v slovenščini

Pohištvo, ki so ga 12. junija letos zarubili Lucijanu Malalanu v Trebcah (na sliki KROMA), so včeraj prodali na javni dražbi v Ul. Ananjan. Dražba je bila sicer že predvčerajšnjim, vendar nikakor niso mogli najti dveh televizijskih sprejemnikov, ključev skladišča ali skladiščnika ni bilo nikjer in tako so jo odložili, kar je obenem pomenilo, da je bila izklicna cena včeraj za polovico manjša: 1.900.000 lir. Pohištvo (divan, fotelja, televizorja, luc, mizo in stolice) je kupil Karlo Grgic, drugih interesentov ni bilo. Malalanu je skupina prijateljev

prišla izraziti solidarnost in kaže, da se bo tudi pohištvo kmalu vrnilo na njegov dom.

Malalanu so del stanovanjske opreme zarubili, ker ni plačal davka na odvoz smeti. Bil je sicer pripravljen poravnati dolgove, vendar je pozivnico za plačilo zahteval tudi v slovenščini. Njegovi zahtevi niso ustregli. Po rubežu sta se tako Lucijan kot njegov brat Livio morala zglašiti na kvesturi, kamor so ju poklicali na zaslisanje, saj ju dolžijo precej težkih prekrškov, upiranja in zalitve javnega funkcionarja.

NA KVESTURI / TEPLI SLOVENSKEGA ŠTUDENTA

Obtoženi 4 policaji

Ko so tedaj 24-letnega ljubljanskega univerzitetnega študenta Petra Matelica pripeljali v koronejski zapor, so mu pazniki svetovali, naj napiše, kar se mu je pripetilo: po vsem telesu je imel sledove udarcev, po njem so malo prej udrihali z gumijevko in zelezno palico. Na podlagi njegove prijave (napisal jo je v hrvaščini, v italijansko jo je prevedel neki drugi jetnik) se je pričela preiskava, ki se je končala pred kratkim: namestnik državnega pravdnika Luigi Dainotti je stiri policaje, ki so se znesli nad mladim študentom, obtožil povzročitve telesnih poškodb: dva, Samuele Zilani in Giuseppe Dominici, naj bi ga materialno udarjala, druga dva, Giampiero Petrucci in Giuseppe Mastrovito pa naj bi s svojo prisotnostjo bodrila kolega in Matelicu po navljala, naj izda ime cloveka, s katerim je malo pred tem poskusil vdreti v trgovino »Centro Radio« v Ul. Dante. Dejanje je se toliko hujše, pravi obtožnica, ker so uporabili orožje in ker so izkoristili svojo oblast in obenem kršili dolžnosti, ki so jih imeli kot javni funkcionarji, in zakonsko določilo, ki prepoveduje takšno početje z jetniki. Proces bo maja prihodnje leto, eden od policajev, Dominici, pa ima te dni ima se druge vrste težav: sumijo ga namreč vpletenosti v umor Susanne Chicco, ki so jo aprila letos nasli mrtvo v nekem stanovanju v Ul. del Bosco.

Glede Matelica, ki ga branita odvetnika

Andrej in Bogdan Berdon, je bil odločilen pregled, ki ga je opravil sodni zdravnik Fulvio Costantinides. Ugotovil je, da so mladeniča udarjali po hrbtu, po nogah, po bokih, kar je natančno navedel v svojem poročilu. Izključil je tudi možnost, da bi si poškodbe povzročil pri kakšnem padcu.

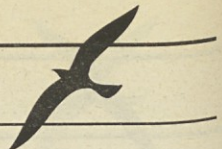
Matelica so po aretaciji odpeljali na kvesturo in od njega zahtevali, da pove svoje ime kot tudi ime osebe, ki je bila z njim in za katero se je izgubila vsaka sled (za poskus ropa so ga svojčas že obsodili na pet mesecev pogojno in izgnali iz države). Aretirani italijansčine ni poznal, v angleščini je pojasnil, da je dokumente izgubil in je na list papirja napisal, da hoče odvetnika. Tedaj se je začelo pretepanje, nakar so ga odpeljali v glavno bolnišnico, kjer je zdravnik za prvo pomoč pregledal oba policaja, ki sta imela le nepomembne poškodbe, Matelicu pa samo gleženj, ne pa drugih delov telesa. Vrnili so se na kvesturo, kjer se je pretepanje nadaljevalo, naposled so aretiranca le odpeljali v zapor. Po prijavi je namestnik državnega pravdnika Giorgio Nicoli v prisotnosti zdravnika Costantinidesa zaslusal Matelica. Costantinides je potrdil, da so uporabili gumijevko. Nicoli je zaslusal tudi agente, ki so najprej vztrajali, da so udarci posledica Matelicevega upiranja, eden od njih pa je zatem le priznal, da so fanta udarili, vendar samo z rokami in ne z gumijevko.

DUHOVNIKI

Izšel je Naš vestnik

Pred dnevi je izšla letosnja 7. številka Nasega vestnika, publikacije, ki jo izdajajo slovenski dušni pastirji na Trzaskem. Naslovna stran je posvečena spominu na nedavno umrlega trzaskega škofa Lovrenca Bellomija, ki se mu slovenski duhovniki globoko zahvaljujejo za ves trud, ki ga je vložil za sožitje v naših krajih.

List objavlja nadalje prispevek o čudežih v Lurdu, članek o novosti v cerkvi, to je o diakonih, in prispevek o izkoriščanju sredstev za sirjenje božje besede. Mnogo je tudi vesti in slik o cerkvenem življenju v naših krajih (Mackolje, Katinara, Korosci, Barkovlje, Gropada, Kontovel, Jezero, Opcine), v casopisu pa je tudi kritični zapis o humoristični oddaji slovenske televizije »Tle p'r ns doma«, v katerem se pisec sprašuje, zakaj bi morala »gospoda kvariti našo slovensko, težko pričakovano tv oddajo, ki je, vsaj do sedaj, ni la neoporečna.«

SV. SERGIJ / SREČANJE BIVŠIH BORCEV

Za mirno sožitje, a ob spoštovanju zgodovine

Tako sta poudarila govornika na prijetnem srečanju, Arturo Calabria in Jolanda Guštinčič

Razstava o nacističnih taboriščih, ki so jo pripravili za srečanje bivših borcev (KROMA)

V prostorih krožka Pisoni v naselju Sv. Sergija je bilo v nedeljo popoldne tovarsko srečanje bivših borcev, članov VZPI-ANPI s Kolonkovca, od Sv. Ane in naselja Sv. Sergija. Prazniku je botrovalo lepo vreme in tudi udeležba je bila temu primerno zelo velika. Govornika na srečanju sta bila pokrajinski tajnik VZPI-ANPI Arturo Calabria, v slovenščini pa je imela govor Jolanda Guštinčič, ki je sicer tudi tajnica KD Rovte-Kolonkovec in je bila med organizatorji tega lepega srečanja.

Oba govornika sta se seveda zaustavila pri sedanjih političnih situaciji v Italiji, predvsem pa pri dogodkih, ki pretresajo politično stvarnost na našem območju. Oba sta bila mnenja, da mora javnost poznati resnično zgodovino, a ne tisto, ki jo hočejo nacionalistični krogi v tem času naprti naprednim silam, pa tudi Slovincem glede žrtv bazovskih fojb, temveč zgodovino, ki naj prikaže boj slovenskega ljudstva proti fašizmu, njegove žrtve v ste-

vilnih pokolih, v zažigu slovenskih vasi, v organiziranem odhodu Slovencev in Hrvatov v številna nacistična taborišča, v pokolih antifasistov v samem mestu in njegovi okolici, v se mnogih drugih zločinov, ki jih je opravila fašistična Italija.

»Mi smo za mirno sožitje, za dobre medsebojne odnose, za sodelovanje na vseh področjih, ki nas lahko povezujejo,« sta poudarila govornika, ki nista pozabila omeniti pomena takšnih srečanj, ki naj se še nadaljujejo.

Celotno prireditve je povezoval tudi kulturni program, na katerem sta, kot solista, nastopila harmonikarja David Danieli in Aleks Guštinčič; nato pa so za zabavo in ples poskrbeli člani glasbene skupine »Allegra compagnia« Mara, Cesare, Silvio in še drugi.

Na prireditvi je bila udeležencem na ogled razstava o nacističnih taboriščih, za katero so slike in material pripravili številni avtorji.

Neva Lukes

SREČANJE PRED ZAČETKOM POUKA

Želje in načrti godbeniških šol

Sodelovanje med ZSKD in GM

Za večino godbeniških sol se je lansko solsko leto začelo v znamenju velikega dosežka: po nekajletnih pogovorih in soočanjih se je namreč pred letom dni začel uresničevati načrt o poenotenem glasbenem pouku za godbenike, pri čemer sta organizacijsko pokroviteljstvo prevzeli osrednja zamejska glasbena ustanova in kulturna organizacija, v katero so vse naše godbe včlanjene.

Na pobudo Zveze slovenskih kulturnih društev in z bistvenim doprinosom Glasbene matice se je lansko solsko leto za mnoge nadobudne godbenike začelo v znamenju prenove. Uvedba posebnega pihalnega oddelka med učne ponudbe GM je za godbeniška društva, ki so pristopila k pobudi, pomenila popestritev in kakovostno razširitev vzgojnega dela, ki je dotlej slonelo na ramenih posameznih društvenih vodstev. Kakovostna pridobitev so bili v prvi vrsti mentorji, saj so s poenotenjem učnih načrtov in nekako združitvijo glasbenega pouka gojenci posameznih godbeniških sol lahko pridobivali in utrjevali svoje znanje s pedagogi posameznih glasbil. Na koncu solskega leta pa so imeli možnost, da so polagali izpite na Glasbeni matici in od tod pridobili tudi spričevalo.

Novo solsko leto se pravkar začena, se pred tem pa je bilo na vrsti srečanje predstavnikov vseh godbenih društev, ki v svoji sredi gojijo tudi glasbeni pouk za "godbeniška" glasbila. Skupnega preverjanja v Gregorčičevi dvorani so se poleg predstavnikov pokrajinskega vodstva ZSKD udeležili predsedniki in kapelniki godbeniških sestavov iz Doline, Ricmanj, Trebe, Proseka in Nabrežine. Srečanju pa je prisostvoval tudi ravnatelj GM Bogdan Kralj. Kot rečeno je večina omenjenih društev že v lanskem solskem letu pristopila k pobudi ZSKD in GM, v Ricmanjih in v Trebčah pa so svoje vzgojno delo vodili po lastnih učnih načrtih. K

skupini zamejskih pihalnih orkestrrov sodi se doberdobsko društvo Kras, ki se bo skupnemu učnemu načrtu pridružilo z letosnjim solskim letom.

Obračun minulega leta skupne godbeniške sole seveda neposredno pogojuje dejstvo, da je slo za prvi korak pri uresničevanju zahtevne pobude, ki zaobjema različne stvarnosti z večjimi ali manjšimi možnostmi uspeha. Ponekod, denimo na Proseku in v Nabrežini, je prestop k pihalnemu oddelku GM pomenil le zamenjavo na že utečeni poti. V Dolini, pri Pihalnem orkestru Breg, pa je s tem pravzaprav ponovno zaživela nekaj časa prekinjena godbeniška sola, kar predstavlja nedvomno veliko spodbudo za nadaljnje delovanje sestava.

Kot rečeno, sta iz načrta zaenkrat izostali soli ricmanjske in trebenske godbe na pihala: prva je že več let enota zase in zeli ohraniti uvedeni učni pravilnik, druga pa se prilagaja učnim pristopom sezanske glasbene sole.

Glede na to, da je bilo prvo leto precej "preizkusno" za vse, ki so bili pri pobudi soudeleženi, je prišlo na dan tudi nekaj kritičnih mnenj: občutiti je bilo, na primer, odsotnost nekakega usklajevalnega odbora, ki bi pobliže sledil delovanju posameznih "godbeniških podružnic". Zaradi tega tudi ni prišlo do uresničitve vseh predvidenih skupnih nastopov gojencev ob zaključku solskega leta.

Tako se bo s poukom v novi sezoni začel redno sestajati tudi odbor predstavnikov posameznih godb, ki so pristopile k skupni pobudi. Sprejeta sta bila tudi oba predloga ravnatelja GM, in sicer poveritev vloge koordinatorja za skupne nastope gojencev Aljosi Starcu in dvodnevni izobraževalni seminar, ki naj bi po vsebinski zasnovi odgovarjal predvsem potrebam godbeniških sol v zamejstvu.

Damiana Ota

BAZOVICA

Rekordna udeležba na spominskem pohodu

Lepo in toplo septembrsko vreme, ljubezen do Krasa in ne nazadnje tudi spoštovanje do starih mladih fantov, katerim je posvečen, so na Slogin ze šestnajsti zaporedni spominski pohod »Bazoviški junaki« privabili rekordno število udeležencev. Teh je bilo namreč v nedeljo preko 200 (take številke do sedaj se nobeno leto nismo dosegli). Poleg domačih ljubiteljev hoje je bilo tudi tokrat veliko planincev iz Slovenije, zlasti iz Sežane in Ilirske Bistrice, ki ze vrsto let sodelujejo na tem pohodu, v res velikem številu pa so se odzvali tudi planinci Planinskega društva Ravne na Koroskem. Vsi skupaj so se v veselem razpoloženju odpravili z Bazovice proti Jeru, nato ob robu Doline Glinsce do Drage ter se preko Peska in Gročane povzpeli na vrh Kokosi. Po krajšem postanku so se nato spustili na kraj ustrelitve, položili venec s spomeniku in se nato seveda ustavili na komemoraciji.

Pohod je netekmovalen in je primeren za vsakega, vendar organizator, planinska sekcija Sportnega društva Sloga, nagraduje najzvestejše udeležence: veliko jih je dobilo bronasto značko za dve udeležbi, srebrno za štiri in zlato za šest, tudi tokrat pa je bilo nekaj najzvestejših pohodnikov, ki so za svoj deseti opravljeni spominski pohod dobili posebno priznanje - umetnino iz kraskega kamna, ki jo je posebej za to priložnost izdelal umetnik Pavel Hrovatin.

INKA

NOVICE

Skupščina delavcev SO.DE.VE.A. po stečaju podjetja

Tajništvi Fat-Cisl in Flai-Cgil prirejata skupščino vseh uslužbencev podjetja SO.DE.VE.A. (bivše Baker), ki bo danes ob 15.30 na sedežu Cisl v Ul. San Spiridione 7; sindikalni predstavniki bodo na skupščini orisali prve obveznosti, ki so bile sprejete za zaščito delavcev.

Začenja se dejavnost gledališča Verdi

Blagajna dvorane Tripovich je odprta od včeraj, medtem pa se ponovno začena dejavnost gledališča Verdi za zadnjo sezono, ki bo na sporedu v dvorani na Trgu Libertà. Abonenti bodo lahko potrdili stare abonmaje, ali si priskrbeli nove za jesensko simfonično sezono, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure. Simfonična sezona se bo začela v petek 4. oktobra ob 20.30 s koncertom zbora in orkestra gledališča Verdi, ki ga vodita Franco Monego in John Neschling; na programu bodo samo Schumannove skladbe.

Drevi v Revoltelli večer Andyja Warhola

V avditoriju muzeja Revoltella bo drejniši večer v okviru ciklusa sodobne umetnosti posvečen Andyju Warholu. Ob 21. uri bo na sporedu predvajanje filma »Ciao! Manhattan - The story of a Warhol superstar«; po predstavi (muzej je namreč odprt do 24. ure) si bodo gledalci lahko ogledali razstavo ameriškega umetnika Jima Dineja, ki bo odprta do 22. t.m.

Pridržana prognoza za motociklista

Na Trgu Oberdan se je včeraj pozno ponoči, nekaj po 2. uri, težje ponesrečil mlad motociklist, 18-letni Roberto Sluga iz Ul. Vigneti 175. Mladenec se je peljal z motornim kolesom, ko je nad njim izgubil nadzor in padel. Z resilcem Rdečega kriza so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga zaradi močnega udarca v glavo sprejeli s pridržano prognozo. Sedaj se zdravi na nevrokirurškem oddelku.

DOLINA

Josipu Bolčiču v spomin

Bil je zgleden Slovenec in antifašist ter kulturni delavec

Močno je odjeknila v vsej dolinski občini vest o smrti Josipa Bolčiča, zgledega vaščana, zavednega Slovence, antifasista, kulturnega delavca in sploh človeka, ki je, kljub napornemu delu na svoji kmetiji vedno sodeloval tako v domačem društvu in na vseh manifestacijah in prireditvah, ki so tu potekale.

Ze v prvih letih po prvi svetovni vojni je pokojni obiskoval pri Glasbeni matici v Trstu tečaj za pevovodjo pri prof. Soncu in si prislužil ustrezno diplomu. Znal je igrati na harmoniko, postal pa je tudi organist in v domači cerkvi vodil cerkveni pevski zbor, istocasno pa vodil zbor, ki je skrbel, da ne bi zamrla naša narodna in umetna pesem. Z zborom je marsikje z uspehom nastopal.

V času fašizma je bilo njegovo delovanje izredno pomembno in koristno. Ko so za božic leta 1935 tržaski antifasisti Roman Pahor, Vlado Turina, dr. Anton Sosic in še drugi organizirali razdeljevanje daril s slovenskimi knjigami otrokom v Trstu in naših vaseh, je pokojnik, v sodelovanju z Ivanom Bidovcem, na skrivaj v poznih večernih urah raznašal te pakete družinam, ki so imele soloobvezne otroke.

Med drugo svetovno vojno je bil, kot toliko mladih

Slovencev, poslan v »Battaglioni speciali« na Sicilijo, kjer je moral opravljati trdo delo v gozdovih. Po kapitulaciji Italije se je Bolčič vrnil v domačo vas, kjer se je takoj vključil v osvobodilno gibanje. Kmalu so ga poslali kot aktivista v Istro, kjer je postal naceelnik gospodarskega odseka za Slovensko Istro.

Nemcem je kljub vsemu uspelo, da so ga dvakrat prišli, pa jim je zbežal. Tretjič mu to ni bilo več mogoče. Zaprl so ga v koronejske zapore, kjer je bil zaprt v zloglasnem podzemeljskem bunkerju na Trgu Dalmazia. Od tu pa so ga odpeljali v nacistično taborišče, odkoder se je vrnil sele v juliju 1945.

Zopet se je lotil dela. Bil je tajnik Ljudskega odbora

za miljski okraj, dvakrat je bil izvoljen za občinskega svetovalca na listi Neodvisne socialistične zveze. Bil je odbornik v obnovljenem društvu France Prešeren, kjer je kar precej časa vodil številni pevski zbor, ki ga je po njem prevzel Drago Zerjal.

Na prvi povojni svečanosti ob spomeniku bazovskim junakom na Bazovici, je pokojnik vodil nastop združenih pevskih zborov.

Za svoje delovanje je prejel številna priznanja, med temi Red za zasluge in narod. V Boljuncu pa je bil nekaj časa tudi vaski zupan.

V vsem tem času ni opustil svojega dela na kmetiji. Ko so mnogim ob gradnji tovarne Velikih motorjev razslatili zemljo, je bil tudi Bolčič med njimi, ki so mu razstili najbolj plodne dele zemljišča.

Bil je dober vinogradnik in je svoja vina večkrat razstavljal. Nekaj časa je bil v Nadzornem odboru Kmečke zveze, potem pa se je moral, zaradi bolezni, iz vseh teh dejavnosti počasi umakniti.

2. julija letos je praznoval 89 let in je bil deležen številnih čestitk in dobrih želja. Dokler je mogel, je vztrajal in ključoval bolezni. Skrbno je prebiral naš dnevnik in zelel biti seznanjen z vsem, kar se pri nas dogaja.

Naj mu bo lahka domaća zemlja.

Neva Lukes

NABREŽINA

Umril je Ivo Pertot - Gospodič, zadnji nabrežinski ribič

V nedeljo je v 73. letu starosti umrl Ivo Pertot, Gospodič po domače, zadnji nabrežinski ribič-podjetnik, ki je se aktivno lovil na nasi slovenski obali.

Izhajal je iz stare ribiske družine in je že v mladih letih vzljubil morje ter zivel z njim v simbiozi. Ivo je diplomiral za geometra, ker so njegovi stari zeleli, da bi zivel udobno življenje, sam pa se je odlocil za morje in za ribiski poklic: bolj kot ob geometrijski mizi je užival na prelepi nabrežinski obali »pri Cupah«, kjer so njegovi imeli »kazun«, ribisko hišico in skladišče mrež.

Ivo Pertot je bil zelo sposoben ribič, in to predvsem za lov na tone. Imel je dve veliki mreži trati, dolgi po 500 metrov in tonero. Njegov je bil zadnji obilen ulov tonov ob nasi obali, in sicer leta 1954 na lovišču Rendela pod Krizem, ko je njegova posadka obkrožila približno 800 tonov.

Pertot je hodil v ritmu z casom. Ko je uvidel, da je modernizacija neobhodno potrebna tudi na ribiskem področju, je kupil velikomorsko ribisko ladjo z močnim motornim pogonom. Z njo je začel loviti

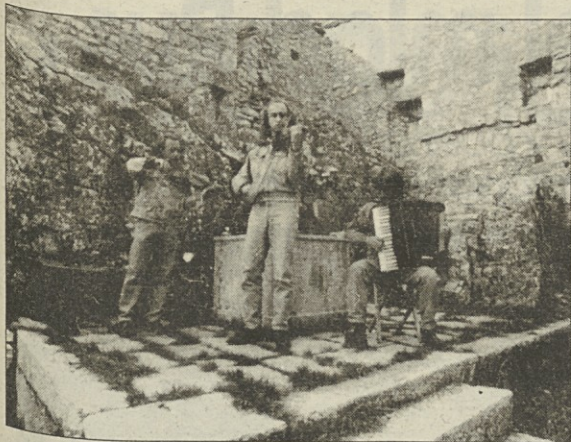
na odprtem morju na obkroževalni način in tudi na vleko. Ivo je bil izreden poznavalec ribiskih veščin. Etnologi, novinarji, preučevalci pomorstva in ribstva so črpali iz njegovega ogromnega zaklada izkušenj (med njimi naj omenimo predvsem prof. Rada Lencka in kap. Bruna Volpija-Lisjaka).

Z njegovim odhodom se je zaključilo obdobje nabrežinskega in slovenskega ribstva na nasi obali, ki je trajalo več kot tisočletje. Na sliki: Ivo Pertot-Gospodič razkazuje »pri Cupah« svojo trato za tone za knjigo kap. Bruna Volpija-Lisjaka v italijanski La spettacolare pesca del tonno nel golfo di Trieste.

V NEDELJO NA REPENTABRU

Ciganska glasba kljub mrazu ogrela občinstvo

Ciganska duša je zazvela no Tabru na nedeljskem koncertu, ki ga je organiziralo društvo »Kraski dom« (na sliki KROMA). Čeprav je bilo dokaj mrzlo vreme, se je na koncertu zbralo veliko publike, ki je nestrpno čakala na začetek koncerta. Glasbenika Alessandro Simonetto in Roberto Daris sta nam že napovedala, da se bo jima pridružil se gost, ta pa je bil violinist Fabio Abbonanza, ki večkrat sodeluje z obema glasbenikoma. Pred začetkom je predsednica društva Vesna Gustin pozdravila goste in predstavila glasbenike občinstvu, zahvala pa je sla tudi vsem, ki so pripomogli k uresnitvi tega glasbenega večera; najprej Draguljani Malalan in Optiki Malalan za denarni prispevek, pa se organizacijski pomoči Anastasie Puric in Paole Sain, ne na-

zadnje pa se zupniji, ki je nudila prostor. Kljub temu, da je kaj kmalu začel pihati mrzel vetrič in so se blizali nič dobrega pri nasajoci črni oblaki, so zadonele prve note in po prvi pesmi buren aplavz. Poslušali smo lahko nam znane »Oci ciorna«, »Katjusa«, »Kalinka«, Brahmsov »Madžarski ples« in Montijevo »Carda«, ob virtuozizmu treh glasbenikov pa se je vrstilo nesteto plesov iz Rusije, Romunije, Madžarske vse do ciganskega pristopa swingu holandskega glasbenika Djanga Reinhardta.

Po enournem poslušanju ciganskih melodij in ritmov pa je očarana publika z dolgim aplavzom zaprosila se za dodatek. To je bila prošnja, ki so jo glasbeniki, čeprav nekoliko premraženi, hitro uresnili. (PAN)

- Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2.
BOLJUNEC (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.
Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15, »Strip-tease« r. Andrew Bergman, i. Demi Moore, Burt Reynolds.
EXCELSIOR - Zaprt zaradi popravil.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 18.45, 20.30, 22.00 »Vesna va veloce«, r. Carlo Mazzacurati.
AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.30 »The Rock«, i. Sean Connery.
NAZIONALE 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »Qualcosa di personale«, i. Robert Redford.
NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il rompiscatole«, i. Jim Carrey, Mathew Broderick.
NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Killer, il diario di un assassino«, r. Oliver Stone.
NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Giovanelli streghe«, r. Andrew Fleming.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Visite anali a domicilio«, porn. prepovedan mladini pod 18. letom.
CAPITOL - 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 »Spia e lascia spiare«, i. Leslie Nielsen.
ALCIONE - 20.00, 22.10 »Poeti dall'inferno« r. Agnieszka Holland, i. Leonardo di Caprio, David Thewlis.
LUMIERE - Zaprt zaradi dopusta.

PRIREDITVE

SKD BARKOVLJE in TPK Sirena vabita jutri, 12. t.m. na sedež Sirene na predstavitev nove zbirke pesmi v narečju »Se druge pagruntane na risalne mize« Atilija Kralja. Poleg avtorja, bodo nastopili tudi mladi barkovljanski recitatorji in mladi gojenci Glasbene matice M.Kogoj iz Trsta. Avtorja bo predstavil dr.Danilo Sedmak. Začetek ob 20.30.

KK CUBA 59 prireja 13., 14. in 15. t.m. v Zgoniku Praznik za Kubo. Vsak večer bo koncert (ples). Zbiranje igrač in solskih potrebnic za kubanske otroke. V soboto igra glasbena skupina »Chuke«, v nedeljo pa ansambel »Positive man«, ki bosta predvajali reggae glasbo. Vabljeni.

SKD KRASNO POLJE - Gročana prireja 9. RAZSTAVO SEJEM KMECKIH PRIDELKOV: sobota, 14. t.m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. ure dalje ples z ansamblom Adria kvintet; nedelja, 15. t.m., ob 10. uri odprtje kioskov, ob 10.30 okrogla miza na temo kraskega parka, ob 13. uri koncert pihalnega orkestra Breg, ob 16.30 kulturni program z Vanko in Tonco, ljudskimi pevci »Hrusiski fantje« in godci na diatonične harmonike, ob 19. uri ples z ansamblom Kraski kvintet. Oba dni bo odprta meja med Gročano in Vrhpoljami. Sodelujeta občini Dolina ter Hrpele-Kozina. Pokroviteljstvo Kraska gorska skupnost.

POLETNI VECERI V ZGONISKI OBCINI - KD Rdeca zvezda pod pokroviteljstvom občine Zgonik vabi v četrtek, 19. septembra na koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4, ki bo v Briscikih na Kržadi; v nedeljo, 29. septembra na koncert vokalne skupine Musica noster amor, ki bo v Zgoniku v cerkvi sv. Mihaela. Vljudno vabljeni! LJUDSKI DOM V PODLONJERJU, Ul. Masaccio 24, vabi na praznik tiska »Liberazione« in »Iskra«, ki bo v soboto, 14. in v nedeljo, 15. t.m. Spregovorila bosta v italijansčini Jacopo Venier in v slovensčini Sergij Lipovec. Od 17. ure dalje bodo na voljo glasba in odprti kioski. Vabljeni... vabljeni.

OBVESTILA

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Obiskovalci likovnega tečaja se bomo ponovno srečali v torek, 17. septembra, ob 20. uri.

SLOVENSKI DIJAKSI DOM-Srečko Kosovel v Trstu nudi naslednje storitve: varstvo predolskih in osnovnosolskih otrok (tudi ob sobotah), dnevno in poldnevno bivanje učenec in dijakov osnovnih, srednjih in višjih sol, pomoč pri učenju, pomoč pri premagovanju specifičnih učnih težav v branju in pisanju, pomoč družinam v težavah, bivanje univerzitetnih študentov, rekreacija, telovadbo.

Ravnateljstvo doma obvesca, da je vpisovanje v teku do zasedbe predvidenih mest. Podrobnejše informacije lahko dobite tudi po telefonu št. 573141 in na našem sedežu v ul. Ginnastica 72.

GLASBENA SOLA Godbe na pihala Prosek, v sodelovanju z Glasbeno matico M. Kogoj iz Trsta sprejema potrdila in nove vpise za solsko leto 96/97 v torkih in petkih od 20.30 do 21. ure v Soscevi hiši na Proseku.

SKD VIGRED vabi vse, ki bi radi pripomogli k uspehu I. Kraskega oktoberfesta, ki bo v Praprotnu od 10. do 14. oktobra, na organizacijski sestanek v društvene prostore v Sempolaju danes, 11. t.m., ob 20.30.

SRENSKI ODBOR IZ BORSTA IN ZABREZCA vabi vasčane, da se udeležijo prostovoljne delovne akcije za popravilo poljskih poti, ki bo v soboto, 14. t.m., od 13. ure dalje.

SPD PRIMOREC - TABOR - Glasbeni svet skozi petje (pevski zbor) in se kaj - Avdicija in vpisovanje prvih članov otroškega zbora Primorec-Tabor (iz 1., 2. in 3. razreda osnovnih sol) bo v sredo, 2. oktobra od 15. do 18. ure v Ljudskem domu v Trebcah. Za pojasnila kličite zvečer Nidjo Sivitz (tel. 212688) ali Vilmo Padovan-Scek (tel.215157).

MePZ PRIMOREC-TABOR začenja novo sezono v petek, 13. septembra, ob 20.30. Stari in novi pevci se dobimo v Prosvetnem domu na Općinah, polni volje do dela in zanimivih novih nacrto.

SKLAD MITJA CUK obvesca, da je od 17. septembra dalje vsak torek na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj.

SKLAD M. CUK obvesca, da se bo začel popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije za solsko leto 1996/97; informacije med 10. in 12. uro od ponedeljka do petka.

SKLAD M. CUK obvesca, da je na sedežu Sklada dvakrat tedensko na razpolago logopedinja; informacije dobite vsak dan v dopoldanskem času, razen ob sobotah.

SKLAD M. CUK obvesca, da so pozabljeni oblačila, ki so jih pustili otroci v poletnem središču na Proseku in v poletnem središču na Općinah v uradu na Narodni ulici 126. Vse potrebne informacije lahko dobite na tel. št. 212289.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena matica prireja glasbeno solo za pihala, trobila in tolkala. Informacije in vpisovanje vsak četrtek in na sedežu v Dolini, tel. št. 228642 in 228333 od 20. ure dalje.

ODBOR ZA LOČENO UPRAVLJANJE jussarskega premoženja - Prosek obvesca vse upravitelce, da na sedežu odbora lahko predložijo prošnje za odvažanje že posekanih borovih dreves, od 19. do 20. ure, do vključno 20. septembra. Odbor sprejema tudi prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jussarskih površinah.

ČESTITKE

DUNJI VATOVEC iskreno čestitajo za uspešen zaključek studija tete, strici in sestricne iz Trsta.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVA slovenskih višjih srednjih sol sporočajo, da se pouk prične danes, ob 10. uri. Dijaki bodo imeli dve učni uri. Slovenski veroučitelji pred tem vabijo k masi v župni cerkvi pri Sv. Ivanu ob 9. uri.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO v Dolini vabi starše otrok, ki obiskujejo C.O.S. F. Venturini v Boljuncu, C.O.S. I. Trinko-Zamejski v Ricmanjih, O.S. v Borstu, O.S. na Pesku in otroški vrtec v Ricmanjih na sestanek, ki se bo vršil v prostorih O.S. P. Voranc v Dolini, danes, 11. t.m. ob 17. uri v zvezi s

SLOVENSKE ORGANIZACIJE VIDEMSKE POKRAJINE

vabijo na prireditve v spomin na

Izidorja Predana-Doriča

S STRANI MATAJURJA

danes, 11. 9. v Spetru

ob 18.30 v farni cerkvi masa zadušnica, ob 19.30 v občinski sejni dvorani "S strani Matajurja" - beseda in glasba, njegovo sporočilo in naši spomini.

popravili solskih stavb in potrebo po začasnih prilagoditvi organizacije posameznih sol.

GLASBENA SOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ obvesca, da bo INFORMATIVNI SESTANEK za solsko leto 1996/97 v petek, 13. t.m., ob 18.30 na sedežu godbe v Ricmanjih (Babna hiša).

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo pričetek pouka za vse sole in vrtce dne, 16. t.m. s sledecim urnikom: OS J. Ribčić od 8.00 do 13.00.za I. r. in do 16.00 za ostale razrede; OS K.Sirok od 8.00 do 15.30; OS M. Gregoric Stepancic; od 8.00 do 15.00; OS I. Grbec; od 8.00 do 15.00. Vrtec pri Sv. Jakobu od 7.45 do 13.00; vrtec pri Sv. Ani od 7.45 do 13.00; vrtec pri Skednju od 7.45 do 16.00.

OPENSKO DIDKATICO RAVNATELJSTVO obvesca, da se na vseh osnovnih solah in vrtcih omenjenega ravnateljstva pouk prične 16. septembra 1996. Osnovne sole: F. Bevk na Općinah ob 8.00, P. Trubar v Bazovici (3., 4., in 5. r.) ob 8.10, K. D. Kajuh v Gropadi (1. in 2. r.) ob 8.15, P. Tomazić v Trebcah ob 8.15, A. Cernigo v Proseku ob 8.00, A. Sirk v Krizu ob 8.00, A. Gradnik na Repentabru ob 8.00. Otroški vrtci: Općine in Bazovica ob 7.45, Gropada, Trebče, Prosek, Kriz in Repentabor ob 8.00.

OBCINA DEVIN-NABREZINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih z italijanskim učnim jezikom v Sesljanu in s slovenskim učnim jezikom v Sempolaju in Mavhinjah, začel v ponedeljek, 16. t.m., s sledecim urnikom: od 16.9. do 20.9. od 8. do 12. ure (brez kosila) razen sobote; od 23.9. dalje od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure. Na osnovi prošnje zainteresiranih staršev in po predhodnem mnenju zainteresiranega otroškega vrtca je predvidena možnost odprtja vrtca od 7.30 in/ali zaprta ob 16.30.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst-Ul. Carducci 8, tel. 370301, obvesca, da bo do nadaljnjega nudilo informacije ob torkih in četrkih od 16.00 do 17.30.

UCITELJICE OS F.Bevk na Općinah sporočajo, da se pouk začne 16. septembra t.l. s sledecim urnikom: 8.00-13.00. Solska masa bo v nedeljo, 15. septembra t.l., z začetkom ob 9.00 uri.

DRŽAVNA SREDNJA SOLA I. CANKAR sporoča, da bo pouk na sedežu pri Sv. Jakobu, 16. t.m., od 8. do 10.20, nato bo v sentjakovski župni cerkvi solska masa. Na oddelku v Rojanu pa bo pouk od 9.40 do 12.25, solska masa pa ob 8.30 v rajanski župni cerkvi.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV - Trst organizira v sredo, 25. t.m. izlet v Kamnik in okolico, ki bo pod vodstvom lokalnega vodica. Vpisovanje v ponedeljek 16. t.m., na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, od 9. ure dalje, tel. 360324

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 13.00 do 19.00

skim tečajem za peka isče zaposlitev. Tel. 229228.

RABIM 24-urno pomoč onemogli osebi. Nudim stanovanje in hrano ter skromno dnevnic, po možnosti italijanska državljanca. Ponudbe pisati na Publiet, CP 568 Trst pod sifro "pomoc".

OSMICO je odprl Stevo Zahar v Borstu st 58. Vabljeni.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO PUBLIET - Ul. Valdirivo 36-I. nad. Tel. 361888 - Fax 768697

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob dragega nonota Jozka daruje Claudio z družino 50.000 lir za COS Fran Venturini iz Boljunca in 50.000 lir za tabornike Rodu modrega vala - Družina strmega Brega.

Namesto cvetja na grob Jozka Bolčica darujeta Nada in Roza 50.000 lir za COS F. Venturini iz Boljunca in 50.000 lir za tabornike Rodu modrega vala - Družina strmega Brega.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (priloge) tel. 360072, s sledecim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

Namesto cvetja na grob svaka Josipa Bolčica darujeta Stana in Franka 20.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Namesto cvetja na grob Josipa Bolčica darujeta Ida in Edvin Zerjal 20.000 lir za COS Fran Venturini iz Boljunca.

V spomin na pokojnega očeta Cvetka daruje družina Adamić 300.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Ob 6. obletnici smrti drage mame Ide Pertot darujeta Damjan in Rita 70.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Namesto cvetja na grob Ivana Husu daruje Aldo Ban 40.000 lir za Zadrugo Ban.

V 91. letu starosti je potihoma odsla

Iva Golob

Zalostno vest sporočajo

necaka Igor in Ivo ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, 12. septembra, ob 12. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Općinah.

Općine, 11. septembra 1996

Ob izgubi ljubega brata Jozka izreka Milanu Bolčicu obcuteno sozalice

Slava Slavec

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure PUBLIET - Trst Ul. Valdirivo 36 tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600

FINANCARSKA ŠOLA / PO OBISKU PODTAJNIKA MATTIOLIJA

Trma pristašev vojašnice dosegla nasprotni učinek

Vladni predstavnik je o zadevi lahko razumel marsikaj

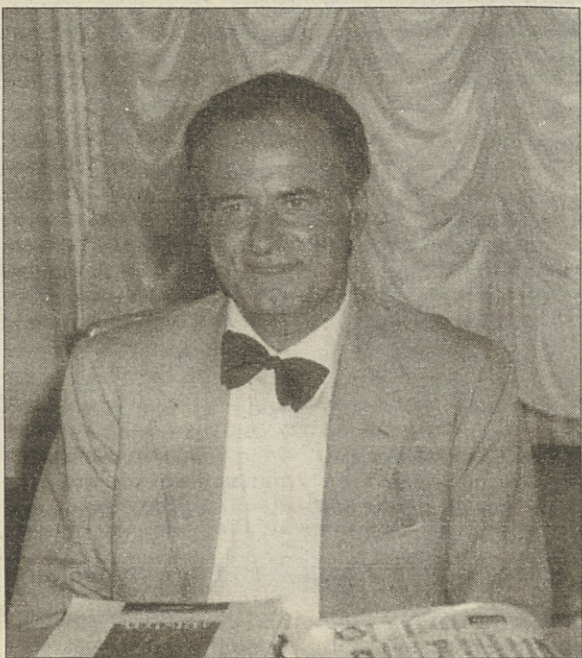
Nobenega dvoma ni, da je predvčerajšnji obisk podtajnika pri ministristvu za javna dela Gianniija Mattiolija odprl novo poglavje v že dolgoletni aferi okrog financarske šole. Vladni predstavnik je sicer prišel v Gorico samo zato, da bi prisluhnil različnim mnenjem o načrtu, ki razdvaja gorisko javnost in politične predstavnike, in ni zavzel stališča za ali proti gradnji na letališču. Nekaj pomembnega pa je le povedal: skrbno bo preučil zadevo in skušal najti tako rešitev, ki bi bila za vse mestne komponente čim bolj sprejemljiva in ki bi upoštevala ne le interese, da se v Gorici odpre financarska šola, temveč tudi številne argumente, ki odsvetujejo njeno gradnjo na letališču.

Po dolgih letih podtalnih manevrov, vojaških tajnosti, izigravanja občanov in pravil demokracije je z novo vlado končno zapihl tudi nov veter: ministristvo za javna dela se je z Mattiolijem prvič obvezalo, da bodo resno poiskali možnost alternativne lokacije v kaki opušteni vojašnici, dotlej pa bodo zamrzili postopek za gradnjo na letališču, kjer je iz dneva v dan pretila nevarnost zacetka del. Splošni interes, da se najde za Gorico najbolj sprejemljiva rešitev, mora prevladati nad nepremisljeno naglico in tudi nad birokratskimi ovirami za ustavitev postopka, je dal razumeti podtajnik Mattioli.

To stališče gotovo ne bo pogodu ihtavim zagovornikom gradnje nove vojašnice na letališču za vsako ceno, ki pa so sami ob Mattiolijevem obisku s svojo trmo in togostjo zagresili vrsto napak. V vseh treh delih obiska vladnega predstavnika v Gorici je namreč prišla do izraza nesmiselnost dviganja barikad, zato da se pozida letališče, in potreba po temeljiti reviziji lokacije financarske šole. Poglejmo kako.

Srečanje z institucionalnimi predstavniki. Zupan Valenti je bil povsem osamljen v vnetem zagovarjanju potrebe, da se financarska šola odpre ne le v Gorici pač pa prav na letališču, ker bi zaustavila demografski padec in bi prinesla kisika gospodarstvu. Vsi drugi (parlamentarca Bratina in Prestamurbo, deželni odbornik Puiatti, predsednica Pokrajine Marcolini, zupan Sovodenj Petejan) niso oporekali koristnosti šole, pač pa gradnji nove vojašnice na teritoriju, ki jih ima že preveč. Uporaba kake proste vojašnice bi bila cenejša, resila bi letališče in zelenje pa tudi sprostila številne milijarde iz osimskih skladov za druge posege, ki bi bolj kot financarska vojašnica odprli Gorico sodelovanju s srednjo in vzhodno Evropo.

Pri tem je pomembno,

Podtajnik Gianni Mattioli (foto Bumbaca)

da je Mattioli sprejel tudi sovođenskega župana Igorja Petejana in podžupana Leopolda Devetaka. Nastopila sta proti vojašnici na letališču in zahtevala naj se upošteva mnenje Občine Sovodnje glede del (nova pristajalna steza, ki je tesno povezana z vojašnico) na njenem ozemlju. V nasprotju s pisnimi obvezami letališke uprave Civilavia doslej ni nihče vprašal za mnenje sovođenske uprave, ki pa ne bo pristala na to, da bi drugi odločali o razpolaganju z njenim ozemljem, je povedal župan.

Srečanje z družbenimi predstavniki. Zagovorniki gradnje na letališču so z vrsto pripravljenih posegov skušali popraviti vtis, da večji del goriske javnosti noče nove vojašnice. Dosegli pa so prav nasprotni učinek: podtajnika (ki - tega ne gre pozabiti -

izhaja iz vrst Zelenih) so prepričevali, da stotisoci kubikov betona ne uničujejo zelenja, temveč ga "valorizirajo"; da je financarska šola nekaj uničevalni "campus" (kaj pa vojaška tajnost?); da vojašnica ne bi omejevala razvojnih možnosti letališča (četudi bi zasedla petino njegove površine). Tudi tožbe o umiranju mesta niso bile prepričljive, saj nihče ni mogel trditi, da bi financarska šola bila čarobna palica za rešitev vseh problemov. Predstavniku obrtnikov, ki je tudi v imenu trgovcev in industrijcev govoril v prid financarski šoli, se je celo zareklo, ko je Mattioli pozival, naj se zgradijo te gradnje so nam ob odhodu podtajnika bili živ dokaz, da se je z Mattiolijevim obiskom v tej neskončni zadevi nekaj le zasukalo v pravo smer.

Po drugi strani so v posegih nasprotnikov prišla do izraza kočljiva vprašanja o dosedanjem postopku (Zakaj prav na letališču? So bile plačane podkupnine, kot izhaja iz aktov nekaterih procesov? Zakaj vojaška tajnost? Zakaj trmasto zavračanje referendumov?) kot tudi stvarni predlogi za alternativno lokacijo in usklajitev različnih interesov. Pri tem gre posebej omeniti tudi nastop Božidarja Tabaja, predsednika rajonskega sveta v Standrezu, ki je povedal, da je ta slovenski kraj plačal že prevelik davek zaradi industrijskih in prometnih infrastrukture in na svojem ozemlju ne potrebuje se vojašnice.

Ogled letališča. Za Mattiolija je bil ta obisk pravo odkritje: z zanimanjem je opazoval vrvež letalskih in rekreativnih dejavnosti, občudoval je zelenje, ki so mu ga malo prej nekateri lažno in zainteresirano opisovali kot kup z robidovjem poraslih razvalin. Najbrž se je tudi zamislil nad tem, kakšen bi bil videz tega območja, če bi ga pozidali z nekaj stisotoci kubičnih metrov vojašnice, ki so mu jo se malo prej ponosno razkazovali na maketi na goriskem županstvu.

Vtis smo imeli, da ga je prav obisk letališča dokončno prepričal o nesmislu gradnje nove vojašnice. Črni obrzi nekaterih zagovornikov te gradnje so nam ob odhodu podtajnika bili živ dokaz, da se je z Mattiolijevim obiskom v tej neskončni zadevi nekaj le zasukalo v pravo smer.

GLASBA / VIOLINSKI NATEČAJ RODOLFO LIPIZER

V izločilnem delu blestel mlad Rus

Žirija prepustila v polfinale 15 violinistov, ki bodo danes nastopali ob klavirski spremljavi

Najmlajši violinist, 14-letni Srb Miloš Petrović, se je uvrstil v polfinale (foto Bumbaca)

Po prvem izločilnem krogu ima 15. mednarodni violinski natečaj Rodolfo Lipizer ze enega favorita za končno zmago: to je 18-letni ruski violinist Rodion Petrov. V prvem delu tekmovalca mu je namreč prisodila obe posebni nagradi za najboljši izvedbi variacij Rodolfa Lipizerja in skladbe, ki jo je skladatelj Giacomo Manzoni zložil nalašč za letošnji goriski natečaj. Sicer pa dobra izvedba dveh skladb se ni porok za uspeh, saj bodo morali violinisti v nadaljevanju tekmovalca prepričati mednarodno žirijo s svojo izraznostjo, interpretacijo, tehniko, zvočnostjo in osebnostjo.

Po prvi selekciji je od skupno triinšestdeset nastopajočih žirija izbrala petnajst najboljših, ki se

bodo se danes (ob 10., 15.30 in 20.30 v Kulturnem domu) pomerili v polfinalnih nastopih ob klavirski spremljavi. To so: Tijana Milosević in Milos Petrović (Srbija), Aroussiak Baltaijan (Arménija), Sihana Badivuku (Albanija), Darius Diksaitis (Litva), Zoia Nevgodovska (Ukrajina), Hisaya Sato in Hazuki Yamamoto (Japonska), Tanja Becker-Bender, Friedemann Treiber in Tonio Schibel (Nemčija), Rachel Varga (ZDA), Rodion Petrov (Rusija), Stefan Willems (Belgija) in Dominika Falger (Poljska). Iz petnajsterice bo žirija nocoj izbrala šest najboljših, ki se bodo do sobote (vsak večer po dva) preiskusili na pravcati solističnih koncertih ob spremljavi simfoničnega orkestra.

GORICA / TEŽAVE ZARADI IZKOPOV V RAZNIH DELIH MESTA

Zaradi zaprtja Carduccijeve ulice preusmerili tudi avtobuse

Dela za namestitev novih napeljav bodo trajala do novembra

Izkopi po raznih delih mesta pa tudi v Standrezu in pri Madonnini povzročajo v teh dneh velike prometne težave po vsej Gorici. Se najhujsi problemi se pojavljajo med Travnikom in Carduccijevo ulico, kjer bodo težave zaradi vkopavanja cevi za napeljave komunalnih podjetij trajale tja do novembra.

Med drugim so morali preusmeriti tudi vožnje mestnih avtobusov na progi št. 1 med Svetogorsko postajo in Standrezem. Zacasno so ukinili postajališče pred sedežem zavoda za socialno skrbstvo (IN-PS) na Travniku, avtobusi pa peljejo po Semenški in po Ul. Brass. Največ preglavic povzroča ozko "glo" na križišču Verdijvega korza in Semenške ulice.

Zapora središčnih ulic med Travnikom in Carduccijevo (foto Bumbaca)

OBVESTILA

PIHALNI ORKESTER KRAS v sodelovanju z Glasbeno matico - Gorica organizira godbeniško solo. Vpisovanje bo jutri, 12. septembra, od 18.30 do 19.30 v občinski glasbeni sobi v Doberdobu. Sprejemajo prijave za pihala, trobila in tolkala.

PODRUŽNICA PATRONATA INCA v Sovodnjah obvešča, da je urad v Kulturnem domu v Sovodnjah odprt za informacije in svetovanje pri izpolnjevanju obrazcev RED ob torkih od 16.30 do 18. ure.

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIĆ obvešča, da je do 13. septembra oz. do zasedbe mest v teku vpisovanje gojencev za solsko leto 1996/97. Vpisovanje in informacije v upravi v Ul. Montesanto 84 (tel. 533495) od 10. do 16. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V RONKAH posluje s sledecim urnikom: ob ponedeljkih in četrtek od 16.30 do 19.30; ob torkih, sredah in petkih od 9.30 do 12.00 in od 16.30 do 19.30. Slovenski odsek pa je odprt ob torkih in petkih od 16.30 do 19.30 in ob sredah od 9.30 do 12.00.

KINO

GORICA CORSO 17.30-19.45-22.00 »Qualcosa di personale«. Igrata Robert Redford in Michelle Pfeiffer.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO UCITELJISKA - PEDAGOSKEGA LICEJA "SIMON GREGORČIĆ" sporoča dijakom in staršem, da se solsko leto 1996/97 prične danes ob 8.30. Pouk bo do 11. ure, nato se dijaki lahko udeležijo mase, ki bo v solskem centru.

RAVNATELJSTVO KLASICNEGA LICEJA IN GIMNAZIJE "PRIMOŽ TRUBAR" obvešča, da se bo pouk v novem solskem letu pričel danes ob 8.30.

IZLETI

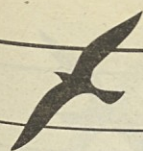
ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA organizira dvodnevni izlet (21. in 22. septembra) na Gardsko jezero, v Bocen in Cortino d'Ampezzo. Vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 15. septembra. Do istega dne je treba poravnati tudi stroške prevoza in prenočitve.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU AL REDENTORE, Ul. IX. Giugno 36, tel. 410340.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30, Luciano Radigna, iz splošne bolnisnice na glavno pokopališče; ob 11. uri, Cesare Pozzo, iz hise zalosti v ulici Pellis v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

GORICA / VALENTI O "ODVZEMU" 8 MILIJARD IZ ZAKONA 26

STANDREŽ / PROSTORSKI NAČRT ZA AVTOPORTO

Za enako dostojanstvo med Gorico in Trstom

V petek srečanje obeh uprav za premostitev konflikta

Goriski zupan Valenti je sinoci v občinskem svetu napovedal dvoje pobud za vrnitev 8 milijard iz zakona 26 (paket za Trst in Gorico), ki so bile spet odvzete Gorici. Ocenil je, da je zelo hudo, da je iz zakonskega besedila zopet izpadlo nase mesto in povedal, da se je to zgodilo zaradi pritiskov iz Trsta. Goriška občina bo zato nastopila v odnosu do rimske vlade in do Trsta. Valenti bo pisal Prodiu in zahteval preiskavo, da se ugotovi kako in zakaj je izpadla Gorica. Zahteval bo tudi, naj se ji 8 milijard vrne s popravkom v finančnem zakonu.

Zupan je tudi napovedal pobudo za skupno sejo občinskih uprav Gorice in Trsta, ki bo pred-

vidoma v petek. Obe mesti doživljata težko krizo, pestijo ju brezposelnost in drugi skupni problemi. Koristno bo, če jih bosta mesti reševali skupno, vendar na osnovi enakega dostojanstva, je podčrtal.

Svetovalci opozicije so v glavnem soglasali s pobudama. Nicolò Fornasir je le opozoril, da nima smisla zahtevati od Prodija preiskavo: potrebna so politična in ne policijska dejanja. Skupaj s Crocettijem je tudi posvaril, da je dialog s Trstom koristen, treba pa se je izogniti nevarnosti, da bi s tem ogrozili enotnost dežele.

Zupan je poročal tudi o obisku v Bruslju, kjer je komisiji Evropske unije za zunanje gospodarske odnose predložil skupni dokument Gorice in Nove

Gorice o sodelovanju ob meji. Dejal je, da je naletel na pozornost in pozitivne odmeve (pomisleke je imel le avstrijski predstavnik, ki ga najbrž moti spletnje tesnejših odnosov na slovensko-italijanski meji). Napovedal je, da bosta obe mestni uprave že v naslednjih dneh začeli opredeljevati stvarne projekte, ki jih bodo nato predložili Evropski uniji. Delegacija obeh mest bo najbrž sredi oktobra spet srečala člane komisije EU, ko bodo ti na obisku pri slovenski vladi v Ljubljani.

Na seji občinskega sveta je odjeknil tudi obisk podtajnika Mattiolija v zvezi s finančarsko solo. Nekateri svetovalci so iznesli kritike na račun organizacije obiska, Crocetti pa je spraval v zadrego

zupana z vprašanjem, ali je uprava pomislila kako uporabiti denar, ki bi se za Gorico sprostil, če bi opustili načrt finančarske sole ali solo realizirali v že obstoječi vojašnici. Valenti je odvrnil, da bi v tem primeru Gorica zago-tovo izgubila ta denar, Crocetti pa je to zadržanje ocenil za skrajno neodgovorno: zupan si ne sme privoščiti, da zavrže tako priložnost za razvoj mesta, samo zato, ker se ne uresničuje njegove sanje o novi vojašnici.

Misovec Cosma je predlagal, naj se ena od goriskih ulic poimenuje po "mučenikih fojb". Zupan ni nasprotoval predlogu, zaradi pristojnosti pa ga je prepustil komisiji za toponomastiko.

Rajonski svet bo vložil priziv

Povoljnega mnenja formalno ni bilo

Rajonski svet v Standrežu bo vložil formalni priziv za razveljavitev sklepa goriskega občinskega sveta z dne 28. maja letos, s katerim je bil odobren prostorski načrt za območje blagovnega terminala (avtoporta). Omenjeni akt namreč ne upošteva stališč, ki so bila iznešena na predhodnih srečanjih in pogovorih z rajonskim svetom, temveč je kopija prvotnega načrta iz leta 1988. Sporna in neresnična je navedba, v uvodnem oziroma obrazložitvenem delu sklepa, da je rajonski svet izrekel povoljno mnenje. Sočasno s formalnim prizivom (rok za vlaganje poteka ta teden) za razveljavitev sklepa, rajonski svet v Standrežu po-

stavlja niz zahtev in pogojev: da se izdela novi načrt za tretji poseg na avtoportu in da se v njem upošteva le gradnja najnujnejših objektov za dopolnitev kompleksa, da se za to namenijo neobdelane površine in da se proti kmetovalcem, ki se aktivno ukvarjajo s to dejavnostjo ne sproži razlastitveni postopek.

Tako stališče je izšlo na ponedeljkovi seji rajonskega sveta, ki jo je vodil predsednik Božidar Tabaj in ki je tudi predlagal ta korak. Po njegovem mnenju in mnenju večine, ki je predlog podprla, je v obrazložitvi, oziroma utemeljitvi sklepa občine navedeno netočno stališče. Soglasje, oziroma povoljno stališče na kate-rega se občina sklicuje,

namreč nikoli ni bilo oblikovano in potrjeno, ker zapisnik seje, kjer so o zadevi razpravljali, ni bil potrjen. Sklicevanje na stališče, ki ga ni, je s formalno-pravnega vidika sporno.

Predlog predsednika Tabaja je podprlo šest svetovalcev. Povedati velja se, da sta bila o istem vprašanju na seji iznešena se dva druga predloga, ki pa nista naletela na veliko podporo. Svetovalka Smetova (Zeleni) je predlagala naj rajonski svet v celoti zavrne načrt prostorske ureditve za tretji poseg na avtoportu, svetovalec Vintin pa da naj se celoten načrt izvede, da se zaščiti delovna mesta in da se zaščiti tudi kmetijske dejavnosti.

WEB SLOVENSKE MLADINE

KGM na internetu

Projekt odprt vsem mladim, ki jih zanima

Klub goriske mladine je od danes prisoten tudi na internetu in sicer z novim projektom "Web slovenske mladine". V sodelovanju s podjetjem "Format sas", ki nudi tehnično pomoč, so si zagotovili svoj "prostor pod soncem" svetovne informacijske mreže. Njihov naslov je: <http://www.intertrade.it/KGM>. Informacije o novi pobudi nudijo na tel. 533495 (Izobraževalni center) ali 32214 (KGM - uredništvo). Trenutno so na internetu že objavljene tri številke njihovega glasila Dogma, ki so izšle v lanskem sezoni, uvedli pa bodo tudi poštno številko za dopisovanje. Pri tem poudarjajo, da Web slovenske mladine odpira vrata vsem mladim, ki želijo posredovati katerekoli informacije na mrežo interneta: tudi druga društva ali skupine lahko torej sodelujejo na tem časopisu s sporočili, naveti, kritikami, zgodbami. KGM vabi mlade, naj izkoristijo to možnost za komuniciranje in navezovanje stikov z mladimi po vsem svetu.

GOSPODARSTVO / V INDUSTRIJSKI CONI

Jutri odprejo novo klavnico

Objekt bo na razpolago tudi zunanjim operaterjem

V goriski industrijski coni bodo jutri ob 17. uri uradno odprli in izročili namenu novo klavnico, prostore za predelavo mesnih izdelkov in hladilnico podjetja Frigoriferi Isonzo. Nove prostore so zgradili v Ressleru ulici. Celoten kompleks zajema okrog 10 tisoč kvadratnih metrov, od tega je četrtina (2.600 kv. metrov) pokritih površin. V prihodnje je predvidena gradnja novih, oziroma dodatnih objektov. Ob izgradnji so, razumljivo, upoštevali vse predpise glede higienskih in drugih norm, ki veljajo v Evropski skupnosti in je

objekt s tega vidika, zago-tovo najsodobnejši v vsej deželi. Nove klavnice se bodo lahko posluževale tudi drugi operaterji in to na podlagi posebne pogodbe. V posebnih primerih se bodo klavnice lahko posluževale tudi operaterji iz bliznjih, oziroma sosednjih krajev drugih pokrajin. Potem ko bodo s pogodbo urejeni odnosi med lastnikom in zunanjimi uporabniki, bodo sedanjo klavnico v Kraski ulici zaprli.

V začetni fazi bodo v novem obratu lahko predelali 25 glav živine na uro, kasneje pa bo mogoče

zmogljivost povečati. Ze zdaj je predvidena delna predelava, oziroma konfekcija mesa (vakumsko pakiranje), kasneje naj bi proizvodni program dopolnili. Prav tako je predvideno precejšnje povečanje števila zaposlenih: sedanjim 25 zaposlenim naj bi se pridružilo še deset novih.

Ob številnih vesteh z negativnim predznakom s področja gospodarstva, je vest o odprtju novega industrijskega obrata in napoved novih delovnih mest, čeprav samo deset, vsekakor ugodna in jo velja pozdraviti.

Priprave na novo gledališko sezono

V novi sezoni, ki se bo pričela že čez dva meseca bo italijansko gledališče ponudilo v Gorici vsaj enajst predstav. Osem jih bo v okviru abonmaja, tri ali štiri pa izven. Predstave bodo v Kulturnem domu. Program bo dokaj pester in te dni so prireditelji, ustanova EMAC, objavili seznam pomembnejših del, ki jih bodo igrali tudi v Gorici. Sezona se bo pričela z delom Henrik IV in z Marianom Rigillom v glavni vlogi. V Gorici bo nastopil tudi znani in večno mladi Ernesto Calindri in sicer v musicalu "Gigi". Stalno gledališče iz Bocna bo uprizorilo Goldonijevo Krčmarico. Opozoriti velja nadalje na predstavo Cyrano s Pinom Micolom, na nastop trške skupine La contrada z delom "El mulo Carleto". V programu ne bo manjkalo niti klasičnih del. Tako bo Stalno gledališče Furlanije Julijske krajine nastopilo z delom Ojdp in Kolon itd.

V kratkem bodo izdelali točen koledar nastopov in javnost obvestili o razpisu abonmajev.

NOVICE

Gledališče na gradu: drevi "I balconi sul canalazzo"

Gledališka skupina "El vico" iz Benetk bo ob 20.45 na gradu uprizorila komedijo "I balconi sul canalazzo", Uga Testonija in v režiji Gianfranca Sportellija. Tekst je v beneški dialekt prelil Gino Cavalieri. Predstava je tretja iz niza, ki ga na gradu, v sotoru, predstavlja Terzo teatro iz Gorice pod domiselnim naslovom "Un castello di risate". Naslednja predstava bo v soboto "Taxi a due piazze".

Letovanje v Lužnici

Goriška pokrajinska uprava obvešča, da 31. oktobra zapade rok za vlaganje prošenj za koriščenje počitniškega doma v Lužnici v Kanalski dolini. Dom bo na razpolago združenjem, ustanovam, solam in tudi družinam tudi v letu 1997. Podrobnejša pojasnila nudijo interesantom v tajništvo Pokrajine in tudi po telefonu 167252891 (zeleni številka).

Predstavišev šolskega dnevnika in razprava o furlanščini

Na sedežu Furlanskega filološkega društva bodo jutri ob 18. uri predstavili dvojezični (italijansko-furlanski) solski dnevnik, ki ga je pripravilo društvo. Obenem bodo spregovorili o mestu ljudske oz. krajevne kulture v soli. Podpredsednik društva prof. Eraldo Sgubin bo govoril o možnostih za vključevanje pouka furlanskega jezika in kulture.

Ogenj v električni kabini

Goriske gasilce so včeraj, nekaj pred 17.30, poklicali v naselje pri pevmškem mostu, kjer je prišlo do okvare v električni kabini. Po prvem posegu so zadevo prepustili dežurni ekipi družbe ENEL.

Obisk osnova za razširitev sodelovanja s Škofjo Loko

Na Goriskem se je včeraj mudila delegacija upraviteljev občine Škofja Loka, predstavnikov Območnega združenja borcev in udeležencev NOV ter predstavnikov gospodarskega življenja. Delegacija je vodil zupan Igor Draksler. Krog srečanj, do katerih je prišlo po prizadevanju goriske sekcije VZPI in drugih borčevskih organizacij, se je začel v Sovodnjah, kjer sta člani sprejela zupana in podzupana občine. V Gorici so se gostje pri spomeniku pred postajo poklonili spomenu deportiranih v nemška taborišča. Pomembno je bilo nato srečanje na Pokrajini, kjer je delegacijo sprejela predsednica Marcolinjeva s podpredsednikom Calligarisom in člani od-

bora. Srečanje sta Marcolinjeva in Draksler ocenila kot osnovo, na kateri bo mogoče graditi zlasti sodelovanje na gospodarskem področju. In v tem pogledu velja posebej omeniti, da bo o možnostih sodelovanja govor na ze načrtovanem srečanju, ki bo v Gorici v organizaciji pokrajinske uprave pred iztekom oktobra.

Popoldne se je delegacija seznanila s stvarnostjo steverjanske občine, se tudi tam poklonila spomenu padlih borcev, zvečer pa je bilo srečanje s prebivalci Ločnika, predstavniki rajonskega sveta ter borčevskih organizacij. Udeležili so se ga tudi zupani in predstavniki občin Speter, Cedad, Manzano in nekaterih drugih krajev na Videmskem.

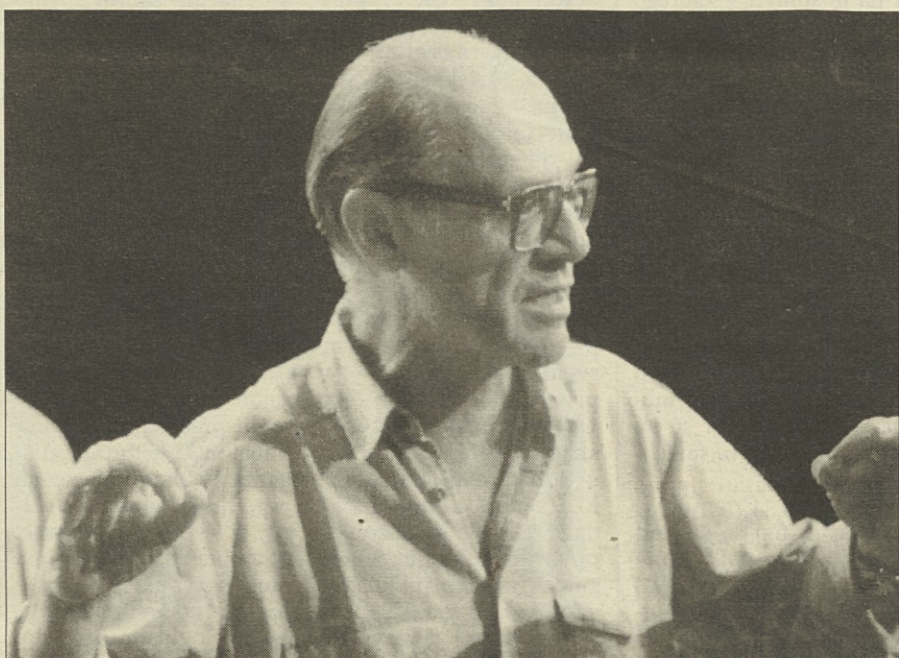
Delegacija upraviteljev in borcev iz Škofje Loke na Pokrajini (foto Bumbaca)

RAZMIŠLJANJE O KNJIGI FRANCA VEGLIANIJA »LA FRONTIERA«

Meja, ki nas ločuje, a hkrati združuje

Ko si ogledas film po knjigi, ki si jo komaj prebral, se ti takoj vsili primerjava: je boljša knjiga ali film? Čeprav menim, da gre za lažno dilemo, se mi je vprašanje samo po sebi postavilo med ogledom zadnjega filma Franca Giralija »La Frontiera« (Meja), ki ga je publika beneskega filmskega festivala sprejela precej hladno, po predstavi pa je bilo v dvorani slišati tudi kontestacije in zvizge. Tudi mene film v resnici ni popolnoma preprčil (strokovno oceno prepuščam kritikom), morda tudi zaradi tega, ker sem pravkar prebral istoimensko knjigo Franca Veglianija, po kateri je Giralid posnel svoj film.

Prav ima Claudio Magris, ko pravi, da je »La Frontiera« (izšla je pri palermški založbi Sellerio) med najlepšimi in najbolj prodornimi dosežki tako imenovane »obmejne književnosti«. Skoda, da je malo poznana in zato tudi premalo cenjena, se posebno v tukajšnjem okolju, ki se vsakodnevno srečuje z dilemami Emidia Orlicha in Franca Velicha, glavnih osebnosti romana. Emidio in Franco (prvi je oficir avstroogrske vojske, drugi pa podporočnik fašistične Italije), sta mlada Dalma-

Tržaški režiser Franco Giralid, ki je po Veglianijevi knjigi posnel film

tinca italijanske narodnosti, ki sta - kot mnogi »mejni prebivalci« - prisiljena v boleče, brezkompromisne in včasih tudi tragicne izbire. Emidio skuša v Galiciji zbežati na rusko stran in se od tam pridružiti italijanski vojski, v Francu pa počasi dozoreva prepričanje, da imajo jugoslovanski partizani verjetno prav, ko napadajo italijanske okupatorje.

Najbolj značilna osebnost Veglianijeve knjige pa je stari ribič Simeone, ki je skoraj fatalistično prestopil najprej avstroog-

sko, jugoslovansko in nato še fašistično oblast. Če je prišel živ iz konfinacije, kamor ga je poslal Mussolinijev režim, je Simeone spet postal Jugoslovčan, danes pa bi bil hrvaški državljan. Kot da bi Vegliani že na nek način napovedoval »jugoslovansko rešitev«, čeprav gotovo ne v njenih tragičnih obrisih. Na kvarnerskih in dalmatinskih otokih ter tudi v Istri je gotovo se veliko takih kot Simeone, ki po tistem spremljajo včasih mrtvi, včasih viharji tek zgodovine, ki je tam skoraj poldoben letnim časom.

Emidio Orlich se dokončno »spreobrne« in se odloči za dezerterstvo, ko spozna slovenskega podčastnika avstroogrske vojske Bogdana Malalana, ki ga zaradi veleizdajstva nato obsodijo in usmrtili. Kaže, da si Vegliani ni izmislil Malalana, ki je torej resnično obstajal in konspiriral proti cesarski vojski, kar je potem plačal z življenjem. V avstroogrski vojski pa je bilo nekoliko slovenskih, italijanskih, čeških in slovaskih Malalanov ter ni naključje, da so Emidia med poskusom

bega na rusko stran ubili prav streli bosanskega polka, katerega vojaki so (glej usodo) ostali do konca zvesti in lojalni dunajski monarhiji.

Veglianijeva knjiga je zelo aktualna in dobro bi bilo, da bi jo prebrali predvsem mladi, katerim je Giralid v bistvu posvetil tudi svoj film. Kdor se rodi v (ob) mejnem prostoru nosi v sebi različnosti in različne kulture, čeprav seveda potem v njem v glavnem prevladuje ena sama identiteta, obenem pa je tudi »drugi«, ki nosi v sebi tudi identiteto sosedu ali bližnjega, je med predstavitev filma povedal tržaški režiser.

Mladi (a ne samo) Velichi in Orlichi pa ne živijo samo v Istri in Dalmaciji, so tudi na Trzaskem in Goriškem, da ne govorimo o Beneciji. »Senčna črta«, ki jo v svojih romanih pogostoma citira Joseph Conrad, je stalno navzoča v (ob) mejnem cloveku, ki se mora poleg zunanje meje, soočiti se z notranjo, ki te sili v izbire, tudi če si jih ne želiš ali pa jih odklanjaš. Tudi pred to »notranjo mejo« si mnogi žal tudi pri nas še vedno zatiskajo oči, kot da ne obstaja in, če obstaja, je ni vredno omenjati.

Sandor Tence

LIKOVNA UMETNOST

Tudi v Vidmu bodo odprli razstavo del G. Tiepola

Osrednji letošnji kulturni dogodek na področju likovne umetnosti v Vidmu bo 14. septembra, ko bodo v dvorani na videmskem gradu odprli razstavo del Giambattista Tiepola. O tem velikem umetniku je sicer letos kar precej razstav, od Benetk pa do Trsta. Videmska posebnost pa bo v tem, da bodo tu razstavili sedem Tiepolovih slik, ki jih hranijo v muzeju Hermitaž v Sanktpeterburgu.

Hermitaž je največji muzej na svetu. V prejšnjih desetletjih ga je obiskovalo veliko turistov ne le iz raznih republik takratne Sovjetske zveze, marveč iz vsega sveta. V zadnjih nekaj letih pa je število obiskovalcev strmo padlo. V Sanktpeterburgu pravijo, da se tujci ne cutijo več varne pred zeparji in da ne obiskujejo več tega prelepega ruskega mesta. Upravitelji tega znanege muzeja tudi trdijo, da jim vlada ne daje več zadostnih dotacij za upravljanje muzeja. Stavba nekdanjega zimskega dvorca je nujno potrebna podzemnih del, saj jo ogroža voda reke Neve.

Pozitivno pa je, da so svoja skladišča odprli tistim muzejem v tujini, ki želijo s tu shranjenimi umetninami zaokrožiti občasne razstave. Zaradi tega v več krajih zahodne Evrope lahko vidimo razstave, na katerih so tudi dela, ki so dospela iz Sanktpetersburga ali Moskve.

V Vidmu ne bomo videli le nekaj Tiepolovih del. Čez poldrugo leto, spomladi 1998, bodo v nekdanji cerkvi sv. Franciska razstavili stiriideset del najbolj znanih beneskih mojstrov 17. in 18. stoletja, ki jih hranijo v muzeju Hermitaž. S svojimi deli bodo prisotni umetniki Pietro Liberi, Molinari, Pittoni, Amigoni, Ricci, Giovanbattista Tiepolo, Fontebasso, Canaletto, Bellotto, Carlevariis. Le nekatere teh del so v preteklosti že bila razstavljena. Dober del je bil shranjen v depojih. Nekateri bodo za videmsko razstavo restavrirali. O tem se je z upravitelji videmskih mestnih muzejev pogovarjal z Irino Artemijevo, konservatorja za dela italijanskih mojstrov v Hermitažu, ki je pred časom bila v Vidmu.

Marko Waltritsch

ZADNJA ŠTEVILKA ZGODOVINSKE REVIJE QUALESTORIA

Korenine avstrijskega desničarskega ekstremizma

MARTA VERGINELLA

S podpisom novega glavnega urednika, Giampaola Valdevita, in z novo grafiko podoba je izšla prva letošnja številka revije Qualestoria, ki jo izdaja Institut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji Julijski krajini v Trstu. Glavnina prispevkov, ki jih je tokrat uredništvo izbralo za objavo, je posvečena desničarskemu ekstremizmu v Avstriji, temi, ki je sprito porajanja neonacističnih gibanj in raznovrstnih skupin, ki se opirajo na zgodovinsko izkušnjo fašizma in nacizma, propagirajo antisemitizem in mrznjo do drugačnosti ne le v nemškogovorečem svetu, temveč tudi drugod po Evropi, postala nadvse aktualna. Avtorji prispevkov so ugledni zgodovinarji in družboslovci, sodelavci dunajskega Dokumentationsarchiv des österreichischen Widerstandes, ki opazujejo in preučujejo neonacistični pojav tako s historiografske kot tudi sociološke in politološke perspektive. Njihova pozornost je usmerjena k odkrivanju zgodovinske kontinuitete avstrijskega in antisemitskih gibanj in razkrivanju revizionističnih drž nasploh.

Korenine avstrijskega neonacizma je treba iskati v kolektivni potlačitvi preteklosti in v sibli demokratični tadiciji avstrijske države, trdi Karel Stuhlpfarrer. Dejstvo je, da se

Avstrijci po koncu nacističnega režima niso osvobodili nacistične ideologije in da je uradni molk o holokavstvu zabrisal sledove avstrijske vpletenosti v nacistične zločine, hkrati pa omogočil ohranjanje ideološkega substrata, na katerem se je zaraslo neonacistično gibanje. Slepomiselnje avstrijskega političnega razreda je po njegovem krivo za kontinuiteto antisemitizma, saj je bilo ne le anonimnežem, temveč tudi političnim možem dovoljeno, da so že v drugi polovici stiriidesetih let nemoteno izrazili svoje antisemitske prepričanje, ne glede na to, da se je po koncu vojne v Avstrijo vrnilo le nekaj tisoč Židov. Povojni avstrijski politični razred je ohranil represivni, policijski aparat iz vojnih časov, v prepričanju, da bo predvsem gospodarski razvoj onemogočil restavracijo fašističnega režima. Kot trdi Anton Pelinka, avtor studije Desni ekstremizem in velike stranke, sta bili Avstrijska socialdemokratska stranka in avstrijska ljudska stranka, nositeljci obnove avstrijske družbe in države, prepričani, da je avstrijski Anschluss neponovljiva izkušnja. Toda ce sta vodstvi obeh strank v prvih povojnih letih preprečili

vstop bivših nacistov v svoje vrste, se je integracija le-teh mirno dogodila že v petdesetih. V igri je bil vendarle politični konsenz nezamisljivega dela volilnega telesa - slo je za glasove pol milijona bivših nacistov. B. Bailer in W. Neugebauer osvetljujejo razvoj neonacističnih gibanj v petdesetih in šestdesetih letih, ko je vanje vstopala zlasti studirajoča mladina in ko se je njihova dejavnost omejevala predvsem na širjenje ideološke propagande in na vzpostavlanje stikov z neonacistično mrežo v tujini. Toda v zadnjih letih so neonacistična gibanja znala pritegniti v svojo sredo tudi brezposelne in t.i. urbano subkulturo. Kako jim je uspel ta preobrat? Z vzvodi tega procesa se poglobljeno ukvarja Gustav Spann, ki ovzre vsako stigmatizacijo mladinske urbane subkulture in njeno enačenje z desnim ekstremizem. Javnost krivi mlade za desni ekstremizem, razmišlja, o tem kako bi odpravila simptom, bolj malo pa se sprašuje o vzrokih »bolezni«, pripominja Spann. Bolj kot organizirane neonacistične skupine je po njegovem vreden največje pozornosti pojav desnega ekstremizma, ki izkorišča ne-

lagodje mladine. Narobe je bilo, poudarja, da je avstrijska javnost se v osemdesetih letih obravnavala desni ekstremizem kot dediščino preteklosti, kot pojav, ki ne more omajati avstrijske demokracije in se tako izognila razmišljanju o socioekonomskih, političnih in kulturnih razmerah, ki so pripomogle k izoblikovanju desnega ekstremizma. Nagnjenost k nasilju je pripisala raje osebni nagnjenosti, ne pa težavam, s katerimi se sooča mladostnik ob vključevanju v proizvodni sistem, in boju med socialno sibiimi. Skratka, družbi, v kateri sta gospodarski napredek in socialni uspeh postala poglaviti cilj, je bilo resno ukvarjanje s problematiko socialne emarginacije pretežno, saj je zadevalo njeno samo srčico. Zato se zdalec ni naključje, trdi Spann, da si je desni ekstremizem dobil svoj naravni rezervoar med socialno najbolj sibiimi posamezniki. Sposobnost izkoriščanja socialnega konflikta pa potrjuje nevarno raštegljivost fenomena, ki brzkone korenini v nacistični ideologiji, a se tudi oplaja s kontradikcijami postmoderne družbe.

Z oblikami širjenja predsodkov, zgodovinskih lazi in revizionisti-

nega pisanja se ukvarjata F. Hausjell in B. Bailer, medtem ko B. Bailer-Gallanda, W. Lasek in W. Neugebauer razkrivajo postopke, ki si jih poslužujejo revizionisti pri falsificiranju dokumentov. Zanikovanje zločinov je le način, s katerim desni ekstremizem in revizionizem poskusata rehabilitirati nacional-socializem in zanika njegova grozodejstva. Naloga zgodovinarjev in javnosti nasploh je, da preprečita pozabo in predana mlajšim generacijam, ki niso okusila vojno krutost, spomin o najtemnejših straneh novodobne zgodovine. Enkratnost nacističnih uničevalnih taborišč in načrtno uničenje Židov nam ne dovoljuje vzporejanje in primerjanje z drugimi grozodejstvi, ki so se dogodila v vojnem in povojnem času, piše Giovanni Miccoli. Tako modrujejo zgodovinarji in družboslovci, ki se s preučevanjem nacizma in njegovih dedicev ukvarjajo za to, da bi poznavanje preteklosti in sedanjosti preprečilo tragicne ponitve zgodovine. O tem kako odmevno je njihovo delo, kako odzvanjajo v javnosti njihova dognanja pa lahko najbolje sklepamo v teh zadnjih tednih, ko so se italijanski mediji in politiki sprico informacijske suse lotili zgodovinskih tem.

BAGDAD / KLJUB RAZGLAŠENI POMILOSTITVI

Tisoči Kurdov bežijo pred Saddamom

Pripadniki PUK ne zaupajo bagdadske vladi

BAGDAD - Vsaj deset tisoč Kurdov se je včeraj v strahu, da bo predsednik Saddam Husein prevzel nadzor nad severom Iraka, odločilo zbežati proti iranski meji (slika zgoraj). Begunci so se napotili predvsem proti Sajran Banu, enemu od starih mejnih prehodov med Irakom in Iranom, kjer pred-

(PUK), ni uspelo prečkati meje. Kot so povedali predstavniki ZN v Iraku, se ni povsem jasno, ali bodo begunci lahko vstopili v Iran. Ta naj bi se po nekaterih podatkih pripravljala na vzpostavitev ozkega varnostnega območja, ki naj bi potekalo na iranski strani meje. V Zenevi pa so predstavniki

kateri že zdaj zivi okoli dva milijona beguncev, večinoma iz Afganistana - poudaril, da potrebuje mednarodno pomoč, če se hoče spopasti z novim begunskim valom.

Združene države Amerike so medtem Bagdad in Teheran pozvale, naj prenehata podžigati medkurdske spopade na severu Iraka. Kot je povedal Nicholas Burns, predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva, je Washington vse stranke na sveru Iraka pozval, naj se prenehajo bojevati, Irak in Iran pa naj se vzdržita vsakršnih dejanj, ki bi lahko povečala sedanjo stopnjo nasilja in nestabilnosti. Hkrati pa je Bob Dole opozoril, da mora biti Clintonova administracija zaradi najnovejšega razvoja dogodkov v Iraku zelo previdna, ko poudarja, kako uspešni da so bili ameriški raketni napadi na južni del Iraka. Kot je dejal Dole, se ob pomanjkanju dokazov o umiku iraske vojske s svera države, zastavljajo vprašanja, ali je strategija Clintonove administracije v skladu z ameriški interesi v Zalivu. Bela hiša ob tem poudarja, da je bil namen napadov razširitev območja prepovedi letenja in ne podpiranje katerekoli od strani na severu Iraka.

stavniki Združenih narodov pričakujejo okoli 75 tisoč ljudi.

»Bojimo se. Ne zaupamo vladi Sadama Huseina,« je dejal zupan mesta Sulejmanija, ki so ga zavzele pripadniki Kurdske demokratične stranke (KDP), katere predsednik Masur Barzani je postal novi Huseinov zaveznik. Za zdaj sicer se ni jasno, kaj bo Husein od KDP zahteval v zameno za podpro. Husein je včeraj sicer, kot je sporočil iraki zunanji minister Mohamed Said Sahaf, izdal odlok o pomilostitvi vseh irških Kurdov na severu države. Enako je storila tudi KDP. Vendar ljudje kljub temu nočejo tvegati. Mnogi se namreč vedno spominjajo plinskih napadov, ki jih je irski diktator leta 1988 izvedel na kurdske vasi.

Mejni prehod Sajran Ban je bil včeraj zaprt, tako, da tisočem beguncev, med katerimi je bilo tudi nekaj sto oboroženih pripadnikov Domoljubne zveze Kurdistan

ZN sporočili, da so oblasti v Teheranu Sadaki Ogati, visoki sekretarki ZN za begunce, zagotovile, da bodo irški beguncem dovolile vstop v državo, če bo to potrebno. Vendar je Iran - država, v

Pripadniki KDP se veselijo po padcu Sulajmanije

NAPETOST MED KITAJSKO IN JAPONSKO

Sporni svetilnik

TOKIO - Kitajska vlada je včeraj ponovno zahtevala od japonske, naj takoj ustavi dejavnost pripadnikov skrajnodesničarske mladinske organizacije, ki so se te dni izkrcali na otočju Diaoj, ki si ga lastita obe državi, in tam popravili svetilnik, ki ga je tajfun pred časom poškodoval (na sliki AP).

Otočje obsega 8 otokov in leži 300 km zahodno od Okinawe ter 200 km od tajvana, postalo pa je predmet spora ne samo med Japonsko in Kitajsko, temveč proti Japonski protestirata tudi Hongkong in Tajvan. Združene države

Amerike so otocje Diaoj (Senkaku po kitajsko) vrnilo Japonski skupaj z otokom Okinawa leta 1972, potem ko so jih zasedle med drugo svetovno vojno, vendar Kitajska od vedno poudarja, da je edina, ki ima zakonito suverenost nad njim.

Svetilnik na enem od otokov so mladi japonski desničarji postavili kot simbol japonske suverenosti nad njim. Pred časom pa ga je tajfun poškodoval: ko so helikopterji, ki vzleteli z otoka Okinawe preleteli otok, so ugotovili, da je svetilnik spet popravljen.

WASHINGTON / OBISK IZRAELSKEGA PREMIERA V ZDA

Netanjahu zagotavlja Billu Clintonu, da bo pospešil mirovni proces

Vprašljiv je izraelski umik z Golanskega višavja ter iz Hebrona

WASHINGTON - Benjamin Netanjahu je v ponedeljek že drugič, odkar je prevzel položaj izraelskega ministrskega predsednika, odpotoval v Združene države Amerike, kjer se je srečal s predsednikom Billom Clintonom, državnim sekretarjem Warrenom Christopherjem in obrambnim sekretarjem Williamom Perryjem. Po pogovorih z ameriškim predsednikom je Netanjahu povedal, da je Izrael pripravljen nadaljevati pogajanja s Palestinci in Sirijo. Slednje je Netanjahu pozval, naj pogajanja nadaljuje brez postavljanja predpogojev, saj se bosta obe strani lahko le na ta način lotili reševanja širokega spektra vprašanj.

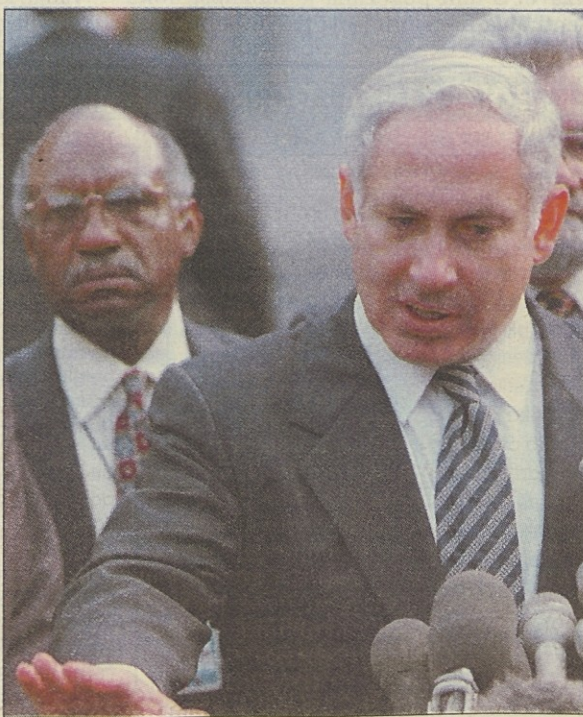
Clinton je po pogovorih priznal, da je bil v bliznjemzhodnem mirovnem procesu dosežen velik napredek, hkrati pa se je Netanjahu zahvalil za njegovo srečanje s palestinskim predsednikom Jaserjem Arafatom. Ameriški predsednik je se dejal, da si bo prizadeval mirovni proces se pospešiti.

Ameriški koordinator za Blizni vzhod Dennis Ross pa je povedal, da

bodo ZDA med Sirijo in Izraelom se naprej igrale vloge posrednika. Ross je dejal, da Sirija želi zagotoviti, da dosejanja pogajanja ne bodo izničena, Izrael pa želi zagotoviti, da bo imel možnost predstaviti nove ideje, za katere meni, da bi bile lahko v obojestransko korist. Washington si bo po Rossovih besedah prizadeval najti kompromisno formulo, ki bo zadovoljila obe strani.

Bela hiša je Netanjahuja tudi pozvala, naj se izraelska vojska umakne iz Hebrona, vendar je izraelski premier poziv zavrnil, rekoč, da bi takšna poteza lahko v Hebronu ustvarila eksplozivni položaj, ki bi lahko ogrozil celoten mirovni proces. Je pa Netanjahu obljubil, da se bo vojska iz Hebrona umaknila do konca marca prihodnjega leta. Predstavnik ameriškega zunanjega ministva Nicholas Burns pa je dejal, da Washington upa, da bo Izrael izpolnil obljube prejšnje laburistične vlade, vendar sedanji vladi ne namerava postavljati obvezujočih rokov.

Na sliki (telefoto AP): Netanjahu po pogovoru s predsednikom Clintonom

NOVICE

Odpravili zahodne napise

PEKING - V Sanghaju so oblasti ukazale odstraniti vse zahodne napise v starem mestu, češ da niso v skladu z značajem mesta. Odpravili so predvsem napise ameriške verige »Kentucky fried chicken«, češ da so jih postavili brez potrebnega dovoljenja. Staro mesto v Sanghaju so pred kratkim popolnoma obnovili in je eno od največjih privlačnosti za zahodne turiste.

Primer Dutroux: V Belgiji aretirali še 11 policajev

BRUSELJ - Število aretiranih v zvezi s pedofilsko afero v Belgiji se veča. Včeraj so aretirali nadaljnjih 23 oseb, med katerimi je kar 11 policajev, kar prica o dejstvu, da je Marc Dutroux imel pomembno kritje v policijskih vrstah. Preiskovalci so celo preiskali policijsko poveljstvo v kraju Charleroi. Preiskovalni sodnik Connerotte skuša ugotoviti, kako je mogoče, da je Dutroux konec lanskega leta nemoteno ugrabil, zaprl v lastno klet, mučil in končno ubil osemletni Juli in Melisso ter najstnici Eefje in An, kljub temu, da je bil na prvem mestu v seznamu osumljencev, ki ga je imela policija. Policija je celo vedela, da si je Dutroux pod svojo hišo uredil skrito klet, kjer je skrival svoje žrtve.

Charles in Camilla se ne bosta poročila

LONDON - Angleski bulvarski casopisi trdijo, da je princ Charles povedal svoji ljubici Camilli, da se ne bo nikoli mogel poročiti z njo, češ da mora predvsem skrbeti za svoje dolžnosti kot prestolonaslednik. Camilla je torej, pravijo angleški casopisi, seznanjena s svojo usodo in jo je sprejela.

gospodarstvo in finance

NOVICE

Esso in Shell bosta na Poljskem skupaj iskala nafto

HAMBURG - Naftna kocerna Esso in Shell nameravata na Poljskem skupaj iskati in črpati nafto ter zemeljski plin. Kot so sporočili iz koncerna Esso AG, nameravajo skupaj s Shellom ustanoviti družbo Polish Petroleum Development Company (PPDC), in sicer takoj, ko jim bo to odobrila poljska oblast. Nafto in plin bodo iskali na območju južno od Poznanja.

Bolgarija prodaja državna podjetja

SOFIJA - Bolgarska vlada je odobrila prodajo delnic državnih podjetij v skupni vrednosti 42 milijonov ameriških dolarjev. Iz sofijskega sklada za privatizacijo so sporočili, da bo južnokorejski koncern Daewoo Corporation kupil 67 odstotkov delnic hotela Sheraton v Sofiji za 22,3 milijona dolarjev. Družba Sparky-Trading, ki je registrirana v Berlinu, namerava kupiti 55 odstotkov delnic Eltosa, podjetja za izdelavo gospodinjskih aparatov, v vrednosti 11,5 milijona dolarjev. Sparky Trading bo tudi poravnal dolgove Eltosa v višini 225 milijarde levov ter v petih letih v bolgarsko podjetje investiral 12 milijonov mark.

Devizne rezerve Češke naraščajo

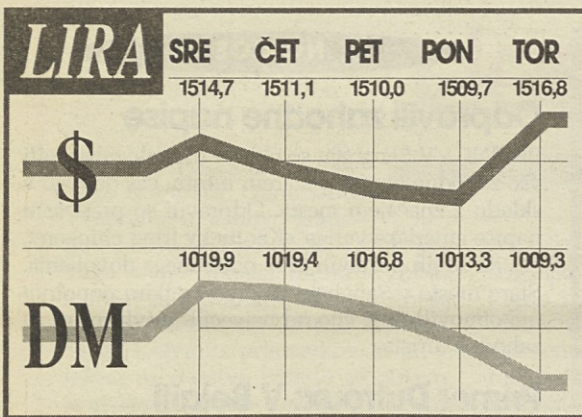
PRAGA - Češke devizne rezerve so julija narasle na skoraj 16,6 milijarde ameriških dolarjev. Od tega odpade na češko centralno banko skoraj 13 milijard dolarjev, ostalo pa na tamkajšnje poslovne banke. V juniju so devizne rezerve celotnega češkega bančnega sistema znašale nekaj manj kot 16,3 milijarde dolarjev, od tega so devizne rezerve osrednje banke znašale 12,7 milijarde dolarjev.

Francoski BDP v drugem četrtletju padel

PARIZ - Francoski bruto domaći proizvod je v drugem četrtletju letos padel za 0,4 odstotka, potem ko je v prvem četrtletju porasel za 1,1 odstotka. Padeč v drugem četrtletju je posledica manjšega števila delovnih dni ter slabše porabe gospodinjstev. Potem ko se je slednja v prvih treh mesecih letos povečala za 2,5 odstotka, je v drugem četrtletju padla za en odstotek. Tiskovni predstavnik francoske vlade Alain Lamassoure kljub omenjenim podatkom meni, da je Francija "v obdobju gospodarske rasti, ki jo bo utrdila in povečala predvsem z zmanjševanjem davkov". Kot je se povedal, so ob pogoju, da obresti ostanejo na nizki ravni, izpolnjeni vsi pogoji za večanje gospodarske aktivnosti.

V Španiji znižali ceno bencina

MADRID - Kljub naraščanju cene petroleja na mednarodnem trzišču, je španska družba Repsol, ki nadzoruje 54 odst. tamkajšnjega trga, znižala ceno bencina pri črpalki za 1 do 3 pezete. Podjetje bo imel do konca leta 1,5 milijarde pezet manj dobička, vendar računa na večjo količino prodanega bencina.

RIM / PRITISK SINDIKATA

Delnice Olivettija so včeraj veljale komaj še 560 lir!

De Benedetti zagotovil Prodiu, da se bo grupa sama izvela iz stiske

RIM - »Krise Olivettija ni kriva odvečna delovna sila, temveč neustrezna industrijska strategija,« je zadržil generalni tajnik sindikata kovinarjev FIOM (CGIL) Claudio Sabattini. Sindikat je zaskrbljen zaradi možnosti, da Olivetti v okviru lastnega preustroja odsluži 5.000 uslužbencev, zato se bodo glasniki FIOM, FIM (CISL) in UILM v torek sesli z ministrom za industrijo Bersanijem.

Navadne delnice Olivettija so včeraj se

dodatno strmoglavile: tik pred koncem borznih poslov so veljale 560 lir proti 620 v prejšnjem tednu. Pooblaščen upravitelj družbe v Ivrei Francesco Caio bo prihodnji teden seznanil domače in tuje investitorje z nadaljnjo strategijo grupe, včeraj pa jo je bivši predsednik Olivettija Carlo De Benedetti orisal Romanu Prodiu in zagotovil, da se bo grupa sama rešila iz kase. Premier je bil zadovoljen, saj ji vlada menda itak ne bi prišla na pomoč.

PORDENON / VZORČNI SEJEM

Slovenska turistična ponudba na sejmu

Slovenija mora izboljšati kakovost ponudbe

PORDENON - Kar dobri gospodarski rezultati, ki jih je po prvih bilancah sodeč zabeležil v letošnji sezoni slovenski turizem, so bili v ospredju novinarske konference, ki jo je ob slovenskem nastopu na jubilejnem 50. mednarodnem vzorčnem sejmu v Pordenonu, priredila Območna gospodarska zbornica iz Nove Gorice.

Na sejmu se letos na 130 kv. metrih slovenskega razstavnega prostora predstavlja zdravilnica, Postojnska jama, obalno kraski turizem s Portorožem in Lipico ter Hit iz Nove Gorice s svojimi igralnicami. Predsednik sejemske ustanove Luigi Scaglia in generalni sekretar Albano Testa sta poudarila pomen se posebej sodelovanja ob meji, saj vedno boljše medsebojno spoznavanje tvorno prispeva k naraščanju zaupanja med ljudmi. Turizem ima pri tem se

posebno vlogo. Vsekakor pa je sedanjí trenutek nadvse ugoden, kajti novo poglavje v slovensko-italijanskih političnih odnosih blagodajno vpliva na gospodarsko sodelovanje. Blagovna menjava stalno narašča, kakor je dejal predsednik Zbornice Rino Velikonja, saj je lani dosegla skoraj tri milijarde dolarjev in nekaj deset odstotno rast v primerjavi s prejšnjim letom; Italija ostaja trdno na drugem mestu med zunanjetrgovinskimi partnerji.

Razstavljalci pa so predstavili svoje novosti in načrte, saj večino obiskovalci pordenonskega sejma dobro poznajo. Slovenija in enako Primorska je premajhna, da bi igrala na karto množičnega turizma, zato naj ne bi povečevala prenočitvenih kapacitet, temveč kakovost obstojećih z novo ponudbo.

SDGZ / MOŽNOSTI JE ORISALA KOMERCIALNA DIREKTORICA USTANOVE MIRJAM KORSIČ

Predstavitev možnosti, ki jih operaterjem nudi goriška ustanova Informest

Pri informestu dobi podjetnik pravo paleto informacijskih storitev o srednje in vzhodnoevropskih državah

V petek popoldne so se zbrali na sedezu SDGZ včlanjeni mednarodni operaterji, da bi otvorili cimbolj delovno novo sezono. Po nagovoru predsednika sekcije zunanje trgovine Roberta Vidonija jim je spregovorila tajnica sekcije Mirjam Korsič (na sliki), vendar tokrat v svojstvu komercialnega direktorja ustanove Informest. Ta je bil ustanovljen pred leti v okviru zakona za obmejna področja, ima sedež v Gorici in njegovo glavno poslanstvo je nuditi podjetjem dokumentacijo in informacije za uspešen nastop na vzhodnih trgih.

Korsičeva je bila izredno praktična v svojem posegu, saj je najprej predstavila zanimiv zakon št. 192, ki predvideva možnost finansiranja studij o postavitvi raznih pobud, mešanih podjetij in naložb na Vzhodu, ter prispevke za programe nudenja tehnične pomoči, za izobraževanje kadrov ipd.

Nato je bil na vrsti prikaz ustroja in vseh možnosti, ki jih nudi goriski Informest. Tu dobi podjetnik pravo paleto informacijskih storitev. Predvsem t. im. Business Guide, to je telematski vodč z ažurniranimi podatki o makroekonomskih pokazateljih, cenah, možnostih za naložbe, pravno-zakonskih okvirih in drugih pogojih, ki veljajo za srednje in vzhodnoevropske države. S tem povezana je možnost dokumentiranja in celo trženja preko informatike

mreže Internet, na kateri ima Informest dobro »obiskani« web naslov. Prav tako so na razpolago posebni Country Profiles namenjeni tem državam, ki obravnavajo ekonomijo, carine, davčni sistem, problematiko zaposlovanja, kreditni sistem itd.

Poleg dokumentacije nudi Informest zlasti

manjšim in srednjim podjetjem Triveneta vsa potrebna asistenco in svetovanje (tehnično, finančno ipd.) pri nastopu na zunanjih trgih, preko svojega goriškega sedeža in strokovnjakov v raznih državah. Uporabniki Informesta imajo na voljo se ažurnirani zakonski arhiv v zvezi z vsemi omenjenimi temami ter možnost telematske povezave s Trgovinskimi in industrijskimi zbornicami Ruske federacije.

Tako mednarodni operaterji kot predstavniki nasih bank, ki se ukvarjajo z mednarodnimi posli, so razvili zanimivo razpravo o možni stvarni uporabi nakazanih storitev. Zlasti je sprožila zanimanje možnost povezave in rabe interneta v tržne namene, tako da so napovedali kot naslednjo pobudo sekcije prav predstavitev interneta za operaterje mednarodne trgovine in grosiste.

Ob zaključku je spregovoril se član predsedstva SDGZ Boris Siega, ki je posredoval vest, da se bosta v kratkem sestali mešani komisiji za gospodarsko sodelovanje med Italijo in Slovenijo ter Italijo in Hrvaško ter vabil prisotne in druge zainteresirane člane, da pošljejo morebitne predloge in pripombe na Združenje, ki jih bo naknadno posredovalo na pristojna mesta. To vabilo velja tudi ostalim podjetjem, ki se niso udeležila petkovega srečanja.

Davorin Devetak

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		10. SEPTEMBER 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni		prodajni	
ameriški dolar		1492,00		1531,00	
nemška marka		998,00		1022,00	
francoski frank		291,00		300,00	
holandski gulden		887,00		914,00	
belgijski frank		48,00		50,00	
funt sterling		2320,00		2391,00	
irski sterling		2408,00		2481,00	
danska krona		258,00		266,00	
grška dragma		6,20		6,60	
kanadski dolar		1087,00		1120,00	
japonski jen		13,60		14,10	
švicarski frank		1222,00		1260,00	
avstrijski šiling		141,30		145,60	
norveška krona		232,00		239,00	
švedska krona		223,00		230,00	
portugalski escudo		9,70		10,20	
španska pezeta		11,70		12,20	
avstralski dolar		1191,00		1227,00	
madžarski florint		11,00		14,00	
slovenski tolar		11,10		11,70	
hrvaška kuna		270,00		300,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		10. SEPTEMBER 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni		prodajni	
ameriški dolar		1496,00		1526,00	
nemška marka		1002,00		1020,00	
francoski frank		291,00		301,00	
holandski gulden		884,00		909,00	
belgijski frank		48,10		49,90	
funt sterling		2312,00		2392,00	
irski sterling		2399,00		2494,00	
danska krona		257,00		267,00	
grška dragma		6,14		6,74	
kanadski dolar		1083,00		1118,00	
švicarski frank		1222,00		1247,00	
avstrijski šiling		140,79		145,29	
slovenski tolar		11,20		11,50	

MILANSKI DEVIZNI TRG		10. SEPTEMBER 1996		v LIRAH	
valuta		povprečni			
ameriški dolar		1516,760			
ECU		1908,540			
nemška marka		1009,290			
francoski frank		295,520			
funt sterling		2360,380			
holandski gulden		900,530			
belgijski frank		48,987			
španska pezeta		11,970			
danska krona		261,740			
irski funt		2445,780			
grška dragma		6,338			
portugalski escudo		9,862			
kanadski dolar		1107,690			
japonski jen		13,864			
švicarski frank		1235,650			
avstrijski šiling		143,430			
norveška krona		235,160			
švedska krona		226,430			
finska marka		333,500			

MILANSKI BORZNI TRG		10. SEPTEMBER 1996		INDEKS MIB-30: +0,73%	
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	—	—	Italcementi	10.116	+0,85
Bca di Roma	1.193	+2,75	Italgas	5.232	+1,75
Benetton	17.618	+4,40	La Fondiaria	5.883	+1,74
Comit	2.854	+2,07	Mediobanca	8.233	+0,07
Credit	1.688	+0,89	Montedison	951	-0,62
Edison	8.294	+0,41	Olivetti	592	-4,05
Eni	6.613	+0,16	Parmalat	1.967	-3,76
Ferruzzi fin.	—	—	Pirelli Spa	2.576	+1,65
Fiat	4.512	-0,92	Ras	13.759	+2,87
Gemina	661	-0,24	Rinascente	9.319	+1,20
Generali	33.579	+0,46	Sai	12.348	+1,10
Ifi p.	11.941	+1,16	San Paolo To	9.472	+0,75
Ifil	3.839	+2,64	Sirti	9.444	-0,07
Imi	11.545	+1,27	Stet	4.851	+0,28
Ina	2.155	+0,88	Telecom Ita	2.984	+0,57

BOSNA IN HERCEGOVINA PRED VOLITVAMI

Dogovor o dnevu odprtih etničnih mej

Preplah med največjimi nacionalnimi strankami

SARAJEVO (Reuter, STA, P.V.) - Notranja ministra Republike Srbske in Federacije BiH sta včeraj sporočila, da bodo varnostni organi obeh entitet med sobotnimi volitvami zagotovili popolno varnost volilcev, ki se bodo z avtobusi odpeljali v svoje domače kraje. V ta namen naj bi 19 cest rezervirali le za vozila z več kot osmimi sedeži, ki naj bi jih bilo po podatkih Združenih narodov več kot 700. Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) pa je sporočila, da bo stiri tisoč volisc ostalo odprtih, dokler bo potrebno.

Medtem pa predvolilnih zapletov se ni konec. OVSE, ki je v nedeljski prilogi Oslobođenja nanizala vse stranke in vse kandidate za sobotne parlamentarne in predsedniške volitve, med kandidati Srbske demokratske stranke pa našla ime Radovana Karadžića, se je včeraj za zaplet opravičila. Po vnovičnem preverjanju je OVSE namreč odkrila, da gre le za soimenjaka bolj znanega osumljenca za vojne zločine. Novi Radovan Karadžić je bil pred vojno menda predsednik SDS v Čapljini. Mali tiskarski incident niti ne bi bil omembe vreden, če ne bi potrjeval strahu Muslimanov, da zaposleni v mednarodnih organizacijah se vedno ne vedo natančno kaj kdo je in kaj se z njim godi, kar pa se vse pogostej dogaja tudi domaćinom.

Ceprav uradno ni zaslediti podatkov o koaliciji med HDZ in SDA je o tem slišati na vsakem koraku. Morda gre le za paranojo velikih nacionalnih strank (SDA, HDZ, SDS), ki jo vztrajno sadijo navidezno male nepomembne stranke in nekaj javnomnenjskih raziskav, ki kažejo, da veliki le niso tako veliki. Menda odtod njihova nenadna simpatija. Prav tako je mogoče, da se je HDZ zbal svoje povolitne marginalizacije.

Premier Bosne in Hercegovine Hasan Muratović je predvolilne računice delno

potrdili z včerajšnjo izjavo za Oslobođenje, v kateri je izrazil prepričanje, da bo prenos funkcij t.i. Hercegovine in vlade BiH na organe Federacije BiH kljub nekaj zamudam potekal po načrtu, in ob tem dejal, da lahko prav močna Federacija prispeva k uspešni povezavi s t.i. Republiko Srbsko v Republiko BiH. Da je prav skupna država edina prihodnost BiH, meni tudi predsednik Mesčanske demokratske stranke BiH Ibrahim Spahić, ki kandidira za člana predsedstva. Dodal je, da so volitve - kljub temu, da niso zagotovljene ustrezne razmere, med drugim vrnitev beguncev na domove, prosto gibanje, svoboda govora in političnega delovanja - eden od pogojev za uresničitev določil Daytonškega sporazuma in za reintegracijo BiH.

Za obstanek državnosti BiH si bo po vseh močeh prizadevala tudi mednarodna skupnost, pri tem pa je nujno potrebno, da t.i. Republika Srbska privoli v sodelovanje s Federacijo BiH v skupnih organih BiH in v izvajanje določil Daytonškega sporazuma, meni predstavnik mednarodne skupnosti v BiH Carl Bildt. Kot poudarja, bo temeljna naloga mednarodne skupnosti premostitev praznega prostora v času po volitvah in pred začetkom delovanja državnih organov, glavne smernice

pa bodo nakazane v t.i. Načrtu za hitro delovanje. Predsedstvo BiH naj bi se sestalo štiri dni po volitvah, parlament BiH z 42 člani pa deset dni po volitvah. Med prvimi nalogami bo tudi imenovanje mandatarja, ki bo sestavil ministrski svet. Po anketi casnika Dnevni avaz 69 odstotkov vprašanih meni, da bodo volitve 14. septembra minile brez zapletov, 14 odstotkov jih pričakuje precej težav, 13 odstotkov vprašanih pa je pripravljenih na najhujše.

Mednarodna skupnost je med drugim poskrbela tudi za varnost volilnih skrinjic (Reuter)

RUSKI PREDSEDNIK JE ZAČASNO PREDAL DEL SVOJIH PRISTOJNOSTI PREMIERU

»Rdeči gumb« ostaja pri bolniku

MOSKVA, GROZNI (Reuter, B.Z.) - Ruski predsednik Boris Jelcin, ki ga konec meseca čaka operacija srca, je včeraj ministrskemu predsedniku Viktorju Cernomirdinu predal delen nadzor nad več ključnimi ministrstvi, nadzor nad jedrskim »rdečim gumbom« - prav to vprašanje je na Zahodu v zadnjih dneh zbujalo največ pozornosti - pa bo zadržal zase.

Jelcinov tiskovni predstavnik Sergej Jastržemski je ruskim tiskovnim agencijam sporočil, da bodo ključna ministrstva, ki navadno poročajo neposredno predsedniku - to so obrambno, notranje in zunanje ministrstvo ter protiovarne službe in zvezne varnostne službe -, v času Jelcinove odsotnosti svoje aktivnosti usklajevala s premierom Cernomirdinom, ki bo lahko, če bo treba, sklical tudi zasedanje novoustanovljenega obrambnega sveta, ki ga sestavljajo vodilni vladni ministri in sekretar Sveta za varnost. Cernomirdin in ostali ministri bodo morali

o svojem delu redno poročati Borisu Jelcinu, ki se v skladu s pričakovanji političnih opazovalcev ni odrekel nadzoru nad kodo za sprožitev jedrskega orožja. Jedrski »rdeči gumb« bodo tako lahko skupaj sprožili le predsednik, obrambni minister in poveljnik ruske vojske.

Namestnik predsednika kremelske zdravniške ekipe, Juri Perov, je medtem sporočil, da se bo o datumu Jelcinove operacije zdravniški koncilij odločil v nekaj dneh. Perov je dejal, da bo operacija konec meseca in zavrnil vse govorice, da naj bi jo predstavili na začetek oktobra.

Včeraj so se v čečenski prestolnici zbrali predstavniki več kot dvajsetih političnih in družbenih skupin, ki so razpravljali o oblikovanju nove vlade, ki naj bi Čečenijo vodila po podpisu mirovnega sporazuma med Aleksandrom Lebedom in Aslanom Mašadovom, ki je včerajšnjemu kongresu tudi sodeloval. Srečanja se je udeležil tudi predstavnik Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) Tim Guldemann. Do kongresa je prislo takoj zatem, ko so se iz Groznega umaknili vsi ruski in čečenski vojaki. Mesto sedaj nadzorujejo skupne rusko-čečenske patrulje, o katerih sta se dogovorila Mašadov in Lebed. Slednji je pred včerajšnjim kongresom izdal posebno izjavo, v kateri je udeležence pozval, naj se problema lotijo premišljeno, poudaril pa je

tudi, da morajo biti v bodoči čečenski vladi zastopane vse strani. »Bistvenega pomena je, da so v procesu notranjega dialoga vključene vse politične, družbene in verske sile ali gibanja, vključno s člani sedanjega vladnega kabineta,« je dejal Lebed in izrazil upanje, da bodo uporniki zagotovili varnost vsakomur, ki bo hotel sodelovati v pogovorih o čečenski politični prihodnosti. Lebed se je za takšno izjavo odločil zaradi govorice, da je v Groznej prišlo do več napadov na promoskovske politike, kar so Čečeni zanikali. Organizatorji kongresa so se sporocili, da bodo voditelji uporniškega gibanja ostalim strankam, tudi Zavgajevi, ponudili do štirinajst ministrskih mest v novi vladi, ki naj bi jo oblikovali se pred zimo. Udeleženci kongresa pa so sprejeli re-

solucijo, v kateri so podprli mirovni sporazum, ustanovitev koalicijske vlade in umik ruske vojske iz Čečenije, dokončnega dogovora o sestavi vlade pa jim se ni uspelo doseči.

Sedanjí predsednik promoskovske čečenske vlade Doku Zavgajev, ki je Lebeda obtožil izvedbe državnega udara, je medtem vnovic zavrnil vse pozive k odstopu in dejal, da bo njegova vlada, ki ima podporo na severu in v delu osrednje Čečenije, delovala v mestu Urus Martan. Toda medtem, ko je Zavgajev v Moskvi ostro kritiziral tako Lebeda kot upornike, so uradniki v Urus Martanu se navezali stike z uporniki. Ahmed Zaka-jev, varnostni svetovalec čečenskega voditelja Zelimkana Jandarbijeva, je dejal, da prvi stiki s promoskovsko vlado potekajo brez večjih težav.

BRUSELJ / KLJUB RAZGLAŠENIM NOTAM NEKATERIH ITALIJANSKIH STRANK

Zunanjepolitični odbor EP pozdravil sporazum med EU in Slovenijo

BRUSELJ - Odbor za zunanje zadeve, varnost in obrambno politiko Evropskega parlamenta je danes v Bruslju sprejel poročilo o sklenitvi pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Slovenijo, ki ga je pripravila finska poslanka Ulpu Iivari. Poročilo odločitev o podpisu sporazuma označuje za »pomemben korak naprej v približevanju Slovenije Evropi« in ugotavlja, da bo na njegovi osnovi Slovenija lahko polno sodelovala v predvklanitveni strategiji Evropske komisije ter nadoknadila izgubljeni čas v primerjavi z drugimi srednje- in vzhodnoevropskimi državami.

Poročilu sta nasprotovala samo poslanci italijanske stranke Naprej, Italija! Ernesto Caccavale in poslanec italijanske Radikalne stranke Gianfranco Dell'Alba. Caccavale je na seji odbora formalno zahteval, da Evropski parlament ustanovi poseben odbor za preiskavo dogodkov, do katerih je po drugi svetovni vojni prislo v Istri, tj. »vprašanja fojbe, v katere so metali žive italijanske državlja-

ne in jih zakopali - ne ker bi bili fašisti ali privrženci Mussolinija, ampak samo zato, ker so bili Italijani,« je dejal Caccavale. Po njegovem mnenju »ne gre za dvostransko vprašanje med Italijo in Slovenijo, ampak za zgodovinski problem, ki ga je treba razčistiti«, pri delu odbora pa naj bi po njegovih besedah sodelovali tudi slovenski predstavniki. Njegovemu stališču je oporekalo več članov odbora. Poslanec nemške Krščanske socialne unije Otto von Habsburg je opozoril, da bi sprejetje Caccavalejeve pobude pomenilo »odpiranje Pandorine skrinjice«, saj se je po drugi vojni po Evropi zgodilo veliko zločinov, ki niso bili nikoli raziskani. »Slovenija ni popolna, vendar tudi nihče od nas ni popolna. Sloveniji je treba priznati, da je dosegla ogromen gospodarski napredek in si zasluži sprejetje. Napraviti mora se veliko sprememb, a dosti manj kot večina srednje- in vzhodnoevropskih držav,« je ocenil.

Dell'Alba je prav tako opozoril na vprašanje istrskih fojbe, ki je po njegovih

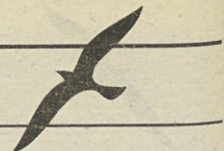
besedah »zgodovinski precedens«, ter dodal, da je bilo veliko stvilo Italijanov po koncu druge vojne prisiljenih zapustiti Titovo Jugoslavijo. V zvezi s tem je oporekal ustreznosti ureditve vprašanja nepremičnin, ki so jih ti Italijani pustili v Istri. Poslanka nemških Zelenih Elisabeth Schroedter pa je opozorila, da je mir v Srednji Evropi pomemben, zato je treba vztrajati pri mejah, ki so bile priznane. »Če bodo vsi razseljenci prihajali na dan z zahtevami, ne bomo sli v smer miru, ampak se globje v smer konflikta,« je opozorila nemška poslanka, ki je ocenila, da je Slovenija zelo aktivna pri prilaganju svoje zakonodaje evropski. V zvezi z vprašanjem jedrske elektrarne Krško pa je menila, da je v Sloveniji dovolj različnih skupin, ki bodo zmogle same najti rešitev.

Poslanec Južnotirolske ljudske stranke iz Italije Michel Ebner je menil, da je Slovenija pozitivno resila vprašanje lastnine in je »v boljsem položaju kot večina, če ne vse srednje- in vzhodnoevropske države«. Menil je, da

mora dvostransko vprašanje med Slovenijo in Italijo obravnavati italijanski in ne Evropski parlament, saj slednji za to ni pristojen. »Tragični incidenti, ki jih je po vojni zagresila levica, so ideološko in ne etnično vprašanje. Bolje je, če to vprašanje preucijo zgodovinarji in ne politiki,« je opozoril. Ocenil je tudi, da mora Slovenija na poti v Evropo še veliko storiti, vendar pa je že sedaj dosegla stopnjo, ki je nekatere države članice EU se niso.

Poročilo, ki so ga po tej razpravi sprejeli evropski parlamentarci, obsega tri strani in pol, na katerih povzema proces, ki je privedel do Evropskega sporazuma med EU in Slovenijo. Povzema temeljne značilnosti sporazuma, ki so med drugim: opredelitev polnopravnega članstva Slovenije v EU kot končnega cilja, spostvanje človekovih pravic in temeljnih načel demokracije ter razvijanje medsebojnih odnosov, osnova sporazuma pa je vzpostavitev političnega dialoga med Slovenijo in EU, ki naj bi Slovenijo postopoma privedel v unijo.

Poročilo pojasnjuje, da je prilaganje slovenske zakonodaje evropski skupaj z italijanskimi zahtevami, da optanti, ki so v petdesetih letih zapustili nekdanjo Jugoslavijo, dobijo lastninsko pravico nad nepremičninami, ki so jim tedaj pripadale, povzročilo zamudo pri procesu sklepanja sporazuma. »Dvostranske težave med Italijo in Slovenijo je možno pripisati izredno zapletenim razmeram, ki so nastale zaradi kompleksnih odnosov na mejnih območjih te regije v preteklosti, in dodatnemu dejstvu, da je razpad Jugoslavije privedel do razdelitve italijanske manjšine v Istri, ki sedaj deloma pripada Hrvaški in deloma Sloveniji,« pojasnjuje poročilo. Opozarja tudi, da sta poleg tega »slovenska zakonodaja in ustavni akt tujcem prepovedovala lastništvo nad nepremičninami v Sloveniji, kar je nezdružljivo z evropsko zakonodajo in kar si je možno razlagati samo z relativno mladostjo slovenske države ter njeno željo po zaščiti neodvisnosti«.

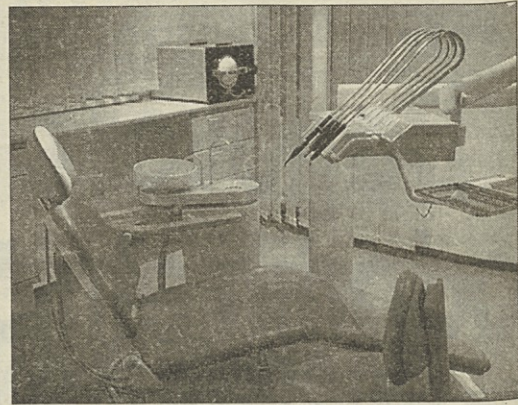
Več prijav kot prostora v študentskih domovih

LJUBLJANA - Z vse večjim vpisom na visokošolske zavode v zadnjih štirih letih naraščajo tudi potrebe po namestitvi študentk in študentov v študentske domove. Ker, po podatkih ministrstva za šolstvo in šport, tudi ob povečanih kapacitetah v domovih letošnje prijave precej presegajo ponudbo, je vlada RS včeraj sprejela sklep o javnem razpisu za podelitev koncesije za sofinanciranje bivanja študentov visokošolskih zavodov. Pogoji za pridobitev koncesije bodo podrobno navedeni v naslednji številki Uradnega lista RS, rok za prijavo na razpis pa je 25. september. (KaN, foto: Barbara Reya)

Znova največ novih zasebnih zobozdravnikov

LJUBLJANA - Na razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za izvajanje programa zdravstvenih storitev se je prijavilo 887 javnih in zasebnih izvajalcev oziroma 194 ponudb javnih zavodov in 693 ponudb zasebnikov. Mreža javnih zavodov bo ostala bolj ali manj nespremenjena, zasebnih zdravnikov pa bo v mreži zdravstvene službe letos ponovno občutno več: novih zasebnih zdravnikov in drugih zasebnih delavcev v letošnjem letu že blizu dvesto, vseh skupaj pa je skoraj sedemsto. Največ novih zasebnikov je znova med zobozdravniki. (KaN, foto: Barbara Reya)

UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ / POROČILO O DELU ZA LETO 1995

Veliko pritožb, a neutemljenih

Največ obsojencev »sedi« zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje

LJUBLJANA - Direktorica Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij Irena Kriznik je včeraj predstavila obsežno poročilo o delu uprave v lanskem letu. V njem so povzeta letna poročila zaporov in ter prevezgojnega doma. Osnova za delo uprave se naprej ostaja socioterapija, s katero pripravljajo obsojence na vrnitev v družbo in živlensko sredino, pri čemer pa tesno sodelujejo predvsem s službami za socialno varnost.

Veliko pozornost uprava v zadnjem letu in pol posveča zdravstvenemu varstvu obsojencev. Ministrstvo za pravosodje je marca lanskega leta z Zavodom za zdravstveno zavarovanje namreč sklenilo pogodbo, s katero imajo vsi obsojenci zagotovljeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Uprava tudi ugotavlja, da stvelilo obsojencev, ki se vključuje v izobraževanje, že četrto leto upada. Razlogi naj bi bili predvsem v slabših zaposlitvenih možnostih po prestani kazni, med obsojenci pa prevladuje tudi mnenje, da so z izobraževanjem preobremenjeni. Uprava se je v lanskem letu skušala odzvati na spremenjene družbenoekonomske razmere in slediti tokovom aktivne politike zaposlovanja, zato je ob koncu lanskega leta, skupaj z republiškimi zavodom za zaposlovanje, pripravila celoten projekt zaposlitvene rehabilitacije obsojencev.

Pri svojem delu so začeli tudi z intenzivnejšim izobraževanjem delavcev na področju obravnave odvisnosti od alkohola. S Centrom za mentalno zdravje so organizirali seminar, na katerem so

se dogovorili, da v zavodih za prestajanje kazni zagotovijo »suhost« oziroma da v njih ne bi točili alkoholnih pijac. Poseben problem pa predstavljajo obsojenci, odvisni od drog, kar prikazuje tudi naslednji podatek. Leta 1990 je bilo v zavodih 16 oseb, odvisnih od drog, konec lanskega leta pa že kar 133. Zaradi tega je uprava konec lanskega leta za zaposlene v zavodih organizirala seminar o delu z odvisniki. Na področju zdravstvenega varstva obsojencev posebno skrb posvečajo tudi problemu aidsa; obsojenci so namreč posebej kritična populacija. V vseh zaporih potekajo predavanja tako za delavce kot za obsojence, v kratkem pa naj bi izšla tudi knjizica o aidsu, ki bo prirejena razmeram v zaporih.

Uprava skrbi tudi za to, da bi bilo življenje obsojencev med prestajanjem kazni lažje. Med ugodnosti, ki so jih deležni obsojenci, tako stejejo prosti izhodi, popolna izraba letnega počitka na prostosti, obiski brez nadzora, prosti obiski svojcev v zato namenjenih prostorih, prosti izhodi z obiskoval-

cem v okolico in denarne nagrade. Iz podatkov pa je možno razbrati, da so tudi takšni obsojenci, ki teh ugodnosti niso deležni. V zaprtih delu zavoda Dob pri Mirni, v katerem prestajajo obsojenci dolge zaporne kazni zaradi storitve težjih kaznivih dejanj, je namreč polovica takšnih, ki niso deležni nikakršnih ugodnosti.

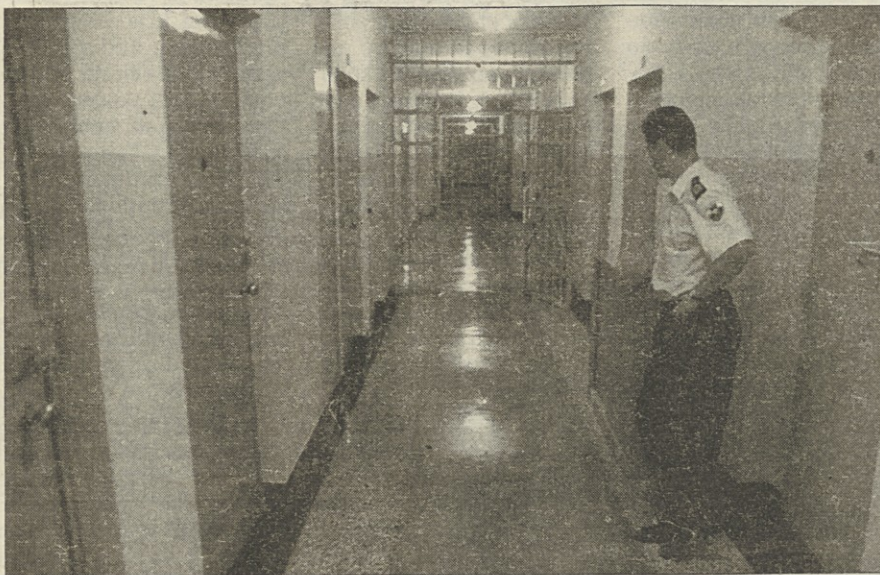
Sicer pa je v letnem poročilu možno najti tudi podatke, da so obsojenci v lanskem letu na upravo za izvrševanje kazni poslali 46 pritožb. Te so se nanašale zlasti na podeljevanje ugodnosti, uporabo prisilnih sredstev, omejevanje gibanja v okviru

zavoda in sprejemanje obiskov. Pri obravnavanju pritožb so ugotovili, da največkrat niso bile kršene pravice obsojencev, čeprav v nekaterih primerih postopanje delavcev v zavodih ni bilo najbolj korektno. V primerjavi z letom 1994 uprava beleži tudi porast uporabe prisilnih sredstev. Ta so največkrat uporabili zaradi poškodovanja inventarja v zavodih, napada na zaposlenega in samoposkodovanja.

Sicer pa je trenutno v slovenskih zaporih in priporih 522 obsojencev in 168 pripornikov. Podatki iz leta 1995 kažejo, da največ obsojencev prestaja kazni

zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje, sledijo kazniva dejanja zoper življenje in telo, kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa ter javnega reda in miru. Zanimiv je podatek, da le blizu tri odstotke obsojencev »sedi« zaradi kaznivega dejanja na gospodarskem področju. Največ obsojencev prestaja kazni od dveh do treh let. Sledijo tisti, ki prestajajo kazni od pet do deset let, in tisti, ki prestajajo kazni manj kot eno leto. Prav tako je zanimiv podatek, da le okoli dvajset obsojencev »odse-di« kazni do konca.

Vesna Vuković

Največ zapornikov prestaja kazni od dveh do treh let (Foto: arhiv Republike)

Ogled grobišča

CELJE (STA) - Člani preiskovalne komisije državnega zbora za raziskovanje poveljnih množičnih pobojev pod vodstvom Jožeta Pučnika (SDS) so si na območju Celja ogledali nedavno odkrito množično grobišče na Golovcu ter ob pomoči tako menovane Teharske komisije obiskali se nekaj drugih grobišč, med drugim grobišče pri Kosnici in grobišče v nekdanjem tankovskem jarku.

Po oceni predsednika komisije Jožeta Pučnika je bil obisk koristen, saj so si poslanci na kraju samem ustvarili mnenje o izrednih razsežnostih teh množičnih grobišč v okolici Celja. Na podlagi opravljenih ogledov je mogoče ugotoviti, da si bo morala komisija se naprej prizadevati za nadaljnje raziskave množičnih grobišč; brez ekshumacije, ki bo potekala po znanstvenih pravilih sodno-medicinskih strokovnjakov, namreč ne bo mogoče preveriti izjav pri o vseh mogočih grobiščih, je ocenil Pučnik.

Varuh človekovih pravic v Pomurju

GORNJA RADGONA - Na povabilo radgonskega župana Mihe Vodenika je varuh človekovih pravic Ivan Bizjak v okviru tri-dnevnega obiska pokrajine ob Muri obiskal občino Gornja Radgona. O težavah tukajšnjih prebivalcev se je najprej pogovarjal v prostorih radgonske občine, nato pa v prostorih KS Apače. Čeprav sodi radgonska občina med vodilne v Sloveniji po nezaposlenosti, je bil varuh človekovih pravic presenečen, da v Gornji Radgoni ni slisal niti ene pripombe glede kršitev zakonitosti na področju socialne varnosti in glede denacionalizacije, nekaj težav je le pri pridobivanju državljanstva, največ pa s tukajšnjim okrajnim sodiščem. V Apaski dolini je bila v ospredju pogovora socialna stiska ljudi zaradi stečajev podjetij, izgube zaposlitve, izgube stanovanjskih pravic... Ivan Bizjak je obiskal se športno rekreacijski center Zgornje Konjice in psihiatrično bolnišnico v Tratah v lenarski občini, danes in jutri pa nadaljuje obisk v Murski Soboti in Beltincih. (O. B.)

Pahorjev poziv Kračunu

LJUBLJANA - Borut Pahor je včeraj pozval zunanega ministra Davorina Kračuna, naj se »na primeren način odzove stalistu italijanskega finančnega ministra Viscoja«. Pahor, ki je na zadnji seji odbora DZ za mednarodne odnose poudaril pozitiven pomen izjave ministra Dinija, da vprašanje vojne zadeva uradnih dvostranskih odnosov, meni, da je potrebno pozdraviti prizadevanja za izboljšanje odnosov med državama, ki naj bodo zasnovani na medsebojnem spoštovanju in razumevanju, za kar naj bi si iskreno prizadevala tudi nova italijanska vlada. Zato je bilj toliko bolj neprijetno presenečen nad »na moč podcenjujočim staliscem italijanskega ministra Viscoja«, da je Slovenija »v položaju, ko izbira med italijanskim ali avstrijskim protektoratom.« Pahor meni, da uradni Ljubljani ni potrebno skrivati zadovoljstva, da je prišlo do izboljšanja odnosov, vendar mora hkrati dovolj odločno odgovoriti na morebitne neodgovorne izjave in stalisca sosednje države, se posebej, če jih izreče član vlade. (N. R.)

STRANKARSKA KRONIKA

Demokrati kritično do »ekstra-profitnih poslovnežev«

LJUBLJANA (STA) - Predstavniki Demokratov Slovenije (DS) so na včerajšnji novinarski konferenci kritično spregovorili o odnosu države do primerov različnih goljufij »ekstra-profitnih poslovnežev« in predstavili strankin odnos do spodbuhanja in nastajanja novih gospodarskih podjetij v Sloveniji.

Predsednik strankine komisije za gospodarstvo Miroslav Merc se je ob uvodnem poudarku, da v DS vsekakor podpirajo podjetništvo, poslovno inovativnost in uspešnost, kritično opredelil do številnih deviantnih primerov, ki so v Sloveniji mnogo prepogosti in si sledijo od bankrota banke Les, do kasnejših »hudih sol modernega podjetništva kot so Trend, Time-sharing, Fair-play, Catch the Cash, Umek Trade in nedavno se primer Zdenex«. Zal se v Sloveniji prevečkrat srečujemo s kriminalom in ob tem se v DS sprašuje, kako se pristojni državni organi in ustanove ob vseh velikih problemih praviloma zganajo se le teden dni za tem, ko je zadeva že v časopisu. Se bolj zaskrbljujoče pa je za Miroslava Merca to, »da se na oni strani, ce ne že kriminalnega - pa prav gotovo moralnega brega nahajajo tudi najbolj eminentne združbe, podprte od vseh vej«. Ob tem je predstavnik DS opozoril na »vsedrjavni privatizacijski projekt« in se ob skladih in družbah za upravljanje vprašal, »v čem se razlikuje afera Zdenex od afere certifikati«.

SLS in CIS o volilni koaliciji

LJUBLJANA (STA) - Predsednik Slovenske ljudske stranke (SLS) Marjan Podobnik in predsednik Civilne iniciative za Slovenijo (CIS) Miha Burger sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila razloge za skupen nastop strank na volitvah.

Marjan Podobnik je izrazil prepričanje, da bo več kot 150 visoko izobraženih sopolisnikov za registracijo stranke CIS pomenilo pomembno okrepitev za njun volilni nastop. Pravak SLS meni, da je dogovor o skupnem nastopu prvi konkretni korak programskega in političnega povezovanja, ki je nujno, ce želi Slovenija zaustaviti negativne gospodarske in socialne trende, ki so posledica delovanja sedanjega vlade. SLS in CIS bosta skupen program v celoti predstavili sredi oktobra, prav tako tudi skupno kandidatno listo. V programu so se zavzeli za odločne ukrepe proti gospodarskemu kriminalu, velike državne projekte (kot je gradnja avtocest) pa bi morali po mnenju SLS in CIS voditi tako, da bi utrjeval slovensko gospodarstvo in zmanjševal slovensko, ne pa tujo brezposelnost. Predsednik CIS je poudaril, da je treba vzpostaviti finančni red ter doseči razvidnost in strog nadzor pri uporabi javnih financ, Marjan Podobnik pa je opozoril se na pomanjkljivo sanacijo bančnega sistema, na dvomljiva pogajanja v zvezi z nasledstvom SFRJ in na razprodajo slovenske celulozne, papirne in graficne industrije.

ZLSD za dostopnejše šolanje

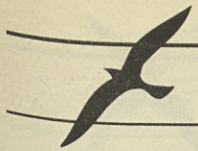
LJUBLJANA (STA) - Tako kot sicer pri koalicijski vladi Združene liste z volilci, je tudi na področju solstva osnovni poudarek na zmanjševanju socialnih razlik in odpravljanju brezposelnosti, je na včerajšnji novinarski konferenci Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) poudaril Igor Luksic. Ker ob obstoječi izobrazbi in številu študentov rešitev problema brezposelnosti ni mogoča, so naloge resorja za solstvo predvsem v povečevanju možnosti za izobraževanje, je dejal Luksic.

Drugi poudarek je na izgradnji slovenske nacionalne identitete ob pogojih odprtosti, kar seveda ne pomeni samo odprtosti v Evropo temveč v svet, je dejal Luksic in poudaril, da teologom ne bi smeli odpirati vrat v javno solo, kar se je po njegovem mnenju zgodilo z uvedbo predmeta etika in družba. Dokler teološka fakulteta ne bo enakopravna z drugimi fakultetami v smislu, da bodo na njej pod istimi pogoji lahko predavali tudi učitelji-neteologi, toliko časa bo predstavljala predvsem cerkveno ustanovo, je dejal Luksic. Mestni svetnik in evidentirani kandidat ZLSD za državnozbornske volitve Danilo Tomsic je poudaril, da danasnji solski sistem velikemu številu mladih sploh ne omogoča, da bi se vanj vključili, tistim, ki uspejo, pa ne ponuja dovolj možnosti preživljanja prostega časa. Tomsic je glede na trenutni položaj izpostavil dva možna instrumenta za olajšanje dostopa do šolanja, in sicer uvedbo mešanega, socialnega in kreditnega sistema stipendiranja ter podpiranje in subvencioniranje zasebnega oddajanja sob študentom.

MO ZLSD o volilni strategiji

LJUBLJANA - Mestna organizacija Združene liste socialnih demokratov je na včerajšnji novinarski konferenci predstavila volilno strategijo in cilje, ki si jih je zastavila njena svetniška skupina v jesenskem delu zasedanj ljubljanskega mestnega sveta.

Kot je povedal dr. Lev Kreft bo poskušala stranka v Ljubljani doseči volilni rezultat, kakršnega je dosegla na lokalnih volitvah, kar pomeni, da naj bi v parlament prišlo od pet do šest poslancev samo iz Ljubljane. Tako kot na nacionalnem nivoju se bo stranka tudi v Ljubljani med volilno kampanjo zavzemala za izboljšanje socialnega zavarovanja, ki naj bi temeljilo na solidarnosti med generacijami. V stranki menijo tudi, da bi bilo najbolje, ce bi se po volitvah oblikovala levo sredinska koalicija. Po Kreftovih besedah bi bila koalicija med liberalno demokracijo in Jansevimi socialdemokrati za razvoj Slovenije pogubna. Vodja strankine svetniške skupne Miro Lubej je povedal, da bodo poskušali čim bolj omejiti vpliv volilne kampanje na delo mestnega sveta, Danilo Tomsic pa je poudaril, da bodo svetniki ZLSD vztrajali na ureditvi področja javnih služb in holdinga, začetku obravnave proračuna za prihodnje leto in dokončnem sprejemu statutarnega sklepa o statusu bodočih krajevnih in četrtinskih skupnosti se pred novim letom. (T. U.)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfonična sezona: vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih abonmajev pri blagajni gledališča v Dvorani Tripcovich. Urnik: 9-12, 16-19.

Gledališce Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti lahko podpisete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 20. t. m.

Gledališce Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti pri UTAT lahko podpisete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 28. t. m.

BOLJUNEC

Rosandra Crossing 96

V organizaciji zasebne radijske postaje

Balkan Station 89MHZ (ex Radio Onda Libera) se, ob gledališču France Prešeren, danes, 11. t. m. zaključuje prireditve z nastopom ansambla »D.O.A.«, z Anti racist festivalom in predvajanjem filma »L'odio«, medtem ko bo ansambel »No-MeansNo«, ki bi moral nastopiti nocoj, iz organizacijskih razlogov nastopil v ponedeljek, 14. t. m. v Margheri pri Benetkah in sicer v CSO Rivolta PVC, Ul. Fratelli Bandiera.

SALEŽ

Poletni večeri v zgoniski občini

V cetrtek, 19. t. m. bo v Brisčikih na Krzadi koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4.

V nedeljo, 29. t. m., ob 20.30 bo v Zgoniku, v cerkvi sv. Mihaela, koncert vokalne skupine Musica noster amor.

KOROŠKA

ŠENTJAKOB V ROŽU

Kulturni dom: Jutri, 12. t.m., ob 20.00 - kladični koncert SPD Roz in SPZ.

BOROVLJE

Pri Cingelcu: v petek, 13. t.m., ob 20.00 - Klasični koncert SPD Borovlje.

ZAHOMEC NA ZILJI

V Ljudski soli bo v soboto, 14. t. m., ob 20. uri klasični koncert v priredbi PSPD Zila in SPZ.

PLIBERK

Pri Brezniku - MePZ Podjuna Pliberk: v ponedeljek, 16. t. m., ob 19. uri predavanje »Zdravilna zelišča za Tvoje

zdravje. Predava znani zeliščni župnik Weidinger.

SELE

V Farnem domu bo v nedeljo, 15. t. m., ob 15. uri premiera igre »Dan oddiha«.

RADIŠE

Pred kulturnim domom prireja SPD Radiše v nedeljo, 15. t. m., ob 10.30 Radisko zegnanje.

CELOVEC

Mladinski dom, Mikschalle 4: v torek, 24. t. m., ob 20. uri premiera kratkih filmov »Eiszeit - Ledena doba« in »Bo bilo - Es wird gewesen sein«.

GORICA

Goriski grad-Grofova dvorana

V petek, 20. in 27. t. m. bosta na sporedu koncerta opernega petja.

Kulturni dom

Od 7. do 15. t. m. - XV mednarodni natečaj R. Lipizzer- srečanje mladih violinistov.

TRŽIČ

V soboto, 14. t. m. bo nastopil priljubljeni kantavtor Ligabue. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

PASSARIANO

Villa Manin

V petek, 13. t. m., ob 21. uri koncert kantavtorja Claudia Baglionija.

binija.

Art Gallery

(Ul. S. Servolo 6)

Na ogled je mednarodna slikarska razstava »Svet brez meja«.

BENEČIJA-ŠPETER

V Beneski galeriji bo od 13. do 25. t.m., na ogled razstava slikarjev Alessandro Bernardis in Hermana Kosica. Otvoritev ob 19. uri, Urnik raztave vsak dan od 17. do 19. ure razen nedelje.

TRŽIČ

»Sala antiche mura«

Na ogled je razstava skulptur iz krusne sredice Emanuele Minchio.

SEŽANA

Mala galerija

Do 20.9. bo na ogled razstava barvnih fotografij natečaja »Skrivnost Krasa«, ki jo prirejšo Založba Zbrinca, podjetje Motrans in ZKO Sezana.

ŠTANJEL

V razstavišču Stolz na vratih je do 14.9. na ogled razstava slik Sandra Pecenka.

ROŽEK

Grajska galerija

Do 30.9. je na ogled razstava del Veronike von Degenfeld.

TINJE

Don prosvete Sodalitas

Na ogled je razstava »Slike in objekti« Hewige Bledl.

LIBUČE pri PLIBERKU

Galerija Falke

Do 15.9. je na ogled razstava ob 10-letnici smrti Hermanna Falke.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center

Do 20.9. je na ogled skupinska razstava.

GLEDALIŠČA

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Copova 14

Ljubljana

Danes, 11. septembra, ob 15.30: **POLITIKA, BOLEZEN MOJA.**

Predpremiera - za abonma sreda popoldanski izven.

PREMIERA

Jutri, 12. septembra, ob 19.30: Tone Partljic:

POLITIKA, BOLEZEN MOJA - Kako preživeti volitve 96 in se celo smejeti!

V petek, 13. septembra, ob 19.30: T. Partljic: Politika, bolezen moja. Za

abonma repriza in izven.

V soboto, 14. septembra, ob 19.30: T. Partljic: Politika, bolezen moja. Za

abonma sobota in izven.

MALA SCENA MGL

Napovedujemo:

V soboto, 28. septembra, ob 21. uri: L. Wilson:

ZAZGI!

Za izven in konto.

V ponedeljek, 30. septembra;:

T. Dunham:

LJUBEZEN & SEKS & TERAPIJA.

Britka komedija o ljubezni - za izven in

konto.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od

10. do 13. ure ter uro pred predstavo pri

blagajni MGL.

SMG

Vilharjeva 11

Ljubljana

PREMIERE

Bertold Brecht: **Galileo Galilei**, režija:

Matjaz Berger.

Emil Hrvatin: **Moske fantazije**.

Vito Taufer: **Jaz**.

Damir Zlatar Frey: **Tirza**, režija Matjaz

Pograjc.

PONOVIITVE

Mesto, kjer sem bil, režija Matjaz Po-

grajc, glasba Demolition Group.

Silence silence silence, zamisel in iz-

peljava Vito Taufer.

Georg Buchner: **Leonce in Lena**, režija

Eduard Miler.

Celica; koncept in režija Emil Hrvatin.

Butterendfly, režija Matjaz Pograjc, ko-

produkcija SMG in gledališča GLEJ.

Waechter - Dekleva: **Klovni**, režija

Eduard Miler.

Damir Zlatar Frey: **Lepa Vida**, režija

Damir Zlatar Frey, koprodukcija SMG

In Koreodrame Ljubljana.

Bernard Marje Koltes: **Roberto Zucco**,

režija Matjaz Pograjc.

August Strindberg: **Gospodična Julija**,

režija Eduard Miler.

Emil Filipcić: **Psiha**, režija Vito Taufer.

Herbert Achtenbusch: **Susn**, režija

Eduard Miler.

Ivo Svetina: **Seherezada**, režija Tomaž

Pandur.

Lewis Carroll - Vito Taufer: **Alica v ču-**

dezni deželi, režija Vito Taufer.

CANKARJEV DOM

PLES

Nedelja, 15. septembra, ob

21. uri, premiera; ponedel-

jek, 16. septembra in torek,

17. ob 21. uri ponovitvi:

FARIC - STRAVINSKI: Po-

svetitev pomladi. Sodobni

ples. Produkcija FGL in Art

agencija, d.o.o., koprodukcija

Cankarjev dom.

FILM

Od sobote, 14. septembra, do

sobote, 21., v ponedeljek,

23., ter v torek, 24., in v sre-

do, 25. septembra, ob 20. uri:

Premierno prikazovanje fil-

ma **Sanje v Arizoni** (Arizona

Dream), 1992.

Režija: Emir Kusturica.

Igrajo: Johnny Deep, Jerry

Lewis, Faye Dunaway. Sre-

brni medved Berlinskega fe-

stivala 1993.

RAZSTAVE

Danes, 11. septembra, ob 20.

uri: Otvoritev razstave Zora-

na Vogrincica: 20 let. Do 6.

oktobra. (Mala galerija)

ABONMAJI CANKARJEVE-

GA DOMA

Gledališko-plesni abonma

sezona 1996/97. Vpis: lanski

abonenti (če pošljejo prijavo-

nico do 13. septembra) od

16. do 20. septembra; novi

od 23. septembra do 4. okto-

bra. Gledališko-plesni abon-

ma - ko ves, da imas svoje

mesto!

Srebrni abonma - Popolna

harmonija doživlja umet-

nosti in čustev! Vpis za za-

mudnike podalšan do 30.

septembra.

Informacije po tel.: 061/17

67 350.

Blagajna je ob delavnikih
odprta od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred
začetkom prireditev.
Telefon: 061/222-615, faks: 215-015.

GLASBA

ZELŠKA CERKVICA

Zelše pri Cerknici

V torek, 24. septembra,

ob 20. uri bodo v Zelški

cerkvi nastopili:

Irena Grafenauer - flavta,

Mate Bekavac - klarinet

in Godalni kvartet Tarti-

ni.

TABORSKI KULTURNI

DNEVI

Žalec

Danes, 11. septembra, ob

20. uri:

Koncert romske etno glas-

be; nastopila bo skupina

SUKAR, ki jo sestavljajo

Igor Misdaris , Stefan

Uranjek , Nenad Ljuboti-

na Miha Svent in Nenad

Koković. Prireditve bo

potekala v Dvorani Doma

II. slovenskega tabora Za-

lec.

BLED

V soboto, 14. septembra,

ob 11. uri:

Otroški plesni zur z blej-

skim plesnim studiom

Bled (Hom).

Ob 20.30 uri na Blejskem

jezeru bo potekal Prome-

naadni koncert Godbe na

pihala Gorje, na osvetlje-

nih pletnjah.

Ob 21. uri bo v Cafeju

Belvedere nastopil Milko

Lazar Kvartet, ki bodo

igrali glasbo od baroka do

jazza in naprej.

Istega dne, ob 21.30 uri

vabi blejski zupan na

»Cvetlični ples«, z New

Swing Kvartetom.

Srečko Fišer

vonj

poljskega zajca

ali Večer v življenju Borisa Lisjaka

Režiserka: Katja Pegan

musical za mlade

vsaka podobnost z resničnimi

živalmi ali dogodki je zgolj naključna

krstna uprizoritev

cetrtek, 12. septembra

ob 18. uri

FESTIVAL LJUBLJANA

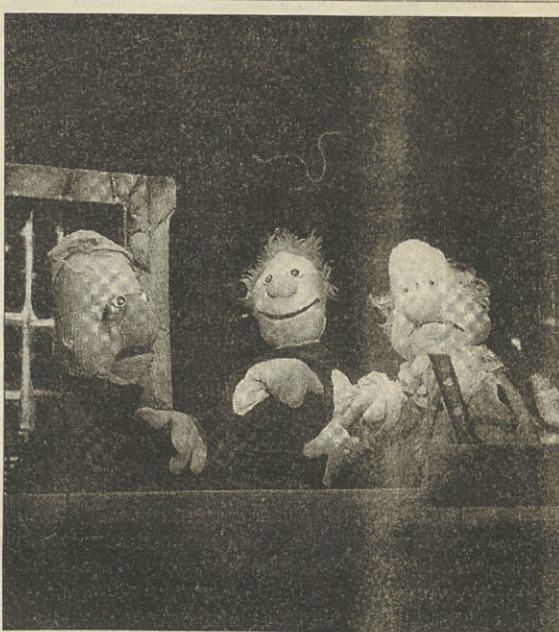
PARTIBREJKERS

Krizanke, 18. septembra, ob 20 uri.

Preprodaja vstopnic:

blagajna Festivala Ljubljana v Krizankah,
prodajalne plošč Rec - Rec, Vom, Vinyl-
manija, Aligator v Kranju, Sračje Gnezdo
v Novem mestu.

RAZSTAVE

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

Dunajska cesta 31

Ljubljana

Včeraj, 10. septembra, ob 18. uri je bila otvoritev

razstave Brede Varl »Od skice do lutke«.

Razstava bo na ogled do 11. oktobra.

GALERIJA EĞURNA

Gregorčičeva 3

Ljubljana

Razstava slikarjev Maj-

de Skrinar, Zivka Ira

Musić in Andraza Sala-

muna je na ogled od 3.

septembra.

GALERIJA LOTERIJE

SLOVENIJE

Trubarjeva 79

Ljubljana

VOJKO HERNAUS,

olja na platnu, olja na

kartonu. Razstava bo na

ogled do 11. oktobra.

JAKOPIČEVA GALERI-

JA

Ljubljana

Na ogled je razstava ka-

rikatur arhitekture Lilija-

na Praprotnik Zupan-

cić. Razstava bo na

ogled do 18. oktobra.

GALERIJA COMMER-

CE

Einspillerjeva 6

NOVICE

Kdo je hitrejši: Bailey ali Johnson?

LOS ANGELES - Tek na 150 metrov med olimpijskim prvakom v teku na 100 metrov Kanadčanom Donovanom Baileyjem in olimpijskim prvakom na 200 metrov Amerikanom Michaelom Johnsonom naj bi pokazal, kdo je trenutno najhitrejši človek na svetu. Ameriško podjetje Loon namerava tekmovalno izvesti v Sky Domu v Torontu. Zmagovalcu obljublja nagrado milijon dolarjev, porazencu pa 250.000 ameriških dolarjev. Johnson naj bi udeležbo že potrdil, Bailey pa naj bi se odločil se v tem tednu. Diskusija o najhitrejšem sprinterju na svetu se je začela prav po rekordnih dosežkih na letosnjih olimpijskih igrah v Atlanti. Bailey je 100-metrsko razdaljo pretekel v 9,84 sekunde, dvakratni olimpijski prvak Johnson pa dvakrat daljšo progo v 19,32 sekunde, oz. s 100-metrskim povprečjem 9,66 sekunde. Kasneje sta se v polemiko o najhitrejšem na svetu vključila tudi oba sportnika. Johnson je na mitingu ISTAT v Berlinu naziv najhitrejšega človeka zahteval zase, Bailey pa trdi enako. Britanski sprinter, olimpijski prvak iz Barcelone 1992, Linford Christie je nato predlagal resitev - tek na 150 metrov. »Moji najboljši časi so mimo,« pa je svoje sposobnosti ocenil 36-letni Britanec.

Ali se Irvine vrača k Jordanu?

MONZA - Se bo Eddie Irvine ze po prvem letu pri Ferrariju vrnil k Jordanu? O tem se je včeraj precej govorilo v Monzi, kjer so imeli poskusne vožnje ekipe Jordana, Ligierja in Footworka. Pobudnik ugibanj je bil sam Irvine, ki se je dan po potrditvi pogodbe s Ferrarijem tudi za naslednjo sezono pojavil na dirkalnici in kazal se posebno zanimanje za poskusne vožnje novega Jordanov ega vozila. Vendar je sam voznik takoj odločno dejal, da ne razmišlja o povratku.

Boris Becker predal dvoboj

BUKARESTA - Prvi nosilec Nemec Boris Becker je na teniskem turnirju v Bukaresti (475.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada) predal dvoboj z Norvežanom Christianom Ruudom zaradi poškodbe. Do predaje je Norvežan vodil s 5:3. Rezultati, prvi krog: Johansson (Sve) - Trifu (Rom) 6:4, 6:2; Ruud (Nor) - Becker (Nem/1) 5:3, predaja Beckerja.

V Bogoti brez presenečenj

BOGOTA - V kolumbijski prestolnici Bogoti se je začel mednarodni moški ATP teniski turnir. Rezultati 1. kroga: Santoro (Fra/8) - Campana (Ekv) 5:7, 6:4, 6:4; Sanchez (Spa/3) - Rincon (Kol) 6:4, 6:3; Lucas (Arg) - Miguel (Kol) 6:4, 7:6 (7:2); Lapentti (Ekv/4) - Rikl (Ces) 6:4, 4:6, 6:4; Ellis (Arg) - Drada (Kol) 7:5, 0:6, 6:4; Hadad (Kol/7) - Nainkin (JAR) 6:4, 6:2.

Prvi in osmi nosilec uspešna

BOURNEMOUTH - Prvi nosilec Spanec Alberto Costa je na teniskem turnirju v Bournemouthu (400.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada) v prvem krogu premagal Nemca Michaela Geserera s 6:0 in 6:3. Uspešen pa je bil drugi nemški tenisac Marc Kevin Goellner, ki je izločil Francoza Thierryja Championa. Rezultati, prvi krog: Goellner (Nem/8) - Champion (Fra) 7:6 (8:6), 6:2; Costa (Spa/1) - Geserer (Nem) 6:0, 6:3; Magnus Norman (Sve) - Albert Portas (Spa) 6:2, 6:1.

NOGOMET / DANES PRVO KOLO V LIGI PRVAKOV

Juventus bo imel drevi težjo nalogo kot Milan

Turinčani gostijo Manchester United, Milan pa Porto - Ajax močno oslavljen - V 4 predtekmovalnih skupinah 16 ekip

TURIN - Po včerajšnjih tekmah v pokalu UEFA je danes na vrsti prvi krog v Ligi prvakov, v kateri v štirih predtekmovalnih skupinah nastopa šestnajst ekip. Branilec naslova Juventus bo začel svojo pot doma proti angleškemu predstavniku Manchester Unitedu, drugi italijanski predstavnik Milan pa se bo prav tako doma pomeril s portugalskim Portom.

Toda največje pričakovanje vlada najbrž za srečanje A skupine med evropskim podprvakom Ajaxom in francoskim Auxerreom. Ajax je v precejšnjih težavah in v domačem prvenstvu je po porazu z 2:0 proti Nimegueu zdrsnil na deveto mesto. Poleg tega bo v primerjavi z lansko ekipo nizozemski prvak na današnji tekmi nastopil z močno spremenjeno postavo. Zapustili so ga Reiziger, Davids, Finidi in Kanu, kaznovani so Blind, Witschge, Wooter in Dani, medtem ko je Kluivert poskodoval. Zato je skraj normalno, da je Auxerre pred domačimi gledalci favorit, čeprav bo tudi francoski klub nastopil brez treh standardnih igralcev. Manjkali bodo namreč bivši igralce Napolijski Blanc, napadalec Cocard in branilec Silvestre. V drugem srečanju v tej skupini se bosta pomerila švicarski Grasshopper in škotski Glasgow Rangers, po mnenju poznavalcev pa na tej tekmi ni izrazitega favorita.

V B skupini sta Atletico Madrid, ki bo igral brez Caminera, in Borussia Dortmund, ki se bo morala odpovedati Sammerju,

George Weah (Milan)

kljub vsemu favorita na domačih tekmah proti romunski Steaua oziroma poljskemu Widzewu iz Lodza.

V Juventusovi C skupini se bo lanske finalist pokala pokalnih zmagovalcev dunajski Rapid doma pomeril s turskim Fenerbahcejem. Dunajčani so v dobri formi (v zadnji prvenstveni tekmi so premagali Salzburg z 2:0), zaradi poškodbe pa ne bo igral Poljak Ratajczyk, medtem ko je Bolgar Ivanov že okreval. Tudi Turki igrajo dobro in v istanbulskem derbiju so v nedeljo visoko s 4:0 premagali Galatasaray. Pri njih bo manjkal Bolgar Kostadinov, ki je diskvalificiran.

V D skupini sta ob Milanu in Portu se trenutno najboljša švedska ekipa Göteborg in norveška Rosenborg. Na domačem

igrišču so Svedi favoriti, čeprav bodo nastopili brez veznega igralca Pettersona in najbrž tudi branilca Lucića, ki sta poskodovala.

Predtekmovalni del po skupinah se bo zaključil 4. decembra, prvo in drugouvrščena ekipa iz vsake skupine pa se bosta uvrstili v četrtfinale, ki bo na sporedu 5. in 19. marca 1997. V četrtfinalu bodo zmagovalci skupin nastopili proti drugouvrščenim ekipam iz drugih skupin (2B - 1A, 2A - 1B, 2D - 1C, 2C - 1D), v polfinalu, ki bo 9. in 23. aprila se bo zmagovalec prvega četrtfinala (2B - 1A) pomeril z zmagovalcem drugega (2C - 1D), v drugem polfinalu pa se bosta pomerila zmagovalca ostalih dveh četrtfinalnih srečanj, pri čemer bodo ekipe, ki bodo prve tekme igrale doma določili z žrebom. Finale bo 28. maja, kraj srečanja pa se ni določil.

Kar zadeva italijanska predstavnika je Milan po mnenju vseh izrazit favorit. Porto naj ne bi bil v formi, poleg tega pa bo nastopil brez treh poskodovalih igralcev Domingosa, Mielcarskega in Quinzinha.

Pri Milanu je dilema Savicević ali Baggio »resila« poškodba Crnogorca. Tako bo Tabarez v napadu poslal v konici napada na igrišče isto trojico, kot v prvem kolu prvenstva: Weah-Baggio-Simone.

Težje delo čaka Juventus, saj je angleški predstavnik mančesterske United vsega spostovanja vreden nasprotnik, pri katerem so Giggs, Cantona, Poborski in Cruyff zadostno jamstvo za vsakega

trenerja. Toda trener Fergusson vseeno svari pred pretiranim optimizmom angleških navijancev in napoveduje dokaj previdno igro.

Na drugi strani je tudi Lippi precej previden z izjavami, čeprav je povsem jasno, da bodo črno-beli igrali odločno na zmago, ki je seveda povsem v njihovem dometu.

VERJETNE POSTAVE Juventus - Manchester United

Juventus: Peruzzi, Porrini, Montero, Ferrara, Pessotto, Conte, Zidane, Deschamps, Boksić, Del Piero, Vieri

Manchester: Schmeichel, P. Neville, May, Pallister, Irwine, Beckham, Butt, Giggs, Poborski, Cantona, Cruyff.

Sodnik: Merk (Nemčija) TV prenos ob 20.30 po Canale 5

Milan - Porto

Milan: Rossi, Panucci, Galli, Maldini, Reiziger, Boban, Albertini, Desailly, Baggio, Weah, Simone.

Porto: Wozniak, Joao M. Pinto, Aloisio, Jorge Costa, Rui Jorge, Sergio Conceicao, Paulo Santos, Barroso, Rui Barros, Edmilson, Artur Sodnik: Van Der Ende (Nizozemska)

TV prenos ob 20.30 po Italia 1

DANASNI SPORED

Skupina A: Grasshopper Zürich - Glasgow Rangers, Auxerre - Ajax;

Skupina B: Atletico Madrid - Steaua Bukaresta, Borussia Dortmund - Widzew Lodz;

Skupina C: Rapid Dunaj - Fenerbahce; Juventus - Manchester United;

Skupina D: Milan - Porto, Göteborg - Rosenborg.

VUELTA

Etapa Steelsu, Jalabert še vodi

Indurain še bolj zaostal

MURCIA - Laurent Jalabert je včeraj pridobil še dodatnih 35 sekund prednosti pred Miguelom Indurainom edinim »velikim« preostalom nasprotnikom, saj sta včeraj za Francozom Rominger in Escartin zaostala kar za sedem minut. Etapo pa je dobil Belgijec Tom Steels, ki je v sprintu premagal Nemca Marcela Wusta in Italijana Giovannija Lombardija. V skupni uvrstitvi zdaj Indurain za Jalabertom zaostaja minuto in 6 sekund.

Vrstni red 4. etape Dirke po Španiji, Albacete-Murcia (166,5 km): 1. Tom Steels (Bel - Mapei) 3 ure 52 minut 52 sekund; 2. Marcel Wust (Nem), 3. Giovanni Lombardi (Ita); 4. Asier Gueñetxea (Spa); 6. Steffen Wesemann (Nem); 7. Tristan Hoffman (Niz); 8. Biagio Conte (Ita); 9. Pascal Chanteur (Fra); 10. Angel Edo (Spa); 11. Massimiliano Gentili (Ita); 12. Luca Pavanella (Ita); 13. Maximilian Sciandri (VB); 14. Fabio Baldato (Ita) vsi v casu zmagovalca

Skupni vrstni red po 4. etapi: 1. Laurent Jalabert (Fra/ONCE) 16 ur 4 minute 10 sekund; 2. Fabio Baldato (Ita) + 4 sekunde; 3. Giovanni Lombardi (Ita) +8; 4. Jürgen Werner (Nem) +19; 5. Steffen Wesemann (Nem) +24 itd.

FORMULA 1 / POGOVOR S HEINZ-HARALDOM FRENTZOM

Williams oskočna deska proti vrhu

Pred leti se je še enakovredno kosal s svetovnim prvakom Schumacherjem

MONZA - Kar se je dolgo le govorilo, je pred kratkim postalo tudi »uradna« resnica - Heinz Harald Frentznu je končno uspelo. Kot eden najobetavnejših nemških dirkačev, ki se je kalil skupaj s Schumacherjem in Wendlingerjem pri mostvu Sauber - Mercedes v zdaj že ukinjeni skupini C, je bil kar nekaj časa v senci dvakratnega prvaka Michaela Schumacherja. Pa ne zaradi svojih sposobnosti, v te vsaj za zdaj ne dvomi skoraj nihče, bolj zaradi povprečnega mostva Sauber in letos ne ravno blestecih Fordovih 10-valjnikov. A Heinz Harald, pol Nemec pol Spanec (njegova mati je namreč Spanka, po kateri pa vsaj na prvi pogled ni prevzel vroče južnjaške krvi), bo moral svoje kvalitete še dokazati. In Williamsov dirkalnik, z mostvom je podpisal dveletno pogodbo, bi lahko bil končno pravo orodje za prestižni boj s Schumacherjem in ostalimi konkurenti.

Heinz-Harald, zdaj lahko rečemo, da ti je končno uspelo priti v vrhunsko mostvo. Kakšni so tvoji občutki?

»Ce sem iskren, je bila odloči-

tev lahka in tudi zelo težka. Lahka zato, ker je napočil čas, da naredim korak naprej, težka pa zato, ker sem se vse, kar danes znam, naučil pri Petru Sauberju. Ze lani sem dejal, da Petra enostavno ne morem pustiti na cedilu, letos pa mi je celo sam dejal, da naj vendar zgrabim priliko, če se mi le ponudi. Pri moji pogodbi z Williamsom denar ne igra pomembno vlogo, saj sem si res želel dirkati s konkurenčnim dirkalnikom.«

Prihodnje leto boš torej član mostva, ki sodi v vrh formule 1.

»Verjetno res, a tudi Sauber je nadvse profesionalno mostvo. Mostvo Williams pa je pač mostvo prvakov, zato so pri njih zahteve po vrhunskih rezultatih toliko večje. To je angleško mostvo, zato vem, da bom pod velikim pritiskom predvsem angleškega tiska. Ze zdaj je tolikšen naval novinarjev, da ne vem več, kam naj se skrijem. Po drugi strani imam že kar nekaj časa stike s Frankom Williamsom, nekajkrat sem že testiral njihove dirkalnike, zato vsaj približno poznam njihov način dela. Seveda pa komaj čakam, da bo slo zares. A

zaenkrat sem se član Sauber-Ford, s katerim zelim na preostalih treh dirkah narediti čim več. To sem jim dolzan.«

Mnogi pravijo, da lahko le ti drzis korak s Schumacherjem, vendar on že kar nekaj sezon sedi v najboljših dirkalnikih, ima veliko izkušenj. Misliš, da boš lahko upravičil pričakovanja? Je mogoče naslov prvaka v prihodnji sezoni še utopija?

»Res je, da sva bila v casu skupine C oba enako hitra, a zdaj so stvari drugačne. Michael je v teh letih dosegel veliko, a veselim se bolj enakopravnega boja z njim. Prvak? Se vam ne zdi, da je vseeno prekmalu napovedati kaj takega? Meni je sicer prav, a ostati moram z obema nogama na tleh. Predvsem, pa ne smem podleciti pritiskom medijev. To pa ne bo lahko.«

Prihodnje leto bo Jacques Villeneuve tvoj kolega, in je prav tako nadvse hiter. Kaj meniš, kako bosta shajala?

»Jacquesa poznam dokaj dobro, sva dobra prijatelja, v "domačem" Monte Carlu se kar pogosto dobiva na pijaci in podobno. Poleg tega je nenaporen fant, s ka-

terim bom lahko shajal. Seveda bo imel nekaj prednosti, ker pač bolje pozna mostvo Williams, a z nekaj dobre volje in veliko trdega dela ga bom že ujel.«

Torej meniš, da boš vsaj tako hiter kot on?

»Ne, zelim biti hitrejši kot on in kot vsi ostali. To je pač formula 1, vsi zelim biti najhitrejši. Če ne bi tako mislil, bi se lahko kar pobral iz formule 1. A kot sem že rekel - ostati moram realist in iz razmer potegniti največ. Pocakajmo na prihodnjo sezono, zdaj se moram osredotociti na preostale dirke. Potem pa se bom posteno spočil. Caka me namreč nadvse zanimiva sezona 1997.« Andraž Zupancič

ODBOJKA / DREVI OB 20.30

Prvak Sisley z Alpitourom v Gorici za trofejo Asics

GORICA - V novi goriski sportni palaci bodo drevi na svoj račun prisli ljubitelji odbojke. Ob 20.30 se bo namreč začelo srečanje med državnim prvakom Sisleyjem iz Trevisa in drugim finalistom play offa Alpitourom iz Cune. Srečanje sodi v okvir troboja za trofejo Asics, tretji udelezenec pa je Las Daytona iz Modene. Drugo kolo trofeje bo na sporedu v petek v Jesiju, kjer se bosta pomerila Las Daytona in Alpitour, troboj pa se bo zaključil v nedeljo v Modeni s srečanjem med Daytono in Sisleyjem.

Za Gorico predstavlja danasnje srečanje izreden sportski dogodek, saj gre prav gotovo za najbolj kvalitetno odbojgarsko tekmo, ki so jo kdajkoli odigrali v Gorici. Or-

ganizatorji srečanja računajo, da bo dvoboj tudi pomagal mestu, da bi dobilo eno od tekem v naslednjem tekmovalju v Svetovni ligi.

Pred tekmo bo v prostorih UGG tudi predavanje znanega odbojgarskega trenerja, prof. Silvana Prandija, ki bo govoril o psihološki pripravi sportnika in ekipe. Predavanje je namenjeno predvsem trenerjem in sodi v sklop rednega dodatnega izobraževanja.

Vstopnice (30 tisoč lir za parter in 17 tisoč lir za tribune) se lahko kupijo neposredno pred tekmo v sportni palaci, v predprodaji pa tudi na pokrajinskem sedežu FIPAV na Trgu Vittoria v dopoldanskih urah med 9.30 in 11.30 in na sedežu Conija v Ul. XXIV maja od 10. do 14. ure.

NOGOMET / PRVO KOLO V POKALU UEFA

Popoln uspeh italijanskih ekip na prvih tekmah

Inter, Roma in Lazio praktično že v drugem kolu, Parma pa bo imela na povratnem srečanju precej težje delo

RIM - Italijanski predstavniki so včeraj s stiri zmagami začeli nastope v pokalu UEFA. Inter, Roma in Lazio so si s tem praktično že zagotovili napredovanje v 2. kolo, v nekoliko težjem položaju pa je Parma, ki je doma samo z 2:1 premagala portugalsko Vitorio Guimares.

Prvi je na sceno stopil Inter, ki je kar s 3:0 zmagal v Guingampu. Francosko mostvo pa si gotovo ni zaslužilo tako visokega poraza, saj je sokega poraza, saj je večji del srečanja napadalo, toda njegovi napadalcji so bili skrajno nespretni pri strelh na Interjeva vrata. Požrtvovalni domači nogometaši, ki jih je zanosno bodrilo 8.000 navijancev, kolikor je tudi prebivalcev mesteca Guingampa, so začeli izredno poletno in zgresili vrsto izredno ugodnih priložnosti za zadetek. Inter pa svoje priložnosti ni zamudil in s spretnim Ganzem že v 25. minuti povedel. Gol je odrezal noge gostiteljem, ki si nekaj minut niso opomogli. Kmalu zatem bi Inter izid lahko podvojil, toda Zamorano je neverjetno sam pred praznimi vrati poslal zogo nad vratničo.

Tudi v drugem polčasu so Francozi požrtvovalno začeli in Interjev vratar Pagliuca je moral nekajkrat prisebno poseči, da je rešil svoja vrata. V 71. min. je Inter podvojil: Zamorano je prodril v kazenski prostor, prislo je do kontakta z vratarjem, tako da je cilski nogometaš padel na tla, španski sodnik

Diaz Vega pa je, ob bur-
nih protestih domačih
igralcev, dosodil enajst-
metrovko, ki jo je
Djorkaeff tudi uspešno
izvedel. Ko je nekaj mi-
nut zatem nerazpoloženi
sodnik izključil se
Jozwiaka in so Francozi
ostali z igralcem manj, je
bilo jasno, da je za do-
mače mostvo tekma iz-
gubljena. Tri minute
pred koncem je Sforza
dosegel še tretji in naj-
lepsi gol srečanja z moč-
nim strelom z razdalje. S
tako visokim vodstvom
Inter seveda ne bo imel
nobenih težav za uvrsti-
tev v nadaljnje kolo.

V »večernem progra-
mu« so preostali trije
italijanski predstavniki
dosegli še tri zmage. Ro-
ma je doma z nekoliko
sreče in predvsem s po-
močjo vratarja Dinama
Smetanina dosegla
gladko zmago s 3:0, ki ji
zagotavlja povsem miren
odhod na povratno
srečanje v Moskvo.

Mrezo gostov je že v 7.
minuti načel Tommasi,
ki je z desne strani po-
slal predložek v kazenski
prostor, žoga pa je na
presenečenje vseh prele-
tela vratarja in končala v
mreži. Le dobrih deset
minut kasneje je na po-
doben način dosegel za-
detek se Fonseca, ki je
bil tudi strelec tretjega
gola za Romo iz enajst-
metrovke.

Drugi del je zato pred-
stavljal golo formalnost,
pri čemer so gostje igrali
večji del drugega dela z
desetimi igralci, ker je
sodnik zaradi dveh ru-
menih kartonov izključil
Stanjuka. Roma je imela
več od igre vendar pa se
rezultat ni več spreme-
nil.

Zelo važno zmago v
gosteh je dosegel Lazio v
Lensu. Uspeh je se to-
liko večji, saj je bil do-
sežen z igralcem manj. V
31. minuti je bil namreč
zaradi dveh opominov
izključen Favalli. Lens je

imel nato več od igre,
Lazio pa si je v protina-
padih ustvaril nekaj le-
pih priložnosti. Eno od
njih je pet minut pred
koncem izkoristil Cha-
mot, ki je po prostem
strelu z glavo premagal
vratarja domačinov.

V najtežjem položaju
bo na povratnih tekmah
Parma. Zmaga doma z
2:1 namreč Parmi ne za-
gotavlja mirne poti v
Guimares. Zola in tova-
risi sinoci niso igrali sla-
bo, toda premoč je bila
jalova, saj je samo Chiesi
uspelo dvakrat premaga-
ti portugalskega vratarja,
medtem ko so gostje, ki
so močno zavlačevali z
igro, v 78. minuti iz edine
priložnosti dosegli
zadetek, ki lahko cez sti-
rinajst dni odigra izred-
no pomembno vlogo.
Srečanje si je ogledalo
izredno malo gledalcev
(prodali so manj kot
6000 vstopnic), velja pa
se omeniti, da se je v 9.
minuti huje poskušoval

Vesetje Ganza po vodilnem zadetku proti Guingampu (Telefoto AP)

Benarrivo, ki bo moral
zaradi zlomljene golenice
dalj časa počivati.

Ostali izidi: Broendby
(Dan) - Aarau (Svi) 5:0,
Ferencváros (Mad) -
Olympiakos (Grč) 3:1,
CSKA Moskva (Rus) -
Feyenoord Rotterdam
(Niz) 0:1, Odense (Dan) -
Boavista (Por) 2:3, Apoel
Nikozija (Cip) - Espanol
Barcelona (Spa) 2:2,
Newcastle United (Ang) -
Halmstads (Sve) 4:0,
Aberdeen (Sko) - Barry
Town (Wal) 3:1, Arsenal
(Ang) - Borussia Mön-
chengladbach (Nem) 2:3,
Celtic Glasgow (Sko) -
Hamburg (Nem) 0:2,
Torpedo Moskva (Rus) -
Dinamo Tbilisi (Gru)
0:1, Tenerife (Spa) -

Maccabi Tel Aviv (Izr)
3:2, Cernomorec Odesa
(Ukr) - National Buka-
resta (Rom) 0:0, Aston
Villa (Ang) - Helsingborg
(Sve) 1:1, Malmö (Sve)
- Slavia Praga (Čes) 1:2,
Bodo Glimt (Nor) - Trab-
zonspor (Tur) 1:2, Bru-
ges (Bel) - Lyngby (Dan)
1:1, Germinal Ekeren
(Bel) - Casino Graz (Avt)
3:1, Dinamo Kijev (Ukr)
- Neuchâtel Xamax (Svi)
0:0, Tirol (Avt) - Metz
(Fra) 0:0, Molenbeek
(Bel) - Besiktas (Tur) 0:0,
Alania Vladikavkaz

(Rus) - Anderlecht (Bel)
2:1, Valencia (Spa) -
Bayern München
(Nem) n. p., Montpellier
(Fra) - Sporting (Por) 1:1,
Schalke 04 (Nem) - Roda
Kerkrade (Niz) 3:0; **da-
nes:** Panathinaikos Ate-
ne (Grč) - Legia Varsava
(Pol), Rapid Bukaresta
(Rom) - Karlsruhe
(Nem), Spartak Moskva
(Rus) - Silkeborg (Dan),
Hutnik Krakov (Pol) -
Monaco (Fra).

Povratne tekme bodo
na sporedu 24. septem-
bra.

BALINANJE / ZAMEJSKO PRVENSTVO

Na sklepni tekmi za trojke bo nastopilo kar 31 ekip

Jutri in v petek bo 6.
in sklepna tekma zamej-
skega balinarskega pr-
venstva, ki ga prireja ba-
linarska komisija ZSS-
DI. Na sporedu bo tek-
movanje za trojke, na
katerem bo nastopilo
kar 31 ekip. Gaja, pri
 kateri bo finalni del, bo
nastopila kar s 6 trojka-
mi, 5 ekip bo imela Na-
brežina-Aurisina, po 4
Primorje in Zarja, po 3
Kras in Sokol, 2 Kraski
dom, po eno pa Danica,
Mak, Polet in Sovodnje.
Izločilni del bo skoraj
na vseh baliniških pri-
nasih društvih, polfina-
le in finale pa na Pa-
dričah na novih Gajinih
balinarskih stezah.

Po petih tekmah več
kot zanesljivo vodi Na-
brežina-Aurisina, ki ima
krog pred koncem pr-
venstva kar 35 točk
prednosti pred drugou-
vrščenim Poletom in je
seveda že društveni pr-
vak. Izredno zanimiv pa
bo boj za končno drugo
mesto, za katerega se
potegujeta openski Po-
let in proseško Pri-
morje. Glede na to, da je
proseško društvo prija-
vilo kar 4 ekipe Polet pa
le eno, ima seveda Pri-
morje lepo priložnost,
da prav na sklepni tek-
mi prehitijo poletovce.

Krog pred koncem je
namreč lestvica na-
slednja: Nabrezina-Au-
risina 65; Polet 30;
Primorje 28; Zarja 19;
Kraski dom 16; Sokol
13; Mak in Sovodnje 8;
Kras 3; Danica in Gaja 0.

Tudi letošnje prven-
stvo, ki so ga priredili
požrtvovalni člani ba-
linarske komisije ZSSDI,
je zelo uspelo tako za-
radi organizacije, kakovo-
stnih tekem ter predv-
sem zaradi velikega ste-
vila ekip in tekmoval-
cev. To pa kaže, da za-
nimanje za to sportno

vrst tudi pri nas nepre-
stano raste. Se posebno
spodbudno pa je, da se
zanj navdusuje vse
večje število zensk in
precej je tudi mladih, ki
se z njim ukvarja. In
dokaz temu je, da se je
tudi za sklepno tekmo
zamejskega prvenstva
prijavilo kar 31 mostev.

Obvestila

MINIBASKET BOR

Kosarkarski klub Bor or-
ganizira tudi letos tečaj
minibasketa. Vabljeni so
vsi osnovnošolski otroci.
Najmlajši 1, 2 in 3 razred
bodo vadili ob torkih in
petkih ob 16.30. Informa-
cije Corbatti, Tel. 361476
ob uri kosila.

SHINKAI KARATE KLUB
obvešča člane in zaintere-
sirane, da se bodo trenin-
gi pričeli v ponedeljek, 16.
t.m., ob 18. uri za otroke
in ob 19.30 za odrasle v te-
lovadnici na Proseku - Ul.
S.Nazario. Do konca sep-
tembra bomo vadili ob po-
nedeljkih in četrtekih z
omenjenim urnikom.
Informacije in vpisovanja
v telovadnici ali po tel.
327342/220199.

SK BRDINA

organizira tečaj smucanja
na plastični stezi v Na-
brežini. Informacije in
vpisovanje na sedežu kluba
Proseška ul. 131 - Opči-
ne, vsak ponedeljek do 30.
t.m., od 19. do 20.30.

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v sezoni
1996/97 solo plavanja in
rekreacijo v bazenu na Al-
turi v Trstu. Vpisovanje
do 13. t. m. vsak delavnik
od 19. do 20.30 po telefo-
nu 566137.

SK BRDINA

organizira trening na sne-
gu 13., 14. in 15. t.m. na
Montalerju. Informacije in
prijava jutri, četrtek, 12.
t.m. na tel.st. 212859.

NOGOMET / MEMORIAL HUSU

Proseško Primorje z zmago nad Gajo prvi finalist Danes Breg proti Zarji

Turnir v Križu: zmaga Juventine po 11-m

Primorje - Gaja 2:0 (2:0)

STRELCA: Stolf v 7. min., Škabar v 32. min.
PRIMORJE: Babich, Matkovich (Braini), Crocetti (Gustin),
M. Stoka, Mislej, Emili, Stolf, Škabar, Blanos, Sardoč, Pesca-
tori (Bragagnolo).

GAJA: Martellani, Leban, Pugliese, Castro, Dizdarevič, Cal-
zi, Gombac, Vrše, kalc, Musolino.

Primorje je sinoci v prvem polfinalu memoriala Bratov
Husu zaslužen premagala Gajo in si tako prislužila finale, ki
bo v petek.

Prosečani so si zagotovili zmago že v prvem polčasu, ko so
tudi povedli z dvema zadetkoma, ki sta ju dosegla Stolf že v
7. min., v sredini polčasa pa je drugič zatresel Martellanijevo
mrežo Škabar. V drugem polčasu so nogometaši Primorja ste-
dili moči, saj jih ta teden čakata se dve težki tekmi, finale tega
turnirja in italijanski pokal. Gajevci so s včerajšnjo predstavo
in z nastopom na tem turnirju povsem zadovoljili.

Drevi ob 20.30 bo na vrsti drugi polfinale, v katerem se bo
stoperila Breg in Zarja.

Turnir SD Vesna

Juventina - Ponziana 5:3 po 11-m (0:1, 1:1)

Na včerajšnjem uvodnem srečanju nogometnega turnirja
SD Vesna v Križu je standreska Juventina po dokaj razburljivi
tekmi ugnala Ponziano po enajstmetrovkah. Ponziana je po-
vedla v prvem polčasu z Giorgijem, 10 minut pred koncem
tekme pa je izenacil Villani. Pri izvajanju enajstmetrovk je bi-
la Juventina boljša (strelci: Trevisan, Cecotti, Zagato, Braidia).

Vesna - Zarja 1:0 (1:0)

STRELEC: Fonda v 40. min.

JADRANJE / DRUŠTVENO PRVENSTVO

Hud boj za naslov prvega pri Čupi

Sesljska Cupa je v nedeljo organi-
zirala že tradicionalno društveno regato
za kajutne jadrnice. Sončno vreme ter
prijeten maestral sta v sesljske vode
privabila kar 28 posadk, ki so ob sport-
ni manifestaciji ujele še zadnje sape le-
tošnjega skromnega poletja. Tekmovalci,
ki so bili porazdeljeni v šest katego-
rij, so se tako natanko ob 11.00 izpred
Sesljskega zaliva podali v trikotno re-
gato polje ter z močnim vetrom usme-
rili jadrnice proti Izoli. Nestalen veter z
jakostjo 3 metrov na sekundo je jadr-
alce pospremil do pet milj oddaljene
boje, nakar so tekmovalci z vetrom v kr-
mi nadaljevali pot proti Miramaru. Pod
obalo je sicer veter ponovno popustil,
po obratu na drugi (zadnji) boji, pa se je
veter ponovno okrepil. To so seveda
nemudoma izkoristili tudi Čupini rega-
tanti, ki so po napetih dvobojih zadnje
»orce« nadaljevali lep jadrni polp-
dan po vodah Trzaskega zaliva ter
nekoliko prelozili klubsko pastasuto.

Na letošnji regati je bilo opaziti iz-
redno zagrizenost udeležencev, o čem-
er priča že sam absolutni vrstni red
prvih štirih tekmovalcev, ki so po uri in
trideset dolgem regatiranju skozi cilj za-

peljali v časovnem razmahu ene same
minute. Prvič sta nastopili tudi dve no-
vi Čupini veliki regatni jadrnici, in sicer
zmagovalka Brown sugar »skipperja«
Franka Rebule in 11-metrška francoska
prvakinja mediteranske regate 94 IMX
38, ki je že dan poprej z Robertom Fa-
torijem za krmilom po 1800 miljah pri-
plula iz Francije za Nadjo Kanalic.

Zmagovalce Rebula je po regati po-
vedal: »Z jadrnico sem izredno zado-
voljen, vendar pa nisem pričakoval, da
bo že ob krstu tako konkurenčna. Upaj-
mo le se, da mi bo rating omogočil
konkurenčnost v kategoriji IMX.«

Drugouvrščen Bezin tudi ni skrival
veselja: »Zelo smo zadovoljni, da smo v
klubu dobili se dve »puscici«, ki bosta
Čupine barve v bodoče nedvomno po-
peljali v sam vrh.«

REZULTATI

Kategorija A: 1. Chiaro de luna (skip-
per Adriano Ferfolja); kategorija B: 1.
Brown sugar (Franko Rebula); katego-
rija C: 1. No comment (Sergio Antoni);
kategorija D: 1. C'est la vie (Valentino
Peric); kategorija E: 1. Aletheia (Aleks
Bezin); kategorija F: 1. Kima (Andrej
Križnič)

A. Domenis

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Prevzela vas bodo sentimentalna občutja. Pogreznili se boste v daljne spomine in se predajali nostalgiji. Ko jo boste predihali, bo prihodnost videti svetlejša.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Prebili boste zid svoje zadržanosti ter se razgovorili kot že dolgo ne. Z veseljem vas bodo poslušali, kajti vaše besede bodo polne samokritičnih priznanj.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Begali boste od družbe do družbe, vendar vam občutka osamljenosti ne bo uspelo pregnati. Osamljeni boste vse dotlej, dokler ne boste pregnali tistega, kar vas ogroža.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Na delovnem mestu boste z neznatno potezo dosegli znatno spremembo. Zaenkrat se ne pričakujte nagrade, kajti poprej se morajo prepričati, da se niste poslužili prevare.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na vsak način si boste želeli pricarati prekrasen dan, zato se boste po nepotrebnem naprezali. Dan bo minil v jalovem iskanju, noc pa se bo končala z plodnimi užitki.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Potrebovali boste blizino razumevajoče duše. Odprli se boste prijatelju, ki vas bo pozorno poslušal, ko bo prišel čas za nasvet, pa se vam bo odprl se on.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Po dolgem času boste srečali osebo, ki vam je nekoč zelo veliko pomenila. Obljubila si bosta, da bosta obnovila stike, vendar ne cez mero, ki ji lahko sledi ločitev.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zazeleli si boste blizine nekoga, ki bi mu lahko zaupali svojo staro težavo. Če jo boste najprej predihali sami, bo za ostanek zadovoljal nežen objem.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Partner vas bo povzdigoval v nebesa ter se vam na vse mogoče načine zahvaljeval za pomoč. Ampak sele takrat, ko boste uresničili njegovo najnovejšo željo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ponovno boste odkrili pravi pomen strpnosti. Navdušeni nad svojim receptom boste dosegali vidne uspehe zlasti na področju komunikacije z najbližnjimi.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Čeprav ne marate sprenevedanja, vam bo misel, da se nekdo spreneveda zaradi tega, da bi prikril svojo ljubezen, zelo ugajala. Napetost se bo prijetno stopnjevala.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Odločno se boste spopadli s težavo, ki ste se je doslej prelagali zaradi samopodcenjevanja. Če nocoze zabrest v nove težave, se najprej spopadite s samopodcenjevanjem.

Vanessa Williams dobiva priznanje za priznanjem

Nekdanja ameriška lepotna kraljica Vanessa Williams je na svoji poti k slavi neustavljiva. Po uspešni popevkarski karieri je uspela tudi kot igralka. Pri nas jo lahko vidimo v filmu Eraser, kjer je zaigrala z zvezdnikom Arnoldom Schwarzeneggerjem. Njemu je pripadla tudi čast, da ji izroči nagrado Lene Horne, ki jo je prejela za dosedanje dosežke v karieri. (Foto: Reuter)

Modre misli o starosti in mladosti

V družbi starejših potrebujejo mladi usesa, ne ust.

nemska

Mladi goslajo, kot so jim stari gosli uglasili.

nemska

Kar si clovek v mladosti sposodi za drobiz, mora vracati v starosti v bankovcih.

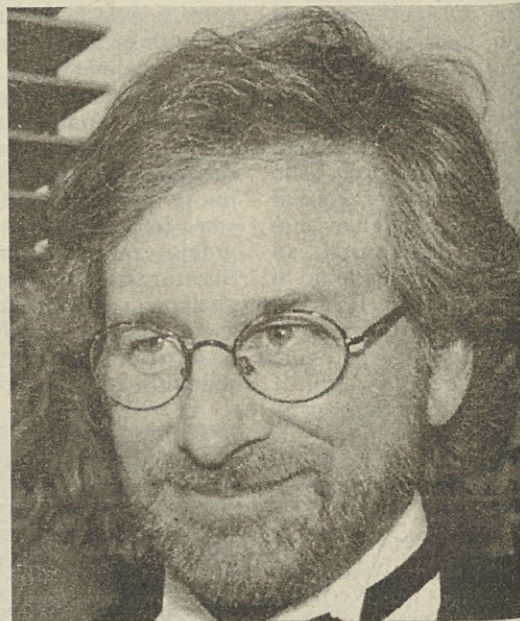
nemska

Starci bolje vidijo za seboj, kot mladi pred seboj.

Oprah je prekosila Stevena Spielberga

Zvezda ameriških talk showov Oprah Winfrey je po zadnjih podatkih s svojim zaslužkom že prekosila dosedanega rekorderja Stevena Spielberga.

Slavni filmski režiser je bil na vrhu lestvice najboljše plačanih ljudi v show businessu kar nekaj let.

REŠITEV KRIŽANK

PN, SENAT, RAEC, TROD
DIE, NAZIV, REKLO, ANEKS, ANNE, EROTI, A.T.
EOS, AJAS, ENNA, MARINIST, TKANKE, IDRO,
VALIER, RIO, LENT, PRISANK, OBRAZLOZITEV,
KA, SAD, NI, TAKA, DOJA, SEN, DRAC, RIK, CHE-
VODZANICA, RUMENI STRNAD, TRAHETIS, ETI-
OKROZANJE, RAZMISLEK, PLAKATIRANJE,

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PRITOK INNA J. OD PASSAUJA	GL. MESTO GANE	PLINSKA ZMES V ATMOSFERI	MESTO NA J. MADZAR. (BITKI S TURKI)	IME CRKE I V CIRILICI	SRECANJE	PREBIVALKA LITVE	MESTO NA J. SPANJE	NEKO. HRV. NOG. (VLADO)		VESELOST	PRIPADNIK LUTROVE VERE	NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR (IDI)	NEKD. SLOV. NOGOMETAS (MATJAZ)	AFRODITNO IME PO ROJSTVU IZ MORJA	TITAN	OTOK, VIS V ANTIKI	STAR NAZIV ZA LUKNJAC	NEKDANJI DRSALEC SCHENK	NICK NOLTE	REDKO M. IME	CESARJEV URADNI RAZGLAS
ČAS ZA RAZMISLANJE											LEPLJENJE PLAKATOV											
OBVESTILO VEČ LJUDEM O ISTI STVARI											RUMENORJAV PTIC PEVEC											
VNETJE SAPNIKA											NARAVO- SLOVJE				PLOD PREBIVALEC KOROSKE DOLINE				NIKEIJ NADZORNIK PREGLEDNIK			
BANGLA- DESKI DENAR					ROMUNSKI SLIKAR NEKD. NOR- VES. KRALJ						KOZNA BOLEZEN PRAPREBIV. SPANJE			ALBANSKA LUKA ROB LOWE				OSLOV GLAS KRAJ V SLOVEN. GORICAH				
	STARODAV. MESTO V JORDANIJU	BELO DUHOVNIS. OBLACILO, KORETELJ	FR. PEVEC SANSONOV PRIPOV. SA- MOKOVILJA										? DE JANEIRO MESTO V DALMACIJU					STARI DEL MARIBORA KNJIZEVNIK DEBELJAK				
DRUGO IME ZA GORO PRISOJNIK								POJASNILO, RAZLAGA SINKO													PRIPIRAVA ZA SEJANJE MOKE	GROBA TKANINA ZA PLUICE TWEED
GR. BOG JUTRANJE ZARJE				GR. JUNAK PRED TROJJO NN LETECI PREDMET					MESTO NA SICILIJU POPEVKAR HARROW					SLIKAR MARIN KNJIZEVN. SEIDEL								
TKANINE HLACE							JEZERO V S. ITALIJU VRHUNSKI SPORTNIK					VRSTA OGLJIKO- VODIKA					IME					
FRAZA												IGRALKA BANCROFT					SPREMLJE- VALCI BOGA EROSA					
ASTATU			PIETRO NENNI									REKA V MAKEDONIJI					IZPAD MATERICE PO PORODU PRI KRAVI					

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Koticek: Filip**

20.30 **TV dnevnik**

RAI 2

7.00 Nan.: Paradise Beach

7.45 V kraljestvu narave, nato variete za najmlajše

10.00 Film: Susanna tutta panna (kom., It. '57)

11.30 Rubrika o zdravstvu Tg2 33, 11.45 dnevnik

12.00 Nan.: Velika dolina

13.00 Dnevnik

14.05 Aktualno: Ekologija v gospodinjstvu

14.15 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara

15.30 Nan.: Black Stallion

16.00 17.15 Dnevnik

16.05 Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje

17.50 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile

18.05 Sport in dnevnik

18.35 Nan.: Un caso per due

19.35 Sport in kratke vesti

19.45 Variete: Go-Cart, risanke

20.30 Večerni dnevnik

20.50 TV film: Rivoglio mia figlia (dram., ZDA '88, i. L. Anderson, J. Heard)

22.30 Dok.: Ritorno a casa

23.30 Dnevnik in vreme

0.10 Sport

0.20 Variete: Tenera è la notte

1.15 Nan.: Soko 5113

2.35 Glasb. odd. Séparé

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik. Drobci

8.45 Film: L' uomo proibito (dram., ZDA '48)

10.30 Videosapere: Domaca televizija, Kinematografija, Potovanje po Italiji

12.00 Dnevnik

12.15 Nan.: In famiglia e con gli amici

13.05 Dok.: Iz Olimpije v Atlanto, Lectio brevis, 13.30 Turcija, prizorišče velikih imperijev

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Glasba: Pred premiero

15.30 Sport: golf, motonavtika, 16.40 nogomet

17.15 Nan.: U.F.O., 18.00 Star Trek - Deep Space 9

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Variete: Drobci

20.30 Film: Il grande sentiero (western, ZDA '64, i. R. Widmark, C. Baker)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Dok.: La notte della repubblica

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

1.15 Sport: motonavtika

RETE 4

7.00 TV film: Vittima d' amore

9.00 Nad.: Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik

12.25 Variete: La ruota della fortuna

13.30 Dnevnik

14.00 Nan.: Casa dolce casa

14.30 Nad.: Sentieri

15.35 Film: Esterina (dram., It. '59, i. C. Gravina)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)

19.25 Dnevnik in vreme

19.50 Variete: Game Boat

20.40 Film: Un povero ricco (kom., It. '83, i. R. Pozzetto, Ornella Muti)

22.30 Film: Spogliamoci così senza pudor (kom., It. '76, i. U. Address), vmes (23.30) dnevnik

1.20 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved

8.45 Variete: maurizio Costanzo Show (pon.)

11.30 Nan.: Otto sotto un tetto (i. Jo Mary Payton France), 12.00 Nonno Felice - Prileci (i. G. Bramieri), 12.30 Casa Vianello - Rocky Vianello

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Aktualno: Lezioni private (V. Sgarbi)

13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, J. McCook)

14.10 Film: Maestra d' amore (dram., ZDA '95, i. James Dalton, A. Donahue)

16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke

17.30 Risanke: Otok male Flo

18.00 Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, P. Rashad)

19.00 Variete: Vinca il migliore (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik

20.30 Nogomet: Juventus-Manchester United (pokal prvakov), 22.30 Milan-Porto (pokal prvakov), vmes dnevnik

0.30 Dnevnik

0.35 Nan.: Missione impossibile

1.30 Lezioni private

1.45 Estatissima sprint

2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina

9.15 Nan.: Druzina Hogan, 9.45 Gli amici di papà, 10.20 A-Team, 11.30 MacGyver

12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio

13.00 Otroški variete Ciao Ciao Parade, risanke

14.25 Variete: Niente panico

14.30 Nan.: Ultraman, 15.00 Willy, il principe di bel Air, 15.30 Sweet Valley High, 16.00 Bayside School - Solska himna (i. M. Lopez, M.P. Gosse-laar), 16.30 Beverly Hills, 90210, 17.55 Helen in njeni prijatelji (i. H. Rol-ler, P. Puydebert)

18.30 Odprti studio in vreme, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: Alta marea

20.20 Nogomet: Milan - Porto (Champions League)

22.30 Nogomet: Juventus-Manchester United (pokal prvakov, iz Turina)

0.40 Italija 1 sport

1.50 Nan.: Petek, 13.

3.00 Film: Un mostro e mezzo (kom., It. '64, i. Franchi-Ingrassia)

TELE 4

19.30 22.20, 23.35 Dogodki in odmevi

15.00 Nad.: Amore gitano

16.25 Pravljlce

17.00 Glasbena oddaja

17.30 Film: Il terrore core sul filo ('48, i. B. Lancaster)

20.05 Dnevnik v nemščini

20.35 Film: Il postino suona sempre due volte (dram., i. L. Turner, J. Garfield)

22.50 Nad.: Amore gitano

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 1.30 Dnevnik, 13.30 Sport

12.00 Nan.: Matlock

14.00 Film

16.30 Nan.: Ellery Queen

20.00 Nanizanka

20.30 Film: Borotalco (kom., It. '82, r.-i. C. Verdane)

22.50 Nan.: Omicidi d'elite, 23.50 Avvocati a L.A.

Slovenija 1

9.25 Karaoke, razvedrilna oddaja tv Koper-Capodistria

10.15 Alis z -is, 2., del svedske nadaljevanke

10.45 Roka rocka

11.40 National geographic, 10. del amer. dok.

12.30 Slovenski ljudski plesi: Med Litijo in Catežem

13.00 Porocila

13.05 Kolo sreče, pon.

13.35 Zgodbe iz školjke

14.20 Dlan v dlani

14.35 Omizje

15.55 Slovenski utrinki

16.20 Ljudje in zemlja

17.00 TV Dnevnik 1

17.10 Cesarjeva nova oblacila, 1. del mladinske igre

17.30 Kraljicin nos, 2. del angleske nadaljevanke

18.00 Po Sloveniji

18.30 Slovenija - umetnostni vodnik: Nuk, 8. del

18.40 Risanke

18.50 Kolo sreče, tv igrice

19.30 TV Dnevnik 2

19.50 Sport

20.00 V zarišču

20.30 Film tedna: **Farinelli (Kastrat)**, film

Rezija: Gerard Corbiau.

Igrajo: Stefano Dionisi, TV Dnevnik 3

22.30 Sport

23.00 Sova:

Nevarne obline, 19. del ameriske nanizanke

23.40 Skrajnosti, pon. 1. dela

Slovenija 2

9.00 Euronews

9.55 Prislunhimo tisini, 10.25 V zarišču

10.50 (Ne)znani oder

11.40 Jean Claude Carriere, Potovanje v megli, švicarski film

14.00 Turistična oddaja, Studio City,

14.30 Slovenska kirurgija

16.10 Tedenski izbor

Tropski vetrovi, 4. del ameriske naniz.

17.00 Sova: Splosne poizvedbe, 2. del francoske nadalj.

18.30 Japonska - 2. del dok.

19.00 Skrajnosti - 1. del angl. nanizanke

19.30 V območju somraka, 10. del ameriske naniz.

20.00 Portret sportnika

20.20 Nogomet, Liga prvakov: Juventus - Manchester

22.00 Omizje: -Prevod svetega pisma v slovenscini

23.20 Satie in Suzana, kanadska plesna oddaja

0.10 Kosarka Rogaska Slatina - Keravos

Koper

16.00 Euronews

16.15 Beg od resnicnosti, angl. film, 1956

Rezija: Montgomery Tully.

Igrajo: Roland Culver, Patricia Roc in drugi.

18.00 Slovenski program

Doma pri...

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes

19.30 Darovi narave, 6. del dokumentarne oddaje

20.00 Baba Malu, risanke

20.25 Nogomet: Chapion's league

22.15 Vsedanes

22.30 Posebna oddaja o Bryanu Adamsu, avtor Andrea F.

23.30 Dragnet, tv nanizanka

Hrvaška 1

M

7.15 TV koledar

7.30 Santa Barbara, 1338. del nadaljevanke

8.15 Dobro jutro

10.00 Porocila

10.05 Prismuknjena družina, 14. del otroške nanizanke

10.35 2,4 otroka, 18. del angleske humoristicne nanizanke

11.00 Nasa mala hisica, 8. del nadaljevanke

11.25 Skustranci, risanke

11.30 Ivan Mane Jarnovic

12.00 Porocila

12.20 Ljubezenske vezi, 12. del nadaljevanke

13.05 Topper se vrača, ameriski film

14.10 Risanke

14.50 Otroški program

15.20 Od igre do dela

15.55 Dr. Quinnova, 37. del ameriske naniz.

16.40 Porocila

16.50 Izza kulise, 4. del angleske nadaljevanke

17.50 Kolo sreče

18.20 Pakistanske zenske, dok. oddaja

18.50 Hugo, tv igrice

19.15 Loto

19.30 Dnevnik

20.05 Poslovni klub

20.40 Ekan brez okvirja: Krajina

21.40 Volitve v BiH

22.10 Seinfeld, 11. del ameriske humoristicne naniz.

22.35 Velika dela v svetovnih muzejih

22.45 Hrvaška spominska knjiga

22.55 Dnevnik

23.15 Tekmeci Sherlocka Holmes, 20. del

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Sreda vas gleda; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 Festival Evroradica; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.15 Malčki o; 9.35 Popevki tedna; 9.45 Kje vas čevelj žuli; 11.00 Moped show; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Popevki tedna; 16.20 Modne novosti; 17.00 Računalniški val; 18.00 Vroči stol; 19.30 Koncertni večer bluesa in folka.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna

matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Ob klavirju; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki festivalov; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Jazz; Utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturni koledar; 9.45 Odgovori na Rešeto; 10.40 Power play; 11.00 Daljnega leta; 11.30 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni koledar; 16.55 Pesem tedna; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O.O.O. - poletni glasbeni večer; 21.00-0.00 Glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.15 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Sigla singel; 11.30 Souvenir d' Italy,

13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Locandina; 14.00 Glasba; 16.00 E... state freschi; 18.45 Achille Campanile.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Portret B. Adamiča; 9.00 New Age, vmes (9.15) Pravljici koticek; 10.10 Koncert komorne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Samorastniki (P. Voranc, prip. S. Drole); 11.40 Glasba; 12.00 Z rastlinami do zdravja; 12.20 Glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Valčki in polke; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 13.40 Orkestri; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Ženska v filmskem svetu; 14.35 Glasba za vse okuse; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe: Kratki časi; 18.15 Uspešnice 96; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 16.10 DJ F. Del Monte - Mix time; 19.00 Glasba po željah; 21.15 Samo za vas; 22.15 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-9.00 Domača glasbena mavrica; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Britanskim otocjem je območje visokega zračnega pritiska, nad vzhodno Evropo pa se zadržuje ciklonsko območje. V visinah doteka nad naše kraje od severa razmeroma hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 06.35 in
zaslo ob 19.21. Dan bo dolg 12
ur in 46 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 05.01 in
zašla ob 18.30.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.30 najnižje -47, ob 9.55 najvišje 42 cm, ob 15.52 najnižje -31 cm, ob 21.41 najvišje 37 cm.

Jutri: ob 3.53 najnižje -48, ob 10.14 najvišje 46 cm, ob 16.17 najnižje -37 cm, ob 22.10 najvišje 39 cm.

BIOPROGNOZA

**Vremenski vpliv na splošno
pocutje in razpoloženje ljudi bo
ugoden.**

Podatke posreduje
Wickham & Associates, Inc.

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	10,9	Gradascica Dvor	10,1
Sava Radovljica	9,5	Savinja Veliko Sirje	15,4
Sava Sentjakob	-	Paka Sostanj	-
Sava Hrastnik	14,5	Soca Solkan	13,8
Sora Suha	11,8	Idriica Podretea	12,4
Ljubljana Moste	14,9	Vipava Dolenje	10,9

TEMPERATURE MORJA

	°C
Portorož	21,0
Poreč	21,0
Rovinj	22,0
Zadar	20,0
Komiza	21,0
Hvar	22,0

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	18
1000 m	13
1500 m	8
2000 m	4
2500 m	0
2864 m	-2

DANES

Slovenija: Danes bo na Primorskem delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 10, v Primorju 12, najvišje dnevne od 15 do 20, na Primorskem okoli 22 stopinj C.

Sosednje pokrajine: V krajih severno in vzhodno od nas bo oblačno s občasnimi padavinami, drugod bo zmerno do pretežno oblačno.

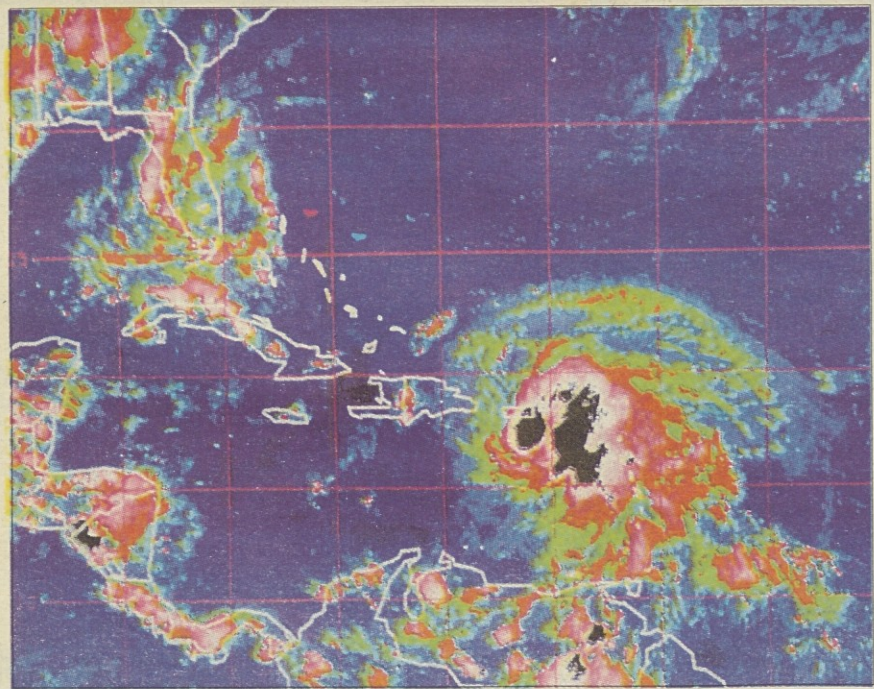
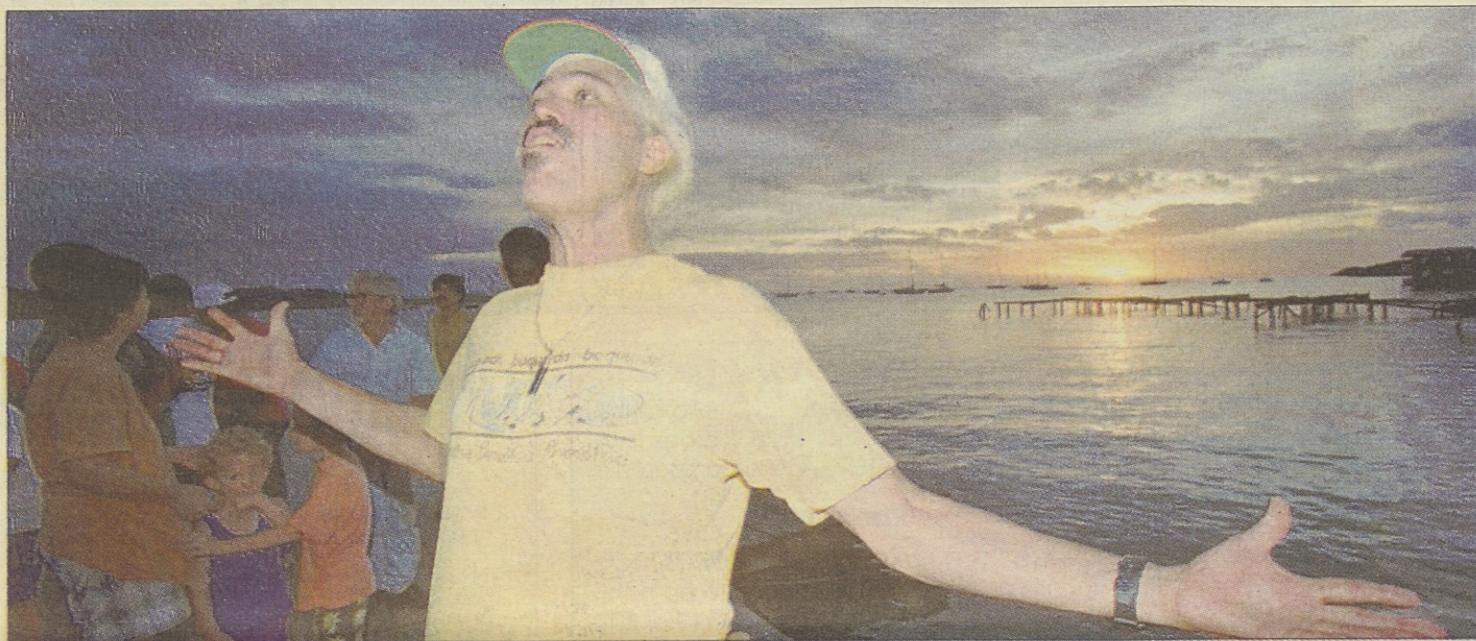
JUTRI

Slovenija: V četrtek bo zmerno do pretežno oblačno, predvsem v zahodnih in osrednjih krajih bodo manjše padavine, v petek bo oblačno s padavinami.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Preplah na Karibih: spet se bliža orkan, tokrat Hortense

NEW YORK - Preplah zaradi orkanov, ki grozijo ameriskim obalam, se ni mimo. Približuje se namreč orkan Hortense in oblasti so odredile, da ostanejo vse sole in vsi državni uradi zaprti tako na britanskem Devickem otočju kot v ameriskem Puerto

Ricu. Orkan spremljajo vetrovi, ki pihajo s hitrostjo, ki presega 130 km na uro in močno dezevje. Trenutno se nahaja nekeje nad severovhodnimi Karibi in se nevarno približuje mestu Ponce, ki je drugo najpomembnejše mesto v Puerto Ricu, pomika pa se si hitrostjo 6 milj (približno 11 km) na uro. V Puerto Ricu so razglasili zasilno stanje zaradi blizanja orkana, medtem ko pa so na Deviških otokih, kjer naj bi moč orkana bila manjša, oklicali samo nevarnost tropske nevihte.

Ta cas so sporocili, da je orkan Fran, ki je pustil po ameriskih obalah prejsnji teden, povzrocil vsaj 34 mrtvih, predvsem zaradi hudih poplav, ki so sledile orkanu, pri cemer je voda poplavlja obsirne površine ozemlja in porušila vrsto mostov. Neurje je najbolj prizadelo zvezno državo Severno Karolino, kjer so iz staba civilne zaštite sporočili, da je bilo skupaj 15 mrtvih, medtem ko so v Virginii zabeležili 12 smrtnih žrtev.

Na sliki zgoraj (telefoto AP): Roy Lopez iz Puerto Rica govori z novinarji, medtem ko se bliža Hortense; spodaj: satelitski posnetek karibskega območja.

**Po Irski se lahko
vozite tudi tako**

Ce se vam nikamor ne mudi, lahko na Irskem najamete posebne vrste vozilo: bivalni voz, ki ga vleče pohlevno kljuse, s katerim se lahko po milji volji peljete po zeleni deželi. Enotedenska najemnina vas bo veljala 200 funtov, v tej ceni pa je zaracunan tudi enodnevni kocijaski tečaj. Ko ste se naucili, kako nakrmniti in kako upravljati vasega konja, se lahko odpeljete v sirni svet...